

TINGBOK FOR RINGERIKE

I-25

1704 - 1707

Utgitt 2015 av Ringerike Slettshistorielag

FORORD

Denne protokollen er registrert av arkivverket som tingbok I-25 (1704-1707), men er egentlig en aktsprotokoll, som fra slutten av 1690-årene ble ført for Ringerike og Hallingdal. Aktsprotokollene var et tillegg til tingbøkene, og mange skriftlige partsinnlegg og dokumenter som berørte saken ble - i motsetning til i tingbøkene - innført her. Sakene i det som feilaktig kalles tingbok I-25 er da heller ikke ført kronologisk, og dessuten er usedvanlig mange rettelser gjort i ettertid. Det synes også helt tilfeldig hvilke saker som er medtatt i denne protokollen. Også noen saker fra 1708 er innført her, og riktig betegnelse burde vært tingbok I-25 (1704-1708). For 1704 er bare saker fra Hallingdal medtatt.

Neste tingbok for Ringerike og Hallingdal begynner først i juli 1709. Det er med andre ord en lakune i tingbøkene mellom august 1705 og juli 1709, men flere aktsprotokoller dekker dette tidsrommet. De befinner seg på Statsarkivet på Kongsberg, men er ikke registrert som tingbøker og er følgelig ikke avfotografert. Et stort antall rettssaker mellom august 1705 og juli 1709 vil derfor ikke finnes i de ordinære tingbøkene.

Flere av de innførte skjøtene i tingbok I-25 er fra tiden før 1690, da pantebøkene for Ringerike og Hallingdal begynner. De fleste partsinnleggene er ført i pennen av lokale prokuratorer som hverken sparte på papir eller blekk, og gjennomgåelsen av enkelte saker kan derfor synes vel omstendelig.

Av særlig interesse er den i særklasse lengste saken i tingboken. Kreative bønder i Soknedalen har gjennom overtalelse og bestikkelser fått Jon Christoffersen Røyseng, tjener for tømmerhandleren Anders Christensen i Hole, til å utstede falske leveransesedler. Det viser seg at også Haaken Jørnsen Oppen, tjener for Hans Halvorsen Pay på Bragernes, har gjort seg skyldig i dette.

Sakene fra Hallingdal er ikke medtatt i denne kildeskriftutgaven. Alle gårdsnavn og personnavn er skrevet slik de er oppført i tingboken, men konsekvent med stor forbokstav. For å gjøre sakene lettere tilgjengelige er alle romertall endret til arabiske tall.

Innhold

Tingbokreferater	s. 3-84
Vedlegg	s. 85-89
Registre	upag.

Steinsfjerdingen i Hole, 15. januar 2015

Sten Høyendahl

ÅSTEDSSAK 1. OKTOBER 1705 PÅ LEIRFALLET I SOKNEDALEN

(fol. 55a) C: M: etc: Lars Hans: fuldmegtig paa Kongl: M: Foged Seig^r L: T. vegne samt efftersk^{ne} Laugrettismænd neml: Veebiörn Narverud, Peder Rösbye, Ole Kios, Levor Seesrud Poul Olde og Harald Land, Laugrettismænd af Sognedalens Annex udi Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige af bem^{te} Kongl: Maj^{ts} Fogeds Fuldmegtig Lovl: tilnevnte Saa og udj Lensmandens stæd Poul Ellings: Oppegaarden giör vitterl: at A^o 1705 den 1 October vare vi forsamlede paa een huusmandz Pladz i Lunder Annex i Sognedahlen Kaldes Leerfaldet hvor Sl: Giest Helgesens Enche Guri Pedersdatter begierte af os at legge bemb:te Pladz i Mandtal som besagde hendes Sl: Mand sig af Poul Houchedalen i forleeden aar haver tilforhandlet og det saa Retteligen som det kand være forsvarl:, ogs: udi det anviiste Skiöde af 2 Majj 1704 befindes at den Dannemand Poul Siuverßen har solt dito Plads for een Setting Jordegods, Saa begierte Enchens Laugværge Mons^r Anders Christens: samme Plads at besigtiges samt Legges udi Landtal for hvis den her effter Kand være god for effter sin befindende storlighed at Skatte til hans Kongl: Maj^t der effter samme Pladz at vorde Taxerit og Vurderit for hvis den Lougl: og billigen effter sin Bonitet Kd være værd -

Peder Tranbye paa Colbiörn Olßens vegne begierte i Acten indfört at saafremt noget gods fra Houchedalen Skulde vorde bortsolt da hand at være nermere til samme at indlöße end een fremmed -

Effterat Pladzen da var begransked, overfaret og i flittigste maade besigtiget har vi befunden samme at være god for at skatte og til hans Kongl: Maj^t aarl: at Contribuere af een Setting tunge som er det meste den og udi Landtal Kd Leggis og settis fore saas: Jorden er mestendeelen ringe og bestaar for een stor deel udj houger og Skabbacher, hvor iche andet paa een deel stæder Voxer end tytebærlyng saa ders: opsiderne iche effter voris Skiönsomhed med bevilgning nöd braater og Slottelunder paa andre stæder i Houchedals Ejendom, Kunde hand ej aarl: være god for at föde meere end 3 a 4 stöcher Fæe - Saaleedes besigtiget og forefunden som forskrevet staa bevidnes med vore hender og Zigneter - Act: A^o Loco et die ut supra.

TING 25. NOVEMBER 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 56a) CM: etc: giör vitterl: at Anno 1705 dend 25 Novembr blev Retten til almindel: Sage-ting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige Overværende Kongl. Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Md Seig^r LT ~~fuldmegtig Mons^r L. Hansen~~, Böygde Lensmanden Peder Rasmuß: Raae. Sampt efftersk^c Laugrettismænd Neml: Torbiörn Ruud, Niels Berger, Ole Jens: Wager, Thomas Giörud, Embret Smedzböl, Ole Gaugnum Jörgen Vejen og Siver Tandberg -

Hvor da Kongl: May^{ts} Foged for Retten har Ladet fremföre dend af hannem Fængsligen anholte Pige Gunnild Peders datter formedelst hun fra een Soldat Navnl: Ole Olß: Wager skal have bortstaaled eendeel penge, Item stefnt Ingrj Poulsdatter Burud for hun samme penge skal have hafft i forvaring. Saa er og indstevnt eendeel Prov i denne Sag at vidne.

Gunnild Peders datters frivillige Bekiendelse for Retten var denne at hun 14 dage for Paaske sist afviget (fol. 56b) Saae, da hun var i stuen alleene at Ole Olßens nögle stoed i hans skab, hvorfore hun Lugte op skabet og som hun fich see een pengepung der udj, tog hun den til sig, tog Pengene der af, og Lagde saa pungen ind igien hvilchen hun beholte hos sig 8^{te} eller 14 dage, som var i alt 28 stöcher som hun siger at bestaae af Slettedal^r og toe Slettemk:r stöcher, veed ej hvor mange der var af hver slag, hvilche penge hun siger at have Leverit til Ingrj Poulsdatter at giemme for sig, som Lovede at Kiöbe Klæder derfor til hende, som det blev opdaged at hun havde taged pengene, gich hun til Ingrj og begierte igien pengene hun havde

flied hende, da svarede hun hende skulle ieg fli dig nogen igien, da sagde folch hvor de finder Grimen der finder de Hæsten og fich saa ingen Penge. Gunnild tilstoed at da hun fliede Ingrj disße penge at bevare sagde hun til hende at det var penge hendis Sl: madmoder Gunnild Wager havde gived hende för hun döde, men nevnte iche til Ingri at hun havde staaled dem -

Ingrj Poulsdatter Negtede at hun aldrig har Levered hende nogen penge og at hun er ganske uskyldig i dette tillæg.

Dereffter Lod Fogden fremstille 3^{de} i Sagen stevnte Prov som effter at Eedens forClaring for dem var oplæst og de tilholt at vidne deris Sandhed Proved ved Æed, s: følger.

Ole Johans: vandt at den anholte Gunnild Pedersdatter ved Sommermaal tider sist afvigt Levede ham 3 ort at Kiöbe hende et par skoe for ved Hönefoß:, siden effters: hun ej fich Skuene, saa Krævede Ingri Poulsdatter ham pengene igien paa Gunnilds vegne och sagde at hun havde Laant Pengene af hende paa Thore Wagers vegne og tilstoed Gunnild for hannem at af samme 3 ort havde hendes Sl: madmoder Gunnild Wager givet hende nogle og Ragnild Wager nogle for hun Solte Liin for hende og nogle havde hendes moster gived hende - her til svarede Ingrj Poulsdatter at som hun eengang reiste forbj Wager, da kom Gunnild effter hende og bad hun vilde tage Pengene igien hos Ole Johans: og skulle sige det var sine penge ellers bekom hun dem aldrig igien -

Gunnild tilstoed at det var sandt som Proved vandt, men ville iche gestendige at hun bad Inger Kræve pengene (fol. 57a) Igien af Ole, gestendigede at 1 ort 8 s var af de penge, hun tog fra Soldaten Ole Wager. Niels Braag vandt at Marte Poulsdatter ved 13 a 14 aar gl: sagde til hannem forleeden vaar, hvad er den værd, som fortobler andres folch? Har ieg eller mine fortobled dig eller dine sagde hand? Nej Svarede hun Ingri har tobled hender Gunnild Wager at tage penge til sig, hand spurte om hendes Fader viste noget der af, hun sagde det veed ieg iche, men lang stund dereffter, som hand havde graved een stund med hende i braaten og de gich hen og vilde verme sig, spurte hand igien om hendes Fader viste noget der af, hun svarede ja at hd viste der af og havde sagt at det var altfor seent at bære dem hiem igien. Viidere viste hand iche -

Kari Braag gestendigede at Gunnild Pedersdatter roßede sig af at hun havde nogle penge hun fich af hendes Fostermoder Gunnild Wager som hun gav hende paa sit yderste, gid ieg havde sagde hun een ven saa god der ville forvare dem for mig, ieg har een pung saa Lang, Pægende til haandleedet paa hendes haand, vil i iche troe mig skal ieg viiße eder den naar ieg Kommer i KringelEngen og giæter, men nevnte iche nogle Penge at være der i, men hverchen proved eller Ingrj som Laae i sengen om qvelden da Gunnild kom ind, svarede noget der til, undtagen at proved spurte hende hvor hun har forvaret pengene tilforn, da sagde hun at een vinter havde hun dem i badstue taged og een vinter i ~~Frißet~~ fæhuset og at der var ved een 28 stöcher penge i pungen, der var deri nogle smaapenge til een 3 rd^e sagde hun dem har ieg qvittret bort, meere veed hun intet af pengene at sige eller om Sagen - Dette tilstoed den anholte Gunnild i alt at være sandfærdig -

Gurj Olsdatter vandt ved Æed at hun i Sommer i Slottene var hos Inger og spurte om hun havde faaed pengene af Gunnild, saa bad hun at hun skulle bære dem tilbage igien, da svarede hun, havde ieg dem da skulle ieg för bære dem til Lars Tönder end til Wager, de siger svarede Ingri, at det var saa mange penge og det var dog iche, Hvor een Mand finder sin grime finder hand og sin Hest. Viidere havde hun ej at vidne -

(fol. 57b) Inger svarede her til efter tilspörgelße af Retten at hun ej veed at have nogen tid talt med Proved derom -

Dereffter fremstillede Poul Burud tvende vidne paa sin datter Ingri Poulsdatters vegne neml: Peder Bagaaben og Ole Tronben Vager som proved ved æed følgende.

Peder Bagaaben vandt at som hd gich og slog paa Burud i Sommer da kom Gunnild til ham og Inger, og sagde Gunnild til ham at hun ingen penge har tagen fra Soldaten og ingen har mist, de siger at de stielers saa lenge paa Vager at de bliver Fattig, og Poul Burud bliver Rig - Dette tilstoed fangen at vere Sandfærdig og tilstod hun nu at hun sagde det fordj hun meente det iche videre skulle komme op -

Ole Tronsen Wager tilstoed ved æed at hand i Slottene sist afviget gich med Soldaten Olle Ols: fra Wager ned paa Burud Enge til Poul Buruds q^{de} Haagine, som sagde til dem, Kommer nu de og, io mænd svarede Ole Trons:, hun Gunnild staar her og Klager at hun er skyldig for at have taged nogle Penge fra eder Ole Olben, Siger du det din forbandede tæve sagde Ole Ols: til Gunnild som stoed der hos, Ja Gud, svarede Haagine, siger hun det, som baade Peder og Anders Hans: hörde det, ja sagde proved til Hogine, om der kom noget bort for eder, ieg troer noch i skulle Spørge dereffter baade med gode og onde, ieg kand iche noget giøre ved det sagde Hogine, för Poul Kommer hiem, saa Kd vi gaae der bort saa Kand Gientene Komme til Muuds, og vil i gaae hiem og see i Kisten hendes skal i faae forlov sagde hun, da svarede de nej, dermed gich Proved hiem igien, Een stund dereffter mötte hand Gunnild nedenfor Almue vejen, sagde til hende skam faae du, du maatte sige Sandhed, om du har taged Pengene, ja ja Ole Svarede hun, det er saa underlig fat, ieg bliver saa meget skyldt for der i gaarden saa ieg Kiender det vel paa Lemmene mine, ja du har een stor fare derfor sagde hand, dermed gich hver sin vey - som hand (fol. 58a) i höst skulle före hende til tinged at examineris, da spurde hd hvor det bar til at hun Opdagede det. Da svarede hun at Valders Gurj kom ind og sagde til hende, hun skulle svöbe een vef med Soldatens Söster Gurj som havde sagt at hun först skulle loche Gunnild og siden true hende til Bekendelße, vil hun da iche saa skal ieg sagde Guri, binde hende og stenge hende ind til hun bekiender det og bekiendte hun for ham at af de penge hun tog fich Ragnild Olsdatter 3 ort, og Ole Johanben 3 ort.

Dereffter blef Sagen til den 17 Decembr. optagen -

RETTERGANG 17.-18. DESEMBER 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 58a) Som der da ingen af Parterne mödte blef Tinget ophæved til i morgen tiilig den 18 Decembris paa Tandberg tingstue i Fogden Seig: Tönders o:verelß (?), og blev da Retten igien i forberörte Dannemæns og LougRettets overværelße ibd betient udj Torbiön Ruds sted som for dette onde föres schyld ej kunde fremkomme var tilstede den dannemand Ole Hal-lingbye.

Hvor da velbem: Kongl: Maj^{ts} Foged Fordrede igien i Rette Sagen contra Gunild Pedersdatter som tilstæde for Retten ~~for begangne tyveri~~, Hvilchen Sag fra sist afvigte Sageting til denne tid er bleven optagen ut supra melt. Og fremlagde da Ole Raae, Ole Olsen Wagers skrifftl^e forfattede indleg af Sist: 24 Novembris som i alt saaledes Liuder -

Gud störche Retten

Som ieg til i dag her for Retten af Poul Burud er indkaldet, til den Sag at svare om den beskyldning Fangen Gunnild Pedersdatter haver giort imod hs datter Inger Poulsdatt^r Saa skal det ej Kunde beviisis, Jeg hannem eller nogen af hans i saa fald haver gived Sag eller beskyldt. Men haaber det iche Kd kaldis forgribeligt ieg har spurt eller sögt om mine penge som mig saaledes er frakommen eller bortstaaelen, og ieg udj mange Aar har træled for at indsamle til een nödhielp udj Lengden. Ogs: mine Kreffter des Aarsage er betagen, min store

skade ved Loug og Ret at paatale, angav ieg da saadant for min Nermeste Övrighed K M: foged S^r Tönder, udj dend forhaabning at ieg saaleedes ved Retten kunde blive (fol. 58b) Assistered at Gunnild Pedersdatter maatte blive tilfunden at forskaffe mig mine frastaalne penge igien eller og bekiende dend Sandfærdige tilstand hvor de ere afblevne, om nogen Kunde befindes at være medviider eller Hæler udj denne Handel, Og udi det övrige overgiver Velbem^{te} Kongl: May^{ts} Foged S^r Tönder ald denne Sag og Handel at giöre og Lade som hd best forefinder og Retten kand medføre, viidere Eragter ieg u:nödig til dette stevnemaal at svare, der er Rettens betienteres tiener

Wager dend 24 9ber A^o 1705 -

Ole Olßen

Fogden tilspurde Fangen om hun med een god Samvittighed vd Salighedz Æed kd gestaae at have Leverit de staalne Penge til Ingrj Poulsdatter, hvor til hun svarede ja. Retten tilspurte hende om hendes alder, dertil svarede hun at hun var 19 aar gamel, om hun havde sögt det Höjværdige Alterens Sacramente, svarede Nej og at hun havde ej Lært i Catechismo viidere end til det 7^{de} bud, da hun dog reciterede det tilligge med det 8^{de} for Retten -

Viidere tilspurde Fogden hende hvor hun Leverede Ingri de staalne penge, svarede i Seterkleven i VesleEng Aaßen hvor de havde lagt sammen Laug med hin anden - Viidere havde Fogden hende ej at tilspörge, men som hd ej understaar sig at Lade Fangen Lengere paa hans Kongl Maj^{ts} bekostning hensidde, saas: hd formeener hendes Dom til forestundende hellig 3 Konger Laugting at indstevne saa paastoed hand at Retten nu ville kiende paa bem^{te} Fangis misgierning til strafslidelße effter Lovens Foresigende i 6^{te} bog 17 cap. 37 og 40 Art: samt den paafuldte Kongl: allernaad^{te} Forordning af 4 Martj 1690. Ogsom Inger Poulsdatter som til des i denne Sag er beskylt, og nu ej Nærværende, men i tieniste i Christiania, Hvorfore hun ej for meenföre kand fremkomme saa begierte hand den Sag mod hende til Næste almindel: Sageting at forflöttis. Viidere begierte hand Almuens sandfærdige tilstand om bem^{te} fange noget maatte være ejende til betaling (fol. 59a) For Fengeseleds bekostning eller den forurettedes Skades giengieldelße, tilstædeværende Almue gestendigede at Fangen ejede iche meere end de Fattige Klæder hun stod udj -

Dereffter Fremstillede Poul Buru et vidne neml: Anders Hans: tienende ved det nye Regimente for Soldat, som effter at Æedens ForClaring for ham var oplæst, vandt ved æed som følger. At som hd afvigte Sommer gich og Slog for Poul Burud, da kom Gunnild til Gierdsgaarden og sagde at Karj og Niels Braag hafde fundet paa hende een skammelig Lögn og sagt ieg skulle staaled Penge fra Ole Ols: Wager, med det samme Kom Ole Olsen gaaendes og Spurte Haagine, som gich og Ragte: om Gunnild havde flied hende nogle penge, Hogine svarede Nej, dereffter sagde Gunnild at Ole og hans Söster Gurj har staaed over hende med een Kniv og tvinged og trued hende til at hun Skulle bekiende at hun havde Levered Pengene til Ingrj Burud, saa fremt de skulle ej bagbinde hende og före hende af til Fogden, hvilched Fangen gestendigede at være talt af hende fordj hun meente der skulle intet meere bleved af. Viidere tilstod Proved at hun sagde fra Ole ej at have staaled nogle Penge, dette vedstoed hun Ligeleedes -

Dereffter Producerede Poul Burud sit indleg af i ~~Datered~~ af fölgende bemeld -

Gud styrche Retten!

At ieg skulle giöre nogen vidtlöfftig explication udinden denne Sag, er iche andet end at opholde tiden og bemöde Retten, effterdj herudjnden heel u:nödig er exaggerit saa meget tilforn, mens Passabel er det Tyven: sverger sig gjerne fra galgen, eller at sige, i mindste giör hd sig u:skyldig, om hand kd, hvis iche, vil hand gjerne være der til Ombeden af een anden, med retirade, hd selv er u:skyldig. Saa ventilerer Gunnild Pedersdatter og denne sin bröde, hun siger

vel at have staaen, omskiönt iche saa Rettel: fra hvem, alligevel tilsiger (fol. 59b) dend Skarnagtige Natur hende, hun skulle have een hælere, hvor til, om mueligt, og hun ellers Fandt Lejlighed for sig, hun giör Forsög hos min daatter Inger Povelsdatter. Jeg stiller saadant i denne ærede Rettis skiönsomhed, om det er Lovtilladeligt, et skarmagtig menneske saaleedes maa Kaste een skammelig Lögn og u:paasvarl: paasaugn paa sin Næste, som dette Vanartige Creatur, enten effter egen medfödde onskab, eller tilskynderis arrighed vil paaföre min daatter. Thj hvad hendes beskyldning er betreffende, da vil ieg formode den er imod Loug og ald æqvitet og at tale, om hvis prov i denne Sag er tilsammen Kaldet, maatte ieg gierne spørge, som endnu dog iche fornummen, om de ædlig kd Præstere, min datter, effter deris Siun og Viidende har bekommed Pengene udj een eller anden maade under u:anstaael: forvaring, som staaene koster at giemme for, og af Gunnild Pedersdatter, hvilche de aldrig skal Kunde sige, og er det considerabel, at da ieg Presenterede, og med meere æskede Ole Ols: Vager at giöre sin ædlig beretning, hvor mange penge hd havde mist, undslog hd sig derfor, Hvorfore Gunnild Pedersdatter paa anden maade maa være Kommen til Pengene, effter hendes egne ord og tale derom udfalder, og hvad skal md sige: Et andt Eg giver mest gemeenl: een and unge fra sig, thj liges: hendes extraction er, saa udviiber sig fremvexter og, fordj ungdoms blomster hendes möderne side, vil muel: iche blive alderdoms Prydelse -

Det har behaget Kongl Maj^{ts} Foged S^r L: T: at være Sagsöger paa K M^{ts} vegne i denne Sag fordj Saa Ole Syvers: Olsen Soldat der til iche skulle have Raad og Lejlighed, da udviiber Ole Ols. egen tilstand, hand iche er liden af formuen, effterdj hd iche Kunde vide, eller Savne hvor mange Penge hd Havde mist, hvor for det Lader sig ansee, hans Casse u:tviflagtig iche maa have været saa Liden. Mig er det lige meget hvem Sagsög^r er, fordj min daatter er gandske u:skyldig, henseende (fol. 60a) Hans K: Maj^{tt} i hvis höye navn denne Sag sögis, er saa naadig hd intet pretenderer imod Loven, saa Fogden iche tör unskylde sig med Embedets præcaution i saa maade; som hd selv ellers er Sagefalds Forpagtere - Sluttel: effterdj ieg for Fengsel og tvangs overjllelße af Fogden, har maat fremstille mig til Cautionist for min daatter Inger Pouls datter, saa Aarsagis ieg höyligen mit barns store u:skyldighed paa hendes alletider giörde declaration at maintenere, hvor imod paastaaes Gunnild P: daatter, effter Lovens 6 bogs 21 Cap: 7 Art: med straf og til Rettesettelße at blive anseed -

I övrige fastel: formeener og pretenderer K: M: Foged S^r Tönder bör restituere mig, paa min daatters vegne, denne anfangede Procedur, Hvor udj ieg meere havde ventet, hd effter Embeds Pligt, skulle handthæve Kongens Skattebönder i hs anfortrode Fogderie, end med saa Vandærsomme Sager, ganske unödig, söge at beskjemme nogen, som voris allernaad^{te} Konge og Retten han: vel forbyder, Abvarter een Retmessßig og Lougforsvarl: Kiendelße, Tandberg dend 17 December A^o 1705 -

Povel Haagenßen Burud

Af dette indleg begierede Fogden Copie som hd finder höyl: fornöden til Næste Ting udförl: at besvare, saas: Sagen da viidere imod Ingrid Poulsdatter effter forindförte hans paastand bör foretagis, for resten afvartede Dom over Fangen. Som Ole Olsen ej tilstede for af hannem af faae udforskede hvor meget hand egentl: har mist, saa har mand skiched bud effter ham, og be-roer der fore Sagen til hans ankomst eller til i morgen tiilig da Dom at Afsiges - q: vid infra fol. 62 -

(fol. 62a) q: Som Ole Olsen da fremkom blef hannem tilspurt hvor mange penge hannem af fangen var fratagen hvor til han svarede at det var til een 17 eller 18 rd i alt, tilstoed ellers at hun iche tilforne har været berögted for nogen tyverie eller at hun har taget noget fra dem til een Knappenaal. Dereffter blev Sagen til i Morgen til doms optagen.

Og som intet noget videre da blef indgivet er herudjnden saaleedes dömbt og

afsagt -

Saas: Gunild Pedersdatter for Retten har vedstaaed at have frataged Olle Ols: Vager eendeel Penge som hd gestendiger at være til 17 og 18 Rdr og saadan mishandling, som förstegang begaaes og overgaar 20 lod Sölvs værdj, i loven ansees for stor tyverje, saa kd mand (fol. 60b) Iche, Endskiönt hun dertil af ungdoms daarlighed kand være forleed og end ej veed at hun til sligt tilforne har været inclinered, fraviige Lovens foresigende i dend 37 Art. i 6^{te} bogs 17 Capt, thi bör dito Gunnild Peders datter for hendes misgierning at strygis til Kagen og have tyvs merche i hendes pande - Ogs: meerbem^{te} Gunnild Pedersdatter foregiver at skal have levered eendeel Penge til Ingri Pouls datter, som hendes Sl: Fostermoder Gunnild Olsdatter Vager hende for hendes dödel: afgang skal have foræred, som hun naa tilstaaer at være de samme hun Ole Ols: har frataged, hvor af man seer at hun i hendes bekiendelße, som de i acten indförte vidners tilstand bekreffter, er meget u:stadig og variabel, Inger Pouls datter derimod benegter aldrig at have annammed nogen penge af hende, overbeviißes iche noged af hende til bevaring at være overleveret, Langt mindre Medviidere om hendes skarnagtige Gierninger, thj bör saadan Delinqventen Gunnild Pedersdatters ubeviislige tilleg og paasagn ej at komme Inger Pouls datter paa hendes gode navn og rögte til nogen æris forkrenchelße i nogen maade, og i övrige er hun Sageslös hiemfunden, Saal: For Retten passered Testeris med haand og hoströgte Zigneter Act^m A^o diebus et Loco ut supra.

- beschreven 6 arch -

TING 26. NOVEMBER 1705 PÅ MO I HOLE

(fol. 60b) CM: etc: gör vitterl: at A^o 1705 dend 26 November blev Retten til almindel: Sage-ting betient paa Moe anordnede tingstue i Hoele Præsteg: paa Ringerige, overværende Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og velfornemme Mand Seig^f L: T: Böygde Lensmanden Tosten Bye Samt efftersk^{ne} Laugrettismænd Neml: Anders Bye, Hendrich Ulleren, Jens Moe, Arne Gornæs, Siver Kolkind, Halvor Braaten, Jens Colbiörnrud og Tollev Houg -

Hvor da Kongl: May^{ts} Foged for Retten havde Ladet indstevne Bent Asles: Skaugmk:en for 13 rd^r hand hannem skyldig.

(fol. 61a) Dend inciterede Bent Asleßen mötte for Retten og vedstoed gielden -

Hvor effter velbemte Kongl: M: Foged var Dom med omkostning begierende -

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Bent Skaugmk:ⁿ som tilstaaer til Kongl: M^{ts} Foged at være skyllig 13 rd bör samme med 1 rd i omkostning inden halv maanedes forløb at Svare og betale under execution i hans midl^r effter Loven -

Saal: for Retten passered. Testeris med haand og Zigneter Actum A^o die et Loco ut supra -

besk: 1 Ark.

TING 19. DESEMBER 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 61a) C: M: etc: gör Vitterl: at A^o 1705 Dend 19^{de} December blev Retten til Opsettelse Ting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige Overværende Kongl: Maj^{ts} Fogeds Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig^f L: T: Böygde Lensmanden Peder Rasmus: Raae Samt efftersk^{ne} Laugrettismænd Neml: ~~i Torbjörn Ruds stæd~~ Ole Hal-

lingbye, Niels Berger, Ole Jens: Vag^r, Thomas Giöruð, Embret Smedzböl, Ole Gaugnum
Jörgen Vejen og Siver Tandberg -

For Retten fremkom ærl: og Velforstandige Dannemd Poul Peders: og Christopher Heen som
Kiercheværgere for Hougs Annex, som haver Ladet indstevne eendeel af Almuen for resterende
tiend toe, tiendeostpenge, Landskyld og Kueleje til bem^{te} Hougs Annex Kirche for A^o 1701,
1702 og 1703 -

Dereffter Fremlagde Poul Peders: den derom forfattede Restance som de inciterede paa hvor
meget og hvad en hver er skyldig hvilchen indeholder efftersk^{ne}

Restantz paa tiendetoe og Ostepenge i Hougs Annex, Aar 1701 - Hans Flechesouv 1 bmk:
toug - 4 β. Olle Giöruð 8 β.

Tiendeostpenge 1701 Rester, Hval Poul rest^r 16 β, Loe Rasmus 16 β, Knud Haralds: 8 β.
Rud Ole Niels: 4 β - 1702 Aars Rest: Tiendeostpenge. Erich Knæstang rester 16 β. (fol. 61b)
Loe Anders 16 β. Loe Jesper 1 ort 8 β. Aaßerud Knud 4 β. Kytte Rasmus 4 β - 1703 Aars
rest. Enchen Klæchen 2 mk^r tou 8 β. Giermundboe Lars 2 mk^r tou 8 β. Berg Anders 2 bmk tou
8 β. Tiendeostpenge: Enchen Klæchen 1 ort 8 β, Loe Jesper 16 β. Tiende Rest: Sara Thoen
Rester 1 q^{tr} Letkorn for 1702. 1703 Anders Færden Rester 2½ Setting blandkorn. Bölgen
1 Set: bl:Korn og Enchen 2 Set: Letkorn. Peder Væsteren ½ St: bl:Korn. Kierchekiörerne
resterer Leje af for 3 aar hos efftersch^{ne}. Hans Gullerud 1 Koe Rester 3 aar. Erich Knæstang
4 Kiör Rester 3 aar. Julius Giloug 1 Koe Rest 1 aar. Peder Mellem Loe for 3 Sold Korn -

Stevnevidnerne Hans Knuds: og Hans Jens: aflagde deris Æed at forberörte Debitorer ere til
afvigte ting Lougl: stevnte. Da som de effter Foreleg fra siste ting ej möder at svare til Sagen,
ere de tilkiendt at betale deris giæld som fölger - For tiendetoug Hans Flechesouv 4 β, Alv
Giöruðs arving^r 8 β. Enchen Klæchen 8 β. Lars Giermenboe 8 β. Anders Berg 8 β, og der-
foruden hver 2 β i omKostning. I Tiendostpenge Rester Poul Hval 16 β, Rasmus Loe 16 β,
Knud Haralds: 8 β. Ole Ruud 4 β. Item for 1702. Erich Knæstang 16 β, Anders Loe 16 β,
Jesper Loe 1 ort 8 β. Knud Aaßerud 4 β. Rasmus Kytte 4 β. Enchen Klæchen 1 ort 8 β.
Jesper Loe 16 β. For 1703 i Kueleje Hans Gullerud 3 ort Erich Knæstang 12 ort. Udj Tiende
Sara Thonen 1q^{tr} Letkorn 1 ort, Anders Færden 20 β. Enchen Bölgen 1 ort 8 β og Peder Væs-
teren 4 β, item Peder Mellemløe for 2 t^r 1 q^{tr} bl:korn a 5 ort 8 β er 3 rd^r og svarer een hver af
8 β i Omkostning 1 β, af 16 β 2 β og af 1 ort 4 β, hvilchet i alt inden fembten dage bör betalis
under adfærd effter Lovens foresigende - Saal: for Retten passeret, Testeris med haand og
hoströgte Zignete Actum Anno die et Loco ut supra - besk: 1 ark

Ingangen som forige

For Retten presenterede sig ærl: og Velforstandige mand Poul Peders: Som for Retten haver
ladet indstevne eendeel Debitorer for giæld de til hannem skyldig -

Dereffter fremlagde hand een afregnings seddel over sine Debitorer paa Een hvers Debet
Neml: Ole Vaagaard (fol. 62a) 19 rd 3 ort 21 β. Erich Knestang 1 rd 22 β. Hans Berg 9 rd 2 ort
18 β. Ole Setrang 2 rd 21 β. Siver Tandberg negtede intet uden et pund sild at være skyldig
for 2 ort hvorpaa hd aflagde sin Æed. Amund Miöer 1 ort 4 β. Lars Erichs: Wager 5 rd 1 ort
10 β, Tosten Myre 1 ort, Knud Aaßerud 2 ort 8 β og Anders Gundersbye 2 ort 16 β.

Stevnevidnerne Hans Knuds: og Hans Jens: aflagde Æed at ovenbem^{te} Debitorer til forige
ting undtagen Tosten Myre vare Lougl: stevnte - Ogs: ingen af de indstevnte möder har man
effter anledning af Loven dömbt effter det udj Retten producerede afreignings instrumente og
Kient een hver debitor saa mange stefnte ere at svare dend giæld som oven skreved staa med

samt i Omkostning af hver ~~Mars~~ ort 2 ß danske, som inden halv maanedes forløb bör udreedes og betalís under nam og Vurdering i de skyldiges midler effter Loven - Saal: for Retten passeret Testeris med haand og Zignete Actum A^o die et Loco ut supra -

besk: 1 arck

TING 6. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 66a) CM: etc: Samt effterskrevne Laugrettismænd, Neml: Niels Berger, Erich Tandberg, Ole Gaugnum, Embret Smedsböl, Siver Tandberg, Goute Sörsdal, Anders Eidsgaard og Simen Wee, Giör vitterl: at A^o 1706 den 6 Martj blev Retten til almindel: Sageting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige Overværende udj velbaarne h^f Amptmand och Assistenz Raad Poul Gluds Stæd hans beskichede Fuldmegtig Mons^r Uldrich Fridrich Wendelboe, Kongl: Maj^{ts} Foged Seig^r Laurs Tönders ~~fuldmegtig Mons^r Lars Hans~~: Böygde Lensmanden Peder Rasmußen Raee.

Velbem^{te} Kongl: Maj^{ts} Foged Seig^r Laurs Tönder Lod af Retten etc.; hvilche forhen findes inddragne -

Dereffter tilspurde Fogden tilstædeværende Almue hvad den: kd være vitterligt om ovenm^{te} indpælede Skove som i dette Præstegield kd findes, under hvad Gaarde samme Kand være beliggende, item af hvad beskaffenhed de nu Kand befindes udj eller hvad Palm treer paa hver stæd Kunde findes, Hvorom hand begierte de vilde give een Sandfærdig forClaring til bem^{te} orders fuldbiurdigelße. Hvorpaa Almuen saaleedes Erklærede sig at eendeel i Næs Skoven i Aadalen item i Hovervigen og Skollerud skulle være, som de foregiver for 20 Aar siden indpæled, men af hvad beskaffenhed de nu forefindes veed de iche, ellers tilstoed Ole Skollerud at i Skollerud Skoven findes vel nogle træer som kunde have tychelßen til Master, men troer iche at de dertil har Lengden, saa staar de og paa de stæder hvor hand neppelig troer de kand udbringis. I Dal Skoven som Ligger til og under Nordrehougs Præsteboel siger Almuen eendeel Skoug skulle være indpæled, men af hvad dögtighed den er derom viste de iche at giöre os nogen forklaring. Viidere derom sagde de som effter saa Lang tidz forløb ej at kunde give os nogen underretning -

~~Dereffter begierte Fogden tingsvidne~~ Hvilchet Kong. Mayt. Foged under Rettens segl begierede attesteret -

S: passeret testeris med egen Haand og hoströgte signeter. Actum Loco et die ut supra -

TING 8. MARS 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 66b) CM: etc: Samt effterskrevne Laugrettismænd, Thore Rösholmen, Niels Bierche, Ole Börgen, Gulbrand Field, Gulbrand Löchen, Peder Bierche, Jens Colbiörnrud og Christen Udviig, giör vitterl: at A^o 1706 den 8 Martj blev Retten til almindel: Sageting betiendt paa Moe tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige var overværende udj velbaarne h^f Amptmand og Assistenz Raad Poul Gluds stæd, hans beskichede fuldmegtig Mons^r Uldrich Fridrich Wendelboe, Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Md Seig^r Laurs Tönder, saag Böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye med tingsögte almue flere -

Velbem^{te} Kongl: May^{ts} foged etc,

Effter Fogden tilspörgelße svarede Almuen at her iche findes i dette Præstegield nogen indpæled eller Masteskov.

Viidere berettede de at paa de fleste stæder her i Prestegieldet Kd ej bekommis huustømmer til fornöden biugning -

Dette begierte Kong: May: foged under rettens segl vedbörlig. Saaledis passered bekreftis med egen haand og signeter Actum Anno die et Loco ut supra -

TING 20. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 75a) C: M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 20 Martj blev Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegiæld paa Ringerige var overværende Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig^r Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmusen Raae Samt efftersk^{ne} Laugrettismænd Nemlig, Niels Berger, Ole Gaugnum, Anders Eidsgaard, Embret Smedsböl, Siver Tandberg, Mogens Gaugnum, Jörgen Vejen og Michel Vexsal.

For Retten fremkom den Danemand Even Blixrud som ved Skrifftl: varbel til forrige ~~Höste~~ ting havde i Rette stevnt sin qvinde Jöran Knudsatter tillige med hendis Sön Ole Halvorßen Samt Botholf Örteshoved Stevningen er saaledes Liudende

(fol. 75b) Saaßom min hustrue Jöran Knudsatter ganske og aldeelis uden nogen vederlag, til brugelighed har overdraged min paaboende Gaard Blixrud med underliggende Örteshoved til hendes Sön Ole Halvorßen, og hendes Versön Botolph Olßen hvor udover mig betagis, alt det mig til min Livs ophold Kunde være fornöden, saa om det skulle have gienge, ieg endeligen bliver foraarsaget at betle mit bröd, saa har og Ole Halvorßen uden min minde og tilladelse saaed een af mig opröddede braate i Blixrud Marchen og den halve afgröde sig deraf i denne Höst bemegtiged, hvilchen mig med Rette bör tilkomme, Foraarsagis ieg Nödvedigen saadan u: Lovl: adfærd imod mig at paatale, Hvorfore hermed Lovl: Kald og Varbel givis eder bem^{te} Ole Halvorßen og Botolph Olßen at möde mig i Rette til Næste ordinarie ting paa Tandberg tingstue den 24 Novembr förstkommende for Dommer og Dannemænd der med Breve eller anden adkomst at beviiße hvad adgang i haver til at bruge forberörte Pladzer som har Kost mig i min tid saa meget med Rödning, Biugning og Processer, saa ieg derover er kommen i stoer armod, og hvis eder da skulle bröste hiemmel, da at Lade udkastelse effter Loven og restituere mig den udj bem^{te} Braatte bemegtigede afgröde med viidere, Hvorom ieg vil vente af Retten een forsvarl: Kiendelse. Saa stevnis og til samme tid og stæd min hustrue Jöran Knudsatter til Sagens opliusing i Retten at fremlegge een for Consistorial Retten passerede Capitels Dom imellem eders forige Mand og Eder, Lader Samtl: ingen udeblivelße under Lovens foresigende. Datum Oppegaarden den 31 October 1705 -

Even Iverßen Blixrud

Jöran Knudsatter mötte for Retten og svarede at hun ej havde nogen Dom at fremlegge, tillige mödt hans Stifsön Ole Halvorßen, Samt Botolph Örteshoved ogsom tiden var Kort blev Sagen med deris samptl^s Samtöche til denne tid forflöt og optagen -

Af forberörte inciterede Personer var nu ingen tilstede men Citanten eschede dom i sagen -

Herudjnden er saaledes Dömbt og afsagt -

(fol. 76a) Effterdj Ole Halvorßen iche beviißer sin Ret til at besidde den gaard Blixrud, da hd og hs moder der til dog ere Lovligen varslede og om hand end havde ret saa burde hand dog iche drive sin gl: Moder med hendes Mand paa een vild stie, Hvorfore Kiendes for Ret at Even Blixrud som ej pretenderer meere brug i dito Blixrud end den halve part og hans qvinde bör niude besagde halve Blixruds Brug og aasæde af Land og Vand i medens hun Lever, skul-

le dito Ole Halvorßen Hærdis og ej vige fra berörte halve part i Blixrud som hand uden Cit^s minde besidder, saa ville Kongl: Maj^{ts} foged med mænds tilhielp före hannem af Jorden hvor ved hd auler til Kongl: Maj^{ts} tieniste 2 Lod Sölv - skulle i gaarden Ejedeeler være begaaed nogen Aavirche enten af tömmer eller Braatehugst, da bör citanten deraf at niude den halve deel.

Saaleedes for Retten passeret. Testeris med egen haand og Zignete. Actum Annis diebus et Loco ut supra.

besk: 1 Arch in duplo

TING 18. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 77b) C M: etc: gör vitterl: at Anno 1706 dend 18 Martj blev Retten til opsettelße ting be-tient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstg: paa Ringerige, overværende K: Maj^t Foged Höyagtbar og velfornemme mand Seigr L: Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmußen Raae samt efftersk^{ne} Laugrettismænd Neml: Niels Berger, Ole Gaugnum, Anders Eidsgaard, Embret Smedzböl, Siver Tandberg Mogens Gaugnum, Jörgen Vejen og Michel Vexsal.

For Retten presenterede sig Mons: Anders Christens: som igien fordrede udj Rette paa sine principaler Seig: Sören Hansen Lemmich og Seig: Anders Jensens vegne paa Bragnes den Sag imod de indstevnte bönder her af Præstegieldet angaaende den resterende Landskyld af deris paaboende gaarde hvilchen Sag först udi Retten er gjort anhengig den 15 Julij 1705 og da producerede fuldm: meerbe^{te} Anders Christens: forberörte sine principalers Skrifftlige Stevning af indhold som effterlæßis -

Kongl. Maj^{ts} foged Lauridz Tönder

Saasom os underskrevne og medarvinger effter voris Sl: forældre er tilfalden een Pante Ret-tighed udj Sinchler Saugen og deßen underliggende gods paa Ringeriget og vi Arving^r icke dermed haver Kundet kommet til Endelighed formedelst voris Medarvingers Reißer udenlands förinden avvigte aar, da det ej alleene til os af voris Medarvinger er Transporteret, Mens end og paa Skiffet effter Pantsetteren afgangene Anders Nielßen til Ejendom bleven udlagd, Da paa det vi Kand viide hvem godset besidder, og besidderne Kand viide til hvem de den inde-staaende Landskyld skal betale; Saa beder vi tienstl: Kongl. Maj^{ts} foged ved Lensmanden vidnisfast til Næste ting ville Lade indstevne effterskrevne gaarders besiddere, Nemlig, Kiile, Haldum Oppen i Aadalen, Öfren, Buttingsrud, Graflj, Udvig Hallingbye, Braaten Sommedal og Skude At de paaboende bönder möder os eller voris fuldmegtig til forn^{te} tid paa den anord-nede Tingstue, med sig tagende deris Böxselseddeler og qviteringer for deris Landskyld der-effter for Retten at Liqvidere, og hvis Dommeren Retmesßig forefinder een hver at blive Skyl-dig paastaaes hans tilstreichelige Kiendelse, (fol. 78a) Umagen forskyldis gjerne af Kongl: Maj^{ts} Fogeds tjenstvillige tiener

Bragernes
d. 6^{te} Junij 1705.

Anders Jenßen

S: H: Lemmich

Forekommende Lensmænder paa Ringerige, haver denne Stevning Lovlig for vedkommendes boepæl at forkynde, samme med paateigning til S^r Lemmich igien Levere,

Steen den 8 Junij 1705

L: Tönder

Anno 1705 den 25 Junij er denne Stevning Lougl: Læst og forkyndt i Aadalen for Sindre Oppen, Ole Buttingsrud, Peder og Guttorm Sommedal, Knud, Syver og Gulbrand Graflj for deris boepæler og hustruers paahör det bekiendes af os som Stevne vidner

Gundvald Nubs:
Egenhaand

Hans Bersvends:
Toßevig

Den 27 Junj Lovlig Læst og forkyndt for Ole Haldums boepæl i eget paahör og for Povel Kiilis boepæl i hans Sön Helge Povelßens paahör og Copie Levered, udj Lensmanden Peder Rasmußens absens som Stevnevidne Testerer

Anders Oluffßen og *Bertil Christopherßen*

Den 30 Junj Lovl: Læst og forkyndt for Christen Udviigs boepæl i hans Konis paahör Stevnevidne

Rolv Olßen *Jörgen Mathißen*

Dereffter producerede hand for dum Kongl: Maj: foged Sal: David Sinchlers afstaaelße til Sl: Hans Hans: Riber paa 1 halv fiering i Kiile uden böxel og Een half fierding i Haldum uden böxel item i Oppen 2 skind, i Öfren 2 skind, i Buttingsrud, 1 skind i Graflj 2 skind og i Udviig 3 skind samt een Saug i Qvernehuus foß etc: dat: den 10 Julij 1672 -

Item Sal: Anders Nielßen Mossis beviis og Pantebrev til Maren David Sinchlers paa 399 rd hvorfore hd hende har forsichred i Een Saug ved Hönefosßen med des tilbehör samt alt det Jordegods som bem^{te} Sl: David Sinchler har Skiödt til Sal: Hans Hanßen Riber effter bem^{te} Skiödes bemeld hvilchet Pantebrev er dat. d: 1 decembr 1679 under Anders Nielßen Mossis haand hvor paa befindes afskreven Under Maren Sal: David Sinchlers haand at være betalt 200 Rd^f etc:

(fol. 78b) Dernest Sal: Anders Nielßen Mossis Skiöde paa den halve Sinchlers Saugen med des underl^{de} etc: som udj alt er af fölgende indhold -

Vi underskrevne Hendrich Blichfeldt K: M: Byefoged i Bragernæs, Jens Christophers: Byeskriver, Niels Karstenßen, Svend Gunderßen, Jacob Poulßen og Jens Söfrenßen Borgere og Laugrettismænder her ibidm. Gör hermed for alle vitterl.: At effters: ærlig agt og velforstandig Mand Mons^f Anders Nielßen Maass Borger og Handelsmand her sammestedz, haver paa den publiqve Auction effter Sal: afgangne Kari Hans Hanßen Ribers, Kiöbt og tilforhandlet sig den halvepart udj Sinchler Saugen udi Qvernesunds fos paa Ringeriget, Med underliggende godz i Kiile skyldende een halv Fiæring uden Böxel, Haldum een half f^f uden Böxel, Oppen 2 Skind, Ofren tou skind, Bottingsrud et skind, Graflj tou skind Udviig trej skind for Syf hundrede tredve og een Rd^f, Iligemaade udj Saugstuen med des inventarium for halftredsindstiuge og trej Rixdaler een ort og Sytten Skilling; udj Hallingbye firesindstiuge og femb rd^f, udi Braatten Sex rixdaler Sexten skilling, udj Sommedal og een Pladz Skude, Pantegods Half-tredsindstiuge og femb Rixdaler een ort /: dog pantet er iche høyere, end halvtrediesindstiuge og trej Rixdaler 12 ß hvorfore Anders Nielßen har det iche med bedre Ret /: Udj Halden og Gundbiörnrod i Oudalen, Pantegods for 6 rd tou ort, ogs: velbem^{te} Anders Nielßen Moss haver effter Auctions Mesteren Mon^f Anders Svendsens Indleverede Reining, giort Rigtig erleg og betaling for for^{ne} Saugbrug, gaarder, Pant og godz in allis bereigned til Nij Hundrede Tredeve og Siuv Rixdallr en ort og Nii Skilling, som de blev Auctioneret for, Saa haver vi paa Stervboeds og Rettens vegne, hermed forsichred bem^{te} Anders Nielßen Maass, hans hustrue, börn og Arvinger, at di ved dette brevs Krafft, maa Strax tilviige niude bruge og beholde, for bem^{te} Saugbrug, gaarder og godz, med ald deßen appertinentier som oven bem^t, med des tilhörende Herlighed og Ret /: effter nu derpaa overlevende, Kiöbe pante og adkombstbrevs viidere udviisning etc: /: som (fol. 79a) den Sl: qvinde det haver nödt, inden gierds og uden, til land og strand, bygget og u:bygt, ved hvad Navn det er eller Nefnis kd, fra fieldz til fiære, som der nu tilligger, og af ~~andere~~ arildz tid, tilligget haver intet med alle undtagen i nogen maader, for fri og frelst Ejendom, og sig saa Nöttig og gavnl: at maa giöre, som de best vil veed eller kd, Mens Pantegodset, ej paa anden maade, eller med høyere priis, End pantet omformelder, og haver velbem^{te} Sal: Karen Hans Hansßens efterladte börn og Arvinger ingen ydermeere Lod,

deel, Ret, eller Rettighed til eller udj forn^{te} Saugbrug, gaarder, Pant Pladser eller noget des tilliggende hereffterdags i nogen maader, Mens skal Pligtig være, fri og frelbeligen at hiemble og tilstaae forn^{te} Anders Nielßen, hs hustrue börn og Arvinger, bem^{te} Saugbrug, gaarder, Pladser og Pant mod ald des tilliggende som forbem^t, for alle og hver Mands tiltale, og ders: hendet sig /: som dog iche er at formode :/ at bem^{te} Saugbrug, gaarder, Pladser pant, eller noget af des Rette tilliggende appentinentier, blev Anders Nielßen, hans hustrue börn og Arving^f fra vunden ved nogen Lovlig process, da skal offtbemelte Karen Hans Hanßens Ribers börn og Arving^f, herved være forpligtet dennem vedböriligen at vederlegge og erstatte, som det sig udj ald oprigtig Kiøb og Handel hör og bör, Saa de skal være og blive Skadeslös og uden Skade i alle maader - Des til Stadfæstelße haver ej alleene vj som Skiffesforrettere effter den Sal: qvinde, dette Skiöde med egne hænder og Zignetter bekreffted, Mens end og den Sl: qvindes effterladte börn og Arvinger,

Bragnæs d: 14 Augustij 1682

Hendrich Blichfeldt
L S

Jens Christopherßen
Egen haand L S

Niels Karstenßön
L S

Svend Gunders:
signet L S

Jacob Pouls:
L S

Jens Söfrens:
Eghd L S

Christopher Hendrichs:
Gyng L S

Maren Peders daatter

Karen Segudz daatter egen hd

Væred udj Rette paa Bragnæs byeting d: 7 Septembr og 12 october A^o 1693.

P: Pouls:

Viidere fremlagde hd Sal: Anders Nielßen Mossis obligation til h^f commerce Commissaire Lars Larßen af denne bemeld -

(fol. 79b) Kiendes Jeg undersk: Anders Nielßen Maass Borger til Christiania og vonhafftig paa Bragerne, og hermed for alle Kundbar giör, at ieg af Ret vitterl: giæld skyldig er til velædle h^f Commissarius S^r Lauridz Lauridzen her ibidm residerende, Penge Otte Hundrede og Tolf Rd^f 2 ort Reißende sig af den forstrechning og undsetning som velbemelte hr: Commissarius haver giort mig til den halve Sinchlears Saug udj Hönefosßen paa Ringeriget med des underliggende gods og meere, at betale og indfrelße, fra Sal: Karen Hans Hanßens Arvinger og Ole Pederßen, effter derom Skiödets udförligere hiemmel og tilstand paa Auctions Mesterens forretning, som det mig paa et publice opraab haver tilslaget, Da som min Leilighed nu iche er, forskrevne Capital straxen at betale og h^f Commissarius for sin gode villie udj een hast fornøyelig at contentere, Saa Pantsetter ieg hermed Velbem^{te} h^f Commissarius forskrevne halve Saug og underliggende gods med viidre, som samme skiöder og hosfölgende adkomst brever om formelder og det saaleedes at den halve Saug med vedhörende godz og viidre, u:præjudicerlig og uden nogen forbeholden hinderlistighed, skal fölge h^f Commissario til brugel: Pant, imod de Sex hundrede Rixdalers Rente som den halve Saug etc: paa auctionen er Kiöbt for, og h^f Commissarius siden effter min indstendig begiering har betalt til de vedkommende, for at indfrelße bruget, og befri mig fra den forventelige Auctions Rente, som Byefogdens Dom ellers mig paabyrdede om iche god Caution eller prompte betaling strax havde paafuldt. Og Ellers for den Endel: Rest som er 2 hundrede og Tolv Rixdaler toe Ort forsichris h^f Commissarie Lauridz Lauridßen udj min anden halve deel i samme Saug med underliggende gods, som Skiödet /: der h^f Comiss^{tie} sielv i hende haver til et fuldkommen hiemmel :/ om formelder, Mens om Rentens Erleggelße Mislinget til Rette tid af dj 212 rd 2 ort, da at staa h^f Commiss^{tie} frit for, sielv des Rettigheder at annamme, mig aldeelis u:vedkommende, Naar saa vit der af overskydende, mig igien bliver svared, og som h^f Commissarius haver gived mig dela-

tion og Credit paa den skrevne Lougl: og herved gestendigede Kraf og Capital 812½ Rd^r at maae staae hos mig under forhen bem^{te} (fol. 80a) Pant og forsichring til den 11 Junij Anno 1686 eller om ieg Kand bringe pengene til veje inden ermelte tid, eller des forinden, da at ieg maae indfrie berörte Pant, dog ej uden ieg det til nogen aldeelis afhender, Saa forpligter ieg mig hermed, og fuldkommeligen forbinder uden nogen argelist og Svig forsk^{ne} Capital til om melte tid tachnemmeligen at betale, og des imellem alle de oversk^{ne} forpligter, u:ryggel: i alle optenchel: Maader at holde og effter Leve, Saa h^r Commissarius og hans Arving^r af mig og mine arving^r, skal være uden skade, og udj alt skadeslös holden, Mens ders: med betalingen til forsk^{ne} tid skulle feiles, da h^r Commissarius hermed frit tilladt sig udj det Pantsatte ved Lougens adfærd og auction at maae söge sin billig fornöyelße til Skadeslös holdelße for Capital Rente og omkostning, Til des forsichring bekrefftis dette med min egen haand og hos trögte signete, med tienstl: begiering derhos at Kongl: Maj^{ts} Byefoged Hendrich Blichfeldt og Byeskriveren Peder Hanßen denne min forskrivning til vitterl: med mig Ligerviis ville forseigle og underskrive Actum Bragernes den 11 Junij A^o 1684.

Effter begiering til vitterl:

Hendrich Blichfeldz
L S

Andreas Nielß: Maass
L S

Peder Hans:
L S

Liudel: Læst og tingLiust paa Tandberg tingstue udj Nördrehougs Presteg: den 21 octobr: 1684 da almindelige Sageting holtis

vidner *Jens Tygeßen*

Værit udj Rette paa Bragenæs Byeting den 7 Sept. og 12 octobr A^o 1693 - Test:

P: Poulsen

Anviist udj Stervboed den 27 April A^o 1703. Testerer

Hans Hanßen Kielbech

Saasom Seig^r Johan von Cappelen siden Aar 1690 har været forsichred af mig udj een Saug beliggende i Hönefoßen paa Ringeriget Kaldes Sinchler Saugen, for Capital 309 Rd^r og 4 ß, Reißende sig for hvis Mangels Poster (fol. 80b) fra renteCammeret, mig tilkom at betale for min Sl: Mds Regensker, saavels: og for hvis penger hand for mig til velbr: h^r Hof Juncher Poul Eggers for mig betalt som var 224 Rd, hvorföre hand meere af mine Middeler har været forsichred, Ogsom hand saadanne Capitaler ej Lenger har villet Lade henstaae paa rente, saas: ieg iche heller har været god for renterne Lengere at svare og udstaae, Saa haver vi derom i dag Leqviderit og afreignet, samt med hannem foreened - at ovennefte Sinchler Saug bel: udj Hönefos, Skal være hannem og hans arvinger, fra mig, og mine Arving^r for ovenn^{te} Capital 309 rd 4 ß danske fuldkommen Tranporteret og overdraget med ald Ret og Rettighed, som ieg og min Sl: Mand os det tilforhandlet, effter derom forhen overleverede, og i hændehavende skiöder, adkomstbrever og ergangne Domme - Saa hd udj alle maader kd giöre sig det saa Nöttig som hd best veed og kd, det til bekrefftning under min egen haand, og Sl: Mds hoströgte signete, samt venlⁿ ombedet Seig^r Elias Niels: og min Kiere Sön Gregers Sinchler som nu tilstæde var dette med mig til vitterlighed at forseigle og underskrive, Bragernes d: 24 Maj 1698

Effter begier til vitterlighed

Elias Niels:

G. Sinchler

Maren Sl: David
L S *Sinchlers*

Læst og tingliust til almindel: Sageting paa Trögstad tingstue i Nordrehoug Præstegield paa Ringerige d. 5 Julij 1698

Testerer

Christian Muller

Item een Lodseddel paa hvis som Seig^r Lemmich er tilfalden paa Skiffted effter forig Skoug inspecteur Sal: Anders Nielßen Moss, Noch een dito paa hvis Mons^r Hans Eggers: ibidm tilkom samt og een Lodseddel paa hvis S^r Jörgen Mercher udj samme Stervboe er tillagt hvilche indeholder med deris paaskriffter som følger -

Paa Skiffted effter forrige Skoug inspecteur Sal: Anders Nielßen Maas, Da Seig^r Söfren Hanßen Lemmich paa egne og Medarvingers vegne indgaf et prioritered Pantebrev Af Sal: Anders Nielßen til Sal: h^r Commissari Laurs Lauridßen udgiven af d: Bragernes (fol. 81a) fra den 11 Junij 1684 paa Capital 812 Rd 2 ort, Da som Skiffted effter den Sal: Md den 27 April 1703 er forretted og til Endebragt, og ej noget i Boed fantis til samme gields betaling, da er Saaleedes udi SkiffteRetten Kiendt, at som intet andet i Sterfboed til bem^{te} Capitals afbetaling er at bekomme, Saa bör Söfren Hanßen Lemmich effter der i Retten fremviiste Pantebrefve, at giöre sig betalt udj Pantet som er Sinchlers Saugen, hvorudj hannem og nu effter Loven giöris udleg for Kravet som er 812 Rd 2 ort Med den prioritets Ret effter Skiffte Rettens forefindelße at hand som störste Crediteurer udj Pantet udlöber sine Söskinde effter advenante deris tilkommende Qvantum, hvorved Seig^r Söfren Hanßen Lemmich saaleedes Niudet sin fulde betaling, des til bekræftning under voris hænder Datum SkiffteRetten den 27 April A° 1703.

*Jens Nielßen
Lærskoug*

P. Pouls:

Hans Hanßen Kioldbech

Paa Skifftet effter forige Skoug inspecteur Sal: Anders Nielßen Moss herpaa Bragnæs som blev afhandled og forrettet d: 27 April A° 1703 - Indfant sig Mons^r Hans Eggertßen som effter den Sal: Mands udgivne haand og Missive dat: Brag. d: 13 Julij A° 1694 som fordret effter een overLevered Reigning 39 rd^r 3 ort 2 s - Da som intet fantis til udleg i boed, saa har mand ej Kundet fundet andet til udlegs for hannem, end henviise Crediteuren til sin betaling, udj hvad som Sinchler Saugerne meere kd være værd, end til de Prioriterede Pantberettigis Kraf Kand oplöbe, som da hos Söfren Hanßen Lemmich sögis effterdj hand er prioritered at udlöbe sine Söskinde. Datum SkiffteRetten udj Bragernes den 27 April Anno 1703.

Peder Poulsen

Hans Hans: Kioldbech

Ovenbem^{te} Lodseddels indhold er mig af Seig^r Söfren Hansen Lemmich til tache betalt, effter derom min aparte given qvittance af lige dato, Brag: d: 24 Januarij 1704

H: Eggers: Eghd

(fol. 81b) Paa Skiffted efter forige Skoug inspecteur Sal: Anders Nielßen Maas her paa Bragernes som blev afhandledt og forrettet den 27 April A° 1703 - Indfant sig Mons: Jörgen Mercher som effter den Sal: Mands udgivne haand og Missive dat: Nordre Skoven den 7 April A° 1692, fordret for resterende Lön 100 Rd^r

Da som intet fantis til udleg i Boed, Saa har mand ej Kundet fundet andet til udlegs for hannem, end henvist Crediteuren til sin betaling, udj hvad som Sinchlers Sauggerne meere Kand være værd, end til prioriterede Pant berettiget Kraf kand oplöbe, som da hoß Söfren Hanßen Lemmich sögis, effterdj hand er prioriterit at udlöbe sine söskinde Datum SkiffteRetten udj Bragernæs den 27 April A° 1703 -

*Peder
Poulßen*

Hans Hanßen Kielbech

Ovensk^{ne} min Lodseddels fulde Summa, er mig af Mons^r Söfren Hanßen Lemmich fornöyel: betalt effter derom min til hannem givende Aparte qvitering, Bragernes den 24 Januarij 1704 -

Jörgen Mercher

Af de indstevnte mötte Poul Kiile, og fremlagde een afreignings seddel for Landskylden af Een halfFierding uden Böxel i Kiile, til den 13 februarij 1694 af Andreas Nielßen Maas udgiven Liudende som efftermeldes

Anno 1694 d: 13 feb: haver Poul Kiile betalt sin Landskyld af een half f^r Landskyld ieg i Kiile uden Böxel Raadig er som hd mig til den 25 Novembr: 1693 forfalden var, hvorfore til dato vedbörl: qviteris. Hönefos ut supra,

Andreas Nielßen Maass

Ole Haldum beviiste med et Skifftebrev af 13 April 1701 under Sorenskriverens Jens Tygeßens haand ej meere at være Skyldig udj Landskyld af een half fiering i Haldum fra 93 til A^o 1700 aars udgang end 3 ort 12 ß. I hvilchet Skifftebrev dette saaleedes findes indført

Af den halfve f^r Landskyld her i gaarden, som Salig (fol. 82a) Anders Nielßen Maas ejede skal restere Landskyld for A^o 1693 -94 -95 -96 -97 -98 -99 og 1700 er 8^{te} aar a 1 ort 6 ß er 2 rd 2 ort en fierde deel forhøyelße 2 ort, Derpaa afgaar odelsskat og Rostieniste aarl: 23 ß, er 1 rd 3 ort 16 ß
og Rostieniste for A^o 1700 15 ß, Kommer fra Landherren derpaa til gode ~~3 ort 17 ß~~
3 ort 17 etc

Övren er iche til effter Almuens Beretning ej heller findes den Pladz Skude her paa Ringerige.

Ole Buttingsrud siger at have Kiöbt Pladzen af Engebret Ørpen, og Skiödet Skal findes i Salig Thue Andreaßens Stervboe -

Enchen Gravli producerede hendes Sallige Mand Ole Anderßens Bevilgnings seddel paa Pladsen Grafli, udgived af Andreas Nielßen Moss, og datered d: 6 Julij 1680 som saa melder -

Nærværende Oluf Anderßen forundes og bevilgis hermed at maa besidde min Pladz Kaldes Grafli udj Aadalen, og det saa lenge hd skicher og forholder sig Christeligen söger Guds huus og Öfrigheden hörig og Lydig og handler mod mig som hans Landherre efter Loven og ej udhugger eller udhugge Lade Skoven viidere hans Nödtörfft udKræver - dog tömmeret mig imod Betaling at Leverer Naar hand mig böxselen betaler skal ieg hannem da meddeele een rigtig BöxelBrev paa Behörige papier - til vitterl: under min haand Brag: A^o 1680 den 6 Julij

Andreas Nielßen Maass

Knud Grafli's indgivende af 11 Julij 1705 beretter at hand fra 1700 og til dato har betalt til Seig^r Jacob Luth Landskylden af et skind gods i Grafli -

Udviig Sorterer iche under dette Præstegield -

Hallingbye og Braatens opsiddere ere ej Stevnte -

Peder Sommedalen fremlagde sin Böxelseddel paa een half fierding i Sommedal af Andreas Nielßen Maas udgived den 11 April 1684 saa og qvitering^r for Landskylden for 1704, og h^r obris^{te} Lieut: Sibbern udgiven den 6 Martij 1705 som formeldes efterschrefne -

(fol. 82b) Kiendes undersk^{ne} Anders Nielßen Maass Borger til Christi^a og paa Bragnæs boende, at ieg udi förste fæste, haver böxled og stæd Peder Rolfßen Een halv fierding Tunge udj Somdal i Nördrehougs Præstegield paa Ringeriget bel^{de}, og det hans Livs tid, ald den stund hand Retter sig effter hans Kongl: Maj^{ts} forordninger, holder gaarden ved god hefde, er hs hosbond Lydig, betaler udj Rette tider hvis hd bör betale, intet Lader Skoven udhugge viidere end Loven hannem bevilger, og hvis tömmer som udvirkes til mig og effterkommer for billig Betaling selger og Afhender, des til Bekrefftelße under min haand og Signet -

Actum Hönefossen ved mit brug
den 11 Aprili A^o 84 -

Andreas Niels: Maass
L S

Anno 1684 d: 13 Decembr gjorde ieg underskrevne Rigtig afreigning med min Landbonde Peder Sommedal hvor vi da til dato hin anden intet blev Skyldig udj nogen maader Test:

Andreas Nielsen Moss

Karen Christensdatter Lader Nærværende Peder Sommedal bekomme til föring hvis hand begierer Hönefos Anno 84 d: 14 October

Andreas N. Maas

Peder Sommedalen haver til mig betalt paa min gunstig patrons Veigne med een Sort qvie Halftredie Rixdaler Siger 2½ Rd^r hvorfore til viidere afreigning qviteris, Hönefos d: 19 Septembr: 1688

Jörgen Mercher

A^o 1689 den 8 Octobr: med Peder Sommedal paa min gunstig hosbond S^r Anders Nielßens vegne giort Rigtig afreigning om hvis handling den: imellem haver været item forfalden Aars Landskylder af gaarden Sommedal til Anno 1690, hvor hand da effter afregning Skyldig blev 2 rd^r som hand straxen betalte, ogsom til dato aldeelis intet Skyldig er. Thj qviteris hannem hermed paa min hosbondes vegne Skadeslös i alle maader, og tacher hannem for god og oprigtig betaling for anden haffte handling og Landskyld til Anno 1690 som melt, til bekrefftelße under min som fuldmegtig af min hosbond

Sommedall ut supra

Jörgen Mercher

(fol. 83a) Anno 1691 den 16 Septembr: betalte Peder Sommedalen mig Trei Rixort paa sin Landskyld hand hos mig er Resterende som hannem imod denne min seddel skal gotgiöris etc:

Hönefos ut supra
Siger 3 ort

Anders Nielßen Maass

Peder Sommedalen haver betalt mig hs Landskyld til Juel 1694 forfalden, hvorfore hand i min bog er afskreven, og derfor hermed qviteris. Wiol dend 26 April A^o 1695 -

NB Er oven Clart mellem os til dato, Saa igen bliver hin anden Skyldig

Jörgen Phillipßen Eghd

A^o 1700 den 18 Martj betalt Peder Sommedal Landskyld forfalden Nest afvigte Aar 1699 Penge 1 Rd^r og 3^{die} Aars tage forfalden samme Aar 2 ort, hvorfore vedbörl: qviteris Bragernes ut supra

Jens Nielßen Lerskoug

Anno 1701 1 Martj Betalte Peder Sommedal hans Landskyld til mig forfalden Nestforleeden Aar 1700 med penge Een Rixdaler, Hval ut supra

N: Sibbern

Anno 1702 den 20 Martij, haver Peder Sommedal til mig betalt Landskylden for A° 1701 med 1 Rd^r samme aars forfalden 3^{die} aarstage betalt med 2 ort Bragnes ut supra

N: Sibbern

Landskyld forfalden A° 1702 er ved Mons: Gunder Gunderßen betalt med penge 1 Rd^r, qvit: Bragnes den 6 Martj A° 1703

Jens Nielß: Lærskoug

1705 den 6 Martij har Peder Sommedal betalt mig Landskyld for 1703 og 1704 aarlig 2 ort - Er 1 Rd^r paa min Myndtling Christian Stochflets vegne, Iligemaade den 3^{die} aars tage som forfalden afvigte aar 1704 med Penge 1 ort hvorfore qviteris Brag: ut supra

N: Sibbern

Ligeleedes for ovenm^{te} 2^{de} aar 1703 og 1704 haver ieg paa hr: Raadmand Jens Nielßen og sin Myndtling Jörgen Stochflets vegne annammed 1 rd: 1 ort som ieg h^r Raadmand Levered Actum ut supra

N: Sibbern

(fol. 83b) Sindre Oppen fremlagde Anders Niels: Maas hans böxelseddel paa Oppen skylder 2 skind af 9^{de} Novembres 1678, af følgende bemeld -

Anders Niels: Moss Borger til Christiania og residerende paa Bragnæs gör hermed vitterl:, at ieg haver Stæd og fæst Sindre Halvorßen min gaardeplatz Oppen Liggendes i öfre Aadalen skylder Aarl: Tou skind, hvilchen gaardepladz hans fader Halvor Iverßen for ham Oplod, Hvor af hand skal give mig förste böxel effter Loven, Thi skal hand den der for Maae Niude bruge og beholde, ald den stund hand forholder sig effter Norgis Lov med sin Landskylds betalelße, Holder gaarden ved Hefd og Biugning, og er mig hörig og lydlig dog mig her i forbeholden at effterdj hand icke har betalt förste Böxelen, har ieg gived hannem aar og dags Respit at betale mig og derpaa söge Min qvitering hos denne seddel og hvis det icke skeer, da denne Böxelseddel at være igienkaldet, död og Magtislös, des til vitterl: under min egen haand, Actum Hönnefos d: 9 Novembr: 1678

Andreas Nielsen Maass

Anno 79 d: 10 Junij haver Sindre Halvorßen effter beretning til Gul Stuegaarden Levered tömmer effter foreening som er Böxel, hvorfore hannem hermed qviteris, Bragnæs ut supra -

Andreas Nielßen Maass

Dernest Seig^r Lemmichs qvitering for Landskyld af Oppen til 1687 datered 20 octobris 1689

Sindre Oppen har betalt Landskylden af sin brugende Gaard Oppen Skylder 2 skind til min Sal: Stiffader og hans Arving^r for forrige Aaring^r fra den tid hand blev pantsat Gaarden af Anders Nielßen og til A° 87, Hvorfor, ieg saa vidt min Anpart tilkommer qviterer, og holder hannem Kravislös, Brag; d: 20 october 1689

S: H: Lemmich

Endeligen indgaf hand Goute Halvorßens Skiöde paa samme tou skind i Oppen datered 17 Februarij idzige aar og tingliust 9 Martij Nest effter

(fol. 84a) Goute Halvors: Skougen Kiendes og hermed for alle vitterl^t gör, at ieg haver Solt skiöd^t og afhent, som ieg hermed selger, Skiöder og Aldeelis afhender fra mig og mine, til

min Kiere Broder Sindre Halvorßen, hans hustrue Kari Brynnildsdaatter og deris Arvinger een min ejende Gaard Kaldes Oppen som ieg mig tilforhandled haver af Velædle h^f Commerce Commissarie Sal: afgangne Laurs Laurßens Arvinger, og udj Aadalen i Wiger Annex i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige beliggende Skyldende Aarl: Landskyld 2 skind med böxel og Herlighed for den Summa Penge effter voris Accort 80 Rd: siger femsindstiuge Rixdaler som hand mig betalt og fornöyed haver, Thj Kiendes ieg forberörte Goute Halvorßen ingen viidere Lod deel eller Ret til forn^{te} Oppen eller noget af des tilhörende i nogen maade at have, Mens skal for effterdags fölge meerbem^{te} Sindre Halvorßen, hans hustrue og arvinger ved dette faste Kiöb og min fulde hiemmel, til Evig Ejendom Anchelös Lige som det mig af forberörte Sal: Lars Larßens arvinger bebreved er, som hand maa giöre sig saa Nöttig og gavnlig som hand og hans best veed, vil og kd med böxel og Herlighed og ald des til og underliggende, det være sig Ager og Eng, Skoug og mark fiskevand og fægang til fields og fiære, inden og uden gierdes intet i nogen maade undertagende som nu af Arildz tid tilligget haver og med Rette tilligge bör, Des til bekrefftelße haver ieg min haand her neden underskrevet, og mit sædvaanlige Zignet hoströgt, og til vitterl^t og desto ydermeere Stadfæstelße venligen ombedet de Dannemænd Amund Brundswold og Ole Ellevßen Mellem, dette tillige med mig at underskrive og forseigle, Nördre Skougen d: 17 februarij A^o 1705 -

Goute Halvors:

L S

Til vitterl: efftr begiering

Amund Brundzvold

L S

Ole Mellem

L S

Liudel: Læst og tingliust til almindel: Sageting paa Nördrehougs tingstue Tandberg udj meenige tingsögende almues paahör den 9 Martij 1705 - Testerer

C: Muller

Dereffter begierte fuldmegtigen Anders Christensen Sagens Opsettelße til den 5^{te} Augustj - (fol. 84b) Da ~~Mons^f And^r Chri:~~ hand paa Citanternes Wegne fordrede Sagen igjen i Rette -

Paa Ole Buttingsruds vegne producerede Sal: Thue Andreaßens tiener Bent Olßen tvende Skiöder, i Rette om Buttingsrud, det eene udgived af Tollev Joenßen til Engebret Gulbrandsen Örpen den 9 Novb^r 1693 og tingliust den 25 februarij 1695 -

Det andet af Engebret Örpen d: 20 Octobris 1696 til Ole Jacobßen Buttingsrud hvis indhold saaledis liuder -

Tollev Joenßen Borger til Christiania og Boende paa Landfaldöen, ved Bragnæs og hermed vitterl. giör for alle med dette mit obne brevs Krafft, at have solt af fri villie og velberaad hue fra mig hustrue börn og Sande arvinger een Pladz Kaldes Buttingsrud skyldende aarl: toe skind med böxel beliggende udj Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, og det til ærlig unge Karl Engebret Gulbrandsen Örpen i Krydzhherred, hans börn og Arvinger at fölge til Evindel: Odel og Ejendom, uden nogen argelist i nogen optenchelige maader, hvorföre hand mig haver gived og fornöyed, for samme Buttingsrud penge - Förgetiuge og fem Rixdal^r, saa ieg tacher hannem for oprigtig betaling, og derfor hermed fra mig hustrue börn og sande Arving^r skiöder selger og Afhender til Evindel: odel og Ejendom Ermelte Buttingsrud med ald des tilliggende herlighed lige som det mig af hans Kongl: Maj^{ts} Schoug inspecteur Mons^r Anders Nielßen Moss, er bebreved, det være sig Ager og Eng, skoug og mark:, Fiskevand og fægang vaat og tört, til fieldz og fiære, inden og uden Gierdes, som der nu tilligger, og af arildz tid tilligget haver, og med Rette tilligge bör, intet undertagendes udj nogen maader, mens bem^{te} Engebret Gulbrandsen hans börn eller Arvinger, det for et frelsel: odel og Ejendom at tiltræde og det fölge, niude, bruge og beholde og giöre sig det saa Nöttigt og gavnligt som hand selv best

veed og kd i alle maader, og Kiendes ieg Tollef Joenßen min hustrue börn eller Arving^r ingen ydermeere Lod, deel Ret heller Rettighed at have eller naae udj tit bem^{te} Buttingsrud effter som ieg derfor som melt er skeed fuldbetaling, skulle imod ald forhobning samme Pladz, eller nogen det tilliggende Herlighed, som (fol. 85a) Nu tilligger eller med Rette tilligge bör, hannem eller nogen af hans sande Arving^r, formedelst min vandhiemmels Bröst skyld, ved nogen Ret eller Dom, blive i fravunden, da forpligter ieg mig, min hustrue börn heller arving^r at forskaffe offtbem^{te} Engebret Gulbrandßen hans börn eller Arvinger, lige saa got og beleiligt Jordegodz igien, heller og sine udlagde penge, Neml: 45 Rd^r inden Sex ugers udgang effter at det mig erkyndigis, saa hand og hans arving^r, af mig og mine Arving^r skal holdes uden Skade og Skadeslös udj alle optenkelige maader, des til bekrefftning under min haand og Zignet, Actum Landfaldöen d: 9 Nov: 1693 -

Tollef Joens: Egen hand L S

Lydelⁿ Læst og tingliust til Almindel^e Sageting paa Trögstad Tingstue i Nordrehougs Præsteg: paa Ringerige den 25 Februarij 1695 - Test:

Jens Tygeßen

Kiendes ieg mig Engebret Gulbrands: Örpen boende paa Örpen i Krydzherred i Sigdals Præsteg:, og hermed vitterl: giör, at ieg af fri villie og Velberaad hue, haver Solt skiödt og afhent, saasom ieg hermed, ved dette Brevs Krafft Selger skiöder og Aldeelis afhender fra mig og mine Arvinger, til ærlige og forstandige Mand Ole Jacobßen Buttingsrud af Nordrehougs Præstegield paa Ringerige hs hustrue börn og Arving^r den Pladz Buttingsrud, som hd paaboer, Skyldende aarl: toe skind med böxel, hvilchen Pladz ieg mig nu Sal: Tollef Joens: paa Landfaldöen haver tilforhandlet, effter hans derpaa til mig udstædde Skiöde af dato Landfaldöen d: 9 Nov: 1693 som er tingliust paa Ringerige den 25 Februarij 1695 hvilchet Skiöde hannem og hermed overleveris, saasom hd erm^{te} Ole Jacobs: mig nu for samme Pladz Buttingsrud, ved ærl: og velagte Mand Thue Andreßen Wulfsberg, Borger og indvaaner udj Bragnæs haver betalt hvis vi var foreenede om for samme Pladz Nemlig 80 Rixd^r og et Hæsteværd paa 8 Rd, hvorfore og meerbem^{te} Ole Jacobs: hans qvinde, börn og Arvinger hereffterdags skal fölge niude bruge og beholde samme Pladz Buttingsrud til Evindel: odel og ejendom, med ald deßen tilliggende Lutter og Lunder, Være sig af hvad Navn havis kand, som (fol. 85b) Nu der tilligger og af Arildz tid der tilligget haver, og giöre sig det saa Nöttig, som hand best veed og kand i alle maader, og Kiendes ieg mig Engebret Gulbrandßen Öripe, og mine arvinger ingen ydermeere Lod, deel eller Rettighed dertil i nogen maader, saasom mig som melt, skeed fyldeste betaling derfor; Mens ieg og mine Arving^r skal være förommelte Ole Jacobs^s, hans qvinde börn og arvingers fulde og faste hiemmel derfor, saa at dersom sig saa skulle hende, som dog iche er at formode, at samme pladz ButtingsRud eller noget med Rette der tilliggende, blev bem^{te} Ole Jacobs: eller nogen hans Arvinger fravunden ved nogen Ret eller Dom for min vandhiemmels bröst Skyld, da bepligter ieg mig og mine arvinger, at forskaffe offtem^{te} Ole Jacobs:, hans qvinde börn eller Arvinger lige saa got og beleiligt Jordegodz igien, heller og de til mig derfor udlagte otte og tredsindstiuge Rixdaler, inden 6 ugers udgang, effter det mig ankyndigis, saa at hand med qvinde börn og Arvinger af mig og mine Arvinger, skal være og blive Skadeslös og uden Skade i alle optenkelige maader. Des til bekrefftning, haver ieg mit sædvanlige signet heneden undertrögt og venligen ombedet velfornemme Mænd, Thue Andresen Wulfsberg og Hans Hanßen Höybye, Borger og indvaanere her paa Bragnæs, med mig til vitterl: at underskrive og forseigle, Actum Bragnes den 20 Octobr: A^o 1696 - L S

til vitterlighed effter Engebret Gulbrands: Örpes Mundtl: begier Testerer

Thue Andreßen Wulfsberg

Hans Hans: Höybye

Ole Hallingbye, om end schiönt hand iche er stefnt saa fremlagde hand dog godvillig 2^{de} Skiö-der paa Hallingbye, det eene udgived af Andreas Nielßen Maas til Seig^r Christian Veinskench paa een fierding tunge i Hallingbye, datered 7 Martij 1688 og tingliust den 28 Junij nest effter.

Det andet Christian Weinskenchs Skiöde paa en f^r tunge i Hallingbye til Ole Helgeßen, dat: 9 Octobris 1694 og tingliust den 14 Novembris samme Aar - hvilche begge indeholder effterschrefne -

Kiendes ieg Anders Nielßen Maas hans Kongl: Maj^{ts} velbestalter Skoug indspecteur Syndenfield udj Norge, og Vonhafftig paa Bragernæs og giör hermed vitterl: (fol. 86a) Af Ret vitterl: giöld Skyldig at være ærlig agtbar og velfornemme Mand Mons^r Christian Weinschench vonhafftig paa Fosbehholm udi Egger Amt beliggende 100 Rixdaler Courant, som er den Endel: Rest paa hvis ieg hannem effter den Kongl: Ober Hofrettis Dombs foresigende pligtig haver været, hvorforre som Mons^r Veinskench mig samme 100 rd^r haver bedaged med des betaling uden nogen Rentes tilsvarelße, til förstkommende Michaeli, derforre bepligter ieg mig og mine arving^r, forsk^{ne} 100 Rd^r Courant hannem til forn^{te} tid oprigtigens at skal contentere og betale, og paa det hand des vissere kand være paa hans betaling, saa haver ieg hannem til een fuld og fast forsichring udj Pantsat en Ödegrd Kaldes Hallingbye, Liggende udj Nördrehougs Præsteg: paa Ringeriget som Skylder aarl: med böxel over alt een f^r tunge, som min Sal: Svoger Hans Hans: Ribber, fordm Borger og indvaaner her paa Bragernæs boende sig haver ved Mageskiffte tilforhandlet af Peder Rasmus: vonhafftig paa Höenen ibdm effter derom deris oprettede Mageskiffte brevs indhold, dat: Hönen den 16 october 1676, og tingliust paa Tandberg Tingstue den 15 Augustj 1677 hvilchen Fiæring tunge med böxel er af Hans Maj^{ts} Kiöbt, effter derom des Skiödes viidere formeld, dat. Aggershuus den 27 April 1663 under forrige Stadtholder h^r Iver Krabbes og Borgemæster Niels Lauridßens hænder og Seigl, og Tingliust paa Tandberg tingstue den 22 Junij 1663, som mig siden effter min Sl: Svogers död er bleven berettiget, Hvorfore Mons^r Weinschench forn^{te} f^r tunge med böxel skal være berettiget til een fast forsichring og underpant af mig, hvor paa ieg hannem forbem^{te} 2^{de} adkomst breve haver udj hende, Leverit, og herved mig tilforplig^{ter}, til förstkommende Michaeli samme f^r tunge med böxel fra hannem mod forn^{te} Skyldige giöld som er 100 Rd^r courant at indfrie, men om det iche Skulle af mig Skee, som dog Næst Gudz hielp Skee skal at forn^{te} f^r tunge udj Hallingbye iche blev indfrelst, da Weinschench det til odel og Ejendom at Skal have og beholde, og giöre sig saa Nöttig gavnlig som hand best vil og Kand i alle Lougl: maader, og i midlertid (fol. 86b) at holde Mons^r Weinschench hans hustrue og börn, og mig og mine arvinger uden skade og Skadeslös i alle maader, Des til bekrefftelße haver ieg dette med egen haand og Seigl bekrefftet, og venl: ombedet S^r Hendrich Blichfeldt Kongl: Maj^{ts} Byefoget paa Bragnæs og Jacob Pederßen Aalborg, med mig at underskrive og forseigle Actum Bragnes d: 7 Martij A^o 1688 -

Anders Niels: Maas

Til vitterl:

H: Blichfældt

Jacob Peders: Aalborg

Læst og tingl: til almindel: Sageting paa Trögstad Tingstue i Norderhougs Præsteg: paa Ringerige, den 28 Junj A^o 1688 - Kiendes

Jens Tygeßen

Kiendes ieg undersk^{ne} Christian Veinskench, residerende paa Fosbesholm og forpagter til Fosbesholms godz og brug udj Eger Ampt bel^{de}, og med dette mit brevs Krafft giör vitterlig^t at have af fri villie og velberaad hue afstanden og Solt fra mig og Arvinger til ærl: og velfornumstig Mand Ole Helgeßen og Hustrue Ingerj Laursdaatter, boendes paa Skinnæs i Krydzherret udj Sigdals Præstegiöld og deris Sande Arving^r, een Ödegaard mig tilhörende, Kallendes Hallingbye, belig^{de} udj Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige, som Skylder aarlig med

böxel over alt 1 ff tunge, hvilchen gaard mig af forrige Kongl: Maj^{ts} Skoug inspecteur Anders Nielßen Maas er pantsat og overdraget for een Summa Penge viidere des indhold giör forClaring; Ogsom hand samme sin forskrivelse ej haver effterlevet og den udfriet er den mig effter des indhold hiemfalden og tilhörig, Hvorfor ieg hermed over erm^{te} Ödegaard Hallingbye som beboes af Gulbrand Hallingbye fra mig og Arving^r til hannem og hans arvinger til Evin-del: Odel og Ejendom overdrager og Transporteret, og det med ald Lige Ret og Krafft som det mig af erm^{te} Skoug inspecteur er bebreved og overdraget, til hvilchen Ende ieg han: i hænde haver Levered Anders Nielß: Mossis mig derpaa givende bref og forskrivning, de dito Brog d: 7 Martj A^o 1688 med de derudj af hannem Mentionered Breve, hvilkens hans udgivende forsichring er tingliust paa Trögstad Tingstue den 28 Junij 1688, Hvoreffter effterskrevne (fol. 87a) min havende Ret ieg han: hustrue og Arvinger det hermed fuldkommel: hiemler og tilstaar, sig det udj alt saa nöttig at giöre som hand og de best veed og Kand, baade udj huußene og forefindende grden Biugning, Ager, Eng, Skoug og March, Fiskevand og fægang, vaat og tört, til fieldz og fiæreds, inden gierdz og uden gierds, med ellers ald des tilliggende Herlighed som der til af alders tid ligget haver, det alt at bruge og beholde for et frit og fuld-kommel: odel og Ejendoms Kiøb, efftersom hd mig med 90 Rixdaler Danske Croner udj een Samled Summa haver betalt, Hvorfore hand derimod for des giorde Kiøb af mig og mine arvinger skal være og blive Kraf og Skadeslös i alle maader, Mens i fald at det sig skulle hende som dog ej er at formode at noget af forsk^{ne} Ödegrd eller des tilliggende Herlighed hannem eller hans Arvinger for min eller Arving^{rs} vandhiemmels skyld skulle blive i fravundet, Saa forpligter ieg mig, for mig og Arvinger at forskaffe han: eller arvinger lige saa got og beleilig Pladz igien, og det næst Sex uger det vorder Kundgiort, eller og stille hannem sin betaling skadeslös igien til hænde som mig derfor nu er given, des til bekrefftelse under min egen haand og Zignette Actum Fossesholm d: 9^{de} Octobr: A^o 1694

Christian Veinskench

Liudelⁿ Læst og tingliust til almindel^e Sageting paa Trögstad Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige den 14 Nov: 1694 Testerer

Christian Muller

Udj Matriculen og odelsMandtaled annotteret. Testerer

L: Tönder

Peder Sommedal forclarede at h^f Obriste Lieutenant Sibbern som formynder for sine Stevbörns er garden Sommedal berettiget -

Sindre Oppen foruden forrige, indgav een Copie af Pantebogen paa et Skiöde, hvorudj findes Johan Von Cappelen paa egne og h^f Tolder Træshoues vegne, Söfren Hansen Lemmich, Anders og Trugels LaursSönners Transport og overdragelße paa Oppen skyldende Tou Skind til Goute Halvorßen for 80 Rd^f, dat: 19 febru: 1695 (fol. 87b) og tingliust den 4^{de} Julij samme Aar formeldende - ut sequitur -

Udtog af Ringeriges og Hallingdalens Pantebog -

Anno 1695 den 4 Julij til almindel: Sageting paa Trögstad Tingstue i Nördrehougs P:steg: paa Ringerige, er dette efftersk^{ne} brevs original TingLiust af Effterfölgende indhold -

Underskrevne Johan von Cappelen Kongl: Maj^{ts} forrige Foged udj Lier og Eger, paa egne og Kiere Svogers Tollereren udj Christiania Seig: Gerhard Treschows vegne, Söfren Handßen Lemmich Postmæster og Borger udj Bragnæs, Samt Anders og Truls LauridzSönnere, Kiendes og hermed vitterl: giör, at have afstaaed og overdraged, Saas: vi og hermed fra os og vore Arving^r gandske og aldeelis afstaar og overdrager og Transporteret til ærl: agt og forstandige

Mand Goute Halvorßen, den Pladz Oppen paa Ringerige i Aadals Annex bel^{de} som Skylder aarl: 2 skind, og det med den samme Ret som forrige Skoug inspecteur Anders Nielßen Maas först ved Pant, og dernest ved anden Lovens adfærd og Auction til Eiendom for mislig betaling, voris Sl: fader og Verfader afgangne Commissar Laurs Laurßen den 11 Junij 1684 med andet meere godz overdraget og bebreved haver, hvilchen forskrevne Pladz Oppen og deßen Skyld 2 skind med ald til og underliggende ved hvad Navn det være maae eller Nevnis kand, være sig Ager og Eng Skoug og Mk: til fieldz og til fiære, inden og udengaardz, intet undertagendes, som med Rette tilligge bör, bem^{te} Goute Halvorßen hans hustrue börn og arvinger upaa:anchet, og saa som hand fuldkommelig haver fornöyed os ald voris dertil havende Ret med reede penger 80 Rd, Saa Skal vi ogsaa derfor udj alle forskrevne maader være hans fulde og faste hiemsmænd, og om imod forhaabning skulle hende, at det hannem ved nogen Lovl: process eller Dom blev fravunden, da forpligter vi os og voris arvinger hermed Sex ugers dagen effter det bliver os, tilkiende gived, at betale hannem hans udlagde penge igien, Saa hand og hans arvinger i alle maader skal være og blive uden skade, Des til ydermeere (fol. 88a) bekrefftelße haver vi denne voris Transport med egne hænder underskrevet og voris sædvanlige signete hoströgt, Actum Brag. d: 19 februarij 1695 -

Johan Von Capelen
L S

Söfren Hans:
Lemmich L S

A: Laurs: Smit L S

Truls Lars: Smit L S

Saaledes rigtig effter Pantebogen Testerer

Jens Tygeßen L S

Braaten foregiver fuldmegtigen at følge Mons^r Lemmich selv -

Som Mand til opliusing i Retten behöver det effter Sal: Commissarie Laurs Laurßen forfattede Skifftebrev, Altsaa ville Citanterne samme til Næste Almindelige Sageting behage at Lade producere, til hvilchen tid Sagen er optagen.

Hvorfra igien den med fuldmegtigens Consens er bleven forflöt til d: 18 Decembr Nest effter, og da producerede hand sit forfattede indleg af i gaar, saalunde Liudende - herindföris indlegget

Saa producerede hand og et skifftebrev effter Sal: Commerce Com: Lars Lars: dat: den 18 februarij 1686, hvor udj findes indfört pagina 185 inspecteur over Skovene Anders Niels: Maas effter obligation og forsichrings brev af 11 Junij 1684 at være skyldig Capital og rente 830 Rd^f, item pag: 487 at Sal: Anne Söfrensd: er tillagt udj samme obligation og Pante forskrivelße 415.

Noch pag. 514 er Lodned paa den Sl: Mands börn i forberörte Maases obligation 415 Rd^f.

Dernest indgaf hd et Skifftebrev effter Sal: Fru Commerce Commisarie Anne Söfrensd: af dato 9 Julij 1688 hvor udj pag: 44 indföris det pant i Sal: Ander Niels: Saug 425 rd hvilche siden pag: 109 paa hendes arvinger er Lodned etc:

Af de indstevnte mötte igien Ole Hallingbye for Retten og begierte i Sagen opsettelße til næste ting at hand i midler tid kunde have respit at söge sin handlingsmand og om hand ellers noget viidere til sin forsvar kunde opspörge -

(fol. 88b) Ole Haldum berettede at hd iche har med sig sit Kiöbebrev paa Haldum saas: hd ej för om viste Sagens Rette sammenheng, begierte derfor Sagen Ligeledes forflöt -

Poul Kiile foregav at hd offte har tilbudet Seig^r Lemmich Landskylden af det godz i Kiile som paastevnt er, men hand ville den ej annamme -

Til Beslutning er Sagen for bemelte raisons skyld til Næste Sageting forflöt og forordnet h^r ob: Lieut: Sibbern, som det omtvistede godz i Sommedal tillige med h^r Raadmd Lærskoug har under deris forsvar, ej for Retten ere Kaldede som Skee burde effter anledning af Lovens 3 bogs 14 Cap: 29 Art: hvorfore velbem^{te} h^r obristeL^t og h^r Raadmand samme tid vil indstævnis, deris adkomster til godset at fremviibe förend noget udjnden den post kand slutte.

Og som til det almindel: Sageting som forbem^t for tidens Korthed ej var Leilighed sig denne Sag at foretage, er den viidere med fuldmegtigens consentz bleven forflöt til den 17 Martij, og som da ingen paa Cit. Seig^r Lemmichs vegne mötte at fordre Sagen i Rette, saa fremstillede sig paa Sal: h^r Raadmd Eggert Stochfletz arvinger saavelsom paa Ole Hallingbyes vegne deres fuldmegtig Mons: Jörgen Mercher og begierede Sagen igien at foretagis, producerede Sal: Anders Niels: Moss hans Pantebrev paa Sommedal og Skude, item hans derpaa fuldte Skiöde til afgangne h^r AssistanceRaad Jörgen Phillips: hvilche begge er af indhold som efftermeldes -

Kiendes Jeg Anders Niels: Moss Kongl: Maj^{ts} Skouginspecteur Syndenfieldz udj Norge, og hermed vitterl. gör at ieg af een Ret sand vitterlig giæld skyldig er til velædle h^r Assistenz Raad og Laugmand S^r Jörgen Phillipßens grov Courant 80 Rd^f som hand mig effter min indstendig begiering Laant og medforstragt haver - hvilche 80 Rd^f ieg betaler hannem igien Rigtigen at svare og betale uden skade og Skadeslös i alle maader Og til desto tryggere forsicherung for bem^{te} Summa penge setter ieg velermelte h^r Assistenz Raad og Laugmd (**fol. 89a**) til et brugeligt, Saavel underpant, effterskrefne mit Jordegodz udj Ringeriges og Hadelandz Præstegielder, Nemlig udj den gaard Sommedalen Liggendes i Nördrehougs Præstegield i Aadalens Annex, Een half f^r tunge med böxel, Skude i Grans Sogn paa Hadeland, Een fierding tunge, med böxel over det övrige i gaarden, item med der underbrugende Pladz Kaldes Skudesetter Liggende paa den væstre side Randfiord Skylder et skind, hvilchet forsk^{ne} godz med böxel og Herlighed og ald anden tilliggelße, det være sig udj Ager, Eng, Skoug og March, Fiskevand og Fægang, Lutter og Lunder, i Land og Vand til fieldz og Fiære ved hvad Navn det er, Haves eller Nevnis kand intet undertagendes i nogen maader, som nu tilligger og af Arildz tid tilligget haver og tilligge bör med Rette, Velædle h^r Assistenz Raad og Laugmand Jörgen Phillipßen skal niude bruge og fölge til et fuldkommen underpant, Saa vel brugelig Pant med böxel Landskyld og ald Herlighed udj et Aaremaal u:igienlöst, Og siden fremdeelis til hand sine udlagde penger i een Sambled Summa Nemlig 80 Rd^f betalt vorder, hvorpaa ieg haver Levered hannem i dag alle adkomst brever som samme Godz Kand være tilhörende Kiendes fordj at være hans fulde hiemmelmand der til for alle og een hvers tiltale, som der paa Kunde tale med Rette udj nogen maader, Og er her hos imellem os afskeediget, at ders: enten af os til sinds vorder, ej Lenger bem^{te} godz at fölge, eller fölge Lade, da skal vi et fierding Aar tilforn for bem^{te} Aaremaal er ude, hin anden advare, da pligtig være imod pengenes erleggelße een hver at fölge sit igien, Dette forn^{te} forpligter for mig og mine Arving^r udj alle sine ord og puncter at holde og effterkomme hannem og hans Arving^r skadeslös i alle maader, Til bekrefftelße min haand underskreved og mit signete hoströgt, og venlig ombedet tvende Borgere her af Staden, Erlig og velagte mænd Jonas Hanßen og Lauridz Stub, dette med mig til vitterl:hed at underskrive og forseigle,

Datum Christiania den 5 Augustj A^o 1690 -

Andreas Niels: Maas L S

(fol. 89b) Til vitterlighed

J: H: Wellermann

Laurs Jacobs: Stub

Anno 1691 den 10 Martij er dette i Granvoldens Tingstue publiceret som da Ting holtis og udj Protocollen indfört, Testerer

Michael Von Schouberg

Liudeligen Læst og Tingliust til almindel: Sageting paa Trögstad Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige d: 4 Julij 1691 Test:

Jens Tygeßen

Kiendes ieg undersk^{ne} Anders Nielßen Moss, forrige Kongl: Maj^{ts} Skoug inspecteur Syndenfieldz, udj Norge og hermed for alle vitterl: giör, at ieg af velberaad hue haver Solt Skiödt og afhent, Saa som ieg hermed Selger Skiöder og Aldeelis afhender fra mig, min hustrue börn og Arvinger til h^f Assistence Raad og Laugmand Welbr: Jörgen Phillips: og hans arving^r efftersk^{ne} grder, Neml: Sommedalen liggende i Nördrehougs Præsteg: i Aadalens Annex paa Ringerige Skylder aarlig En halv fierding tunge med böxel, og Skude beliggende i Grans Sogn paa Hadeland Skylder Een fiæring tunge aarlig Landskyld med böxel over det öfrige i garden, item den der underbrugende Pladz Kaldes Skudesetter Liggende paa den væstre Side Randzfiorden, Skylder aarl: Een Skind - Hvilche forsk^{ne} godz med böxel Landskyld og Herlighed h^f Assistenz Raad og Laugmand Jörgen Phillipßen og hans Arvinger, for mig, min hustrue börn og arvinger, skal fölge niude bruge og beholde til Evindel: Odel og Ejendom, med alle de der tilliggende Lutter og Lunder, være sig Ager, Eng, Skoug, March, Fiskevand og fægang, fra fieldz til fiære, udj Land og Vand, af det nu tilligger, og af Alders tid tilligget haver og med Rette tilligge bör intet undertagendes i nogen maader - Og forpligter ieg mig og mine Arving^r at være titmelte h^f Assistenz Raad Jörgen Phillipßen og hans arving^{ts} fulde og faste hiemmelmand til ovenskrevne godz, og skal derfor holde hannem og hs arvinger af mig og mine Arvinger uden Skade og Skadeslidelße i alle optenchelige maader, Effterdj hand mig fornöyel: haver betalt, minste Skilling med meste, som udj voris Kiöb kommen var, Til bekrefftelße haver ieg min egen haand underskrevet og mit signete hoströgt, og venlig ombedet S^f Erich Böling og Mons^f Christian Taysön begge fornemme Handelsmænd her paa Steden med mig til vitterl: underskrive og (fol. 90a) forseigle, Datum Bragenæs den 31 Maij A^o 1695

Andreas Niels: Maass

Til vitterl:

L S

Erich Böling Eg hd
til vitterl: L S

Christen Taysen
L S

Dereffter ville beviiße S^f Mercher med et document af 15 hujus til af hvem Landskylden af Sommedal til dato fra 1695 er betalt som saa Liuder -

Hans Hans: Kielbech anordnede byeskriver paa Bragnæs og effter Kongl: Lov som Notarius Publicus, giör vitterl^t at A^o Christi 1706 d: 15 Martij været effter velædle h^f Obrist^{te} Lieut^{nt} Nicolai Sibbern samt velædle h^f Raadmand Jens Nielßens Lærskougs begiering, hos velEdle h^f Assistenz Raad Hannibald Stochflet, med begiering at efftersee Sal: h^f Laugmand Jörgen Phillipßens Landskyldz Oppebörßels bog, angaaende Peder Sommedals Landskyld hannem oppebaaren, hvor da sig befunden som fölger

Udj Sal: Assistenz Raad Jörgen Phillipßens hovedbog paa folio 100 befindes der at Peder Sommedalen haver betalt, Landskylden til hannem for de Aaringer 1691 -92 -93 og 1694 af een half f^t tunge udi gden Sommedal, item 3^{de} Aarstage effter hans forhvervede Adkomster af Schoug indspecteuren Anders Nielßen Moss.

I ligemaade effter forbem^{te} VelEdle Herres begiering, efftersent Sal: H^r Raadmand Eggert Stochflets Landskyldz oppebørselsbog, hvor sig befunden Nemlig -

Udj Sal. Afgangne h^r Raadmand Eggert Stochflets Hovedbog paa folio 309, befindes Peder Rolfßen i Sommedalen at have betalt Landskylden af ½ fierding Tunge for Aar 1695 -96 -97 og 1698 -

Noch de veledle Herrer som formyndere for Sal: Raadmand Eggert Stochflets Börn Neml: Christian Stochflet og Jörgen Stochflet fremviist deris Landskyldz Oppebörßels böger og befindes udj samme Nemlig -

Udj VelEdle h^r obris^{te} L^l N: Sibberns Landskyldz Oppebörßels bog befindes at være betalt til h^r obris^{te} L^l paa sin Myndtling Christian Stochflets vegne Landskyld af Sommedal af 1¼ Lispd for Aar 1699 -1700, 1 -2 -3 -4 og 1705 aarl: 2 ort med sin 3^{de} Aarstage -

Ligeleedes befindes udj velædle h^r Raadmand Jens (fol. 90b) Nielßen Lærskougs Landskyldz oppebörßels bog, at have oppebaaren paa sin Myndtl: Jörgen Stochflets vegne Landskyld i samme gaard berettiget for 1¼ Lispd i ovenbem^{te} aaring^r aarlig 2 ort med 3^{de} Aars tage -

Saaleedes som forbem^l sig Rigtig effter Bögerne udfunden det attesteris af mig under egen haand og Zignet som Notarius Publicus. Brageruæs, Anno die ut supra

copie

Hans Hanßen Kielbech L S

Viidere fremlagde hd Sal: Commissarie Lars Lars: tilladelse paa forseigled papier Transportered under Sl: Madz Nielßens haand at Sal: Anders Moss var tilladt at selge sin anpart i Sommedal Hallingbye og Gundbiörrud saa meldende -

Velærede Ven Mons^r Anders Niels: -

Eders andeel i Hallingbye og Sommedal maae i Pantsette, Eller Selge, til hvem i ville, samt i GundbiörRud, saa ieg derudj intet vil have at desputere

vale in Christo
Bragenæs d: 11 Junij 84

Eders tienstl:
L: Lauridzen

Rigtig Copie af Originalen

Test. *Madz Niels: Maas*

At denne her hos hefftede seddel af Sal: Madz Nielßen Moss, Joe Retteligen Siunis at være Skreven med hs haand og egen Skriff, saasom hand paa de tider skrev, det kand ieg som baade da, og siden med ham omgich til hans dödsdag, ej Rettere see og Skiönne, hvilchet hermed tilstaaes under min egen haand, effter begiering -

Michel Nielßen

Bragernes dend 15^{de} Martij A^o 1706 -

Dereffter fremlagde hand S^r Christian Weinschench Skrifftlige Indleg af effterskrevne indhold -

Höyt ærede h^r Dommer H^r Christian Muller

Jeg Eragter Nödig, at maa Lade denne min indsigelße udj Retten indkomme af den anledning, Jeg befinder at Sal. h^r commissarie Lars Larßens Arving^r, haver Ladet indkalde den Danne- mand Ole Hallingbye af Oudalen, I formeening hannem sin solte Odelsgaard at fravinde den ieg hannem haver solt effter dertil i hendehavende forrige Skoug inspecteur Sal: Anders Nielßen Mossis mig der til bebreved Ret, Som alt u:tviflagtig vel udj Retten forhen er opdaged, Som ieg og forhaaber bliver hans fulde hiemmel i saadan fast paastand, Nu Sal: Commissaries arvinger, ej nogen Ret til deris pretention, (fol. 91a) Kand have ved Rettens overvejende, at de sig ej nogen Ret der til haver kient i saadan Langsommel: tid som mest er, og er Lougstridig,

og burde Skeep da min Ret for Hallingbye blev tingliust som da var Kiøb og iche pant /: jmid-
lertid förend nu findes nogen paa Anche, som fremskriver af een u:tydig Löst uden raison, Er
derfor min kraftig paastand Lovens fölgelighed af des Lenge udeblivelße bliver hannem til be-
skiermelße for deris tiltale, og de eller Fuldmegtig at refundere Sagens i bragte Omkostning -

Fossesholm paa Eger
d: 15. Martij A° 1706

H^r Dommerens tiensteskyldigste
Christian Weinskench

Paastaar dereffter at Sommedal saavels: Hallingbye og Gunbiörrud bliver besidderne u:preju-
dicered effter de indgifne documenter -

Ole Haldum indgaf 3^{de} sine adkomster til Haldum og Gunbiörrud foregaf offte til S^r Lemmich
at have tilböden Landskylden, men har ej villed tage derjmod.

Adkomsterne indholder effterskrefne

1te Udstæd af forrige Skoug inspecteur, Sal: Andreas Nielßen Moss til Tollef Joenßens resi-
derende paa Landfaldöen ved Bragernæs paa 3 Setting^f godz i Haldum, og 1 Sösterlod i Gund-
biörud i Aadalen datered Nördre Skougen den 18 Martij 1693 og tingliust Paa Trögstad Ting-
stue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige den 5^{te} May 1693 for 26 Rd^f som under hans
haand og seigl er bekrefftet samt Anders Thorßen paa Bragnæs og Peders Myre udj Lier som
vidne til vitterl: underskrevet.

2 Er Transportered af Fridrich Nielßen Cortnum Borger og boende paa Strömsöe til idzige
besiddere Ole Haldum for 26 rd 1 ort 22 ß - 3 Setting godz i Haldum og een Sösterpart i
Gundbiörud som hans qvinde arvede effter sin Sal: fader.

Den förste er et skiöde udstæd af Sal: Anders Niels: Moss paa Nördre Skoufven den 18 Martij
1693 til Sal: Tollef Joens: paa 3 Seting^f i Haldum og een Sösterpart i Gundbiörrud for 26 Rd^f
etc: Hvilchet Skiöde befindes tingliust den 5 May samme aar.

Den 2^{de} er Fridrich Niels: Cortnum paa Strösöen hans udgivne Skiöde til Ole Nielßen Haldum
paa 3 Set: (fol. 91b) godz i Haldum og een Sösterlod i Gundbiörrud, af dato Strömsöen den
23 Sept: 1702 og tingl: samme aar den 14 Nov^{br} hvilchet godz bem^{te} Cortnums verfader Niels
P---- udleg paa Skiffet effter Sal: Tollef Joens: er tillagt for 26 rd 1 ort 22 ß etc:

Den 3^{de} er Thomas Opsals afstaaelße paa hans qvindes Odels Ret til 3 Setting^f i Haldum og
een Sösterl: i Gunbiörud til Ole Haldum udgiven som til Sal: Hanß Hanßen Riber aar 1677
paa tvende aaremaal er bleven bortsat og ej igien löst hvilchet er datered den 30 Majj 1703 og
til tinge publicered den 4 Julij nest effter -

Dereffter blev Sagen igien til i Morgen den 18 Martij optagen hvor da Mons^r Hendrich Luth
udj Retten producerede, ~~Sal: Tollefs~~ hans Sl: faders adkomst til Graflje som udj alt saaleedes
formelder

Kiendes ieg underskrevne Tollef Joenßen, Borger til Christiania og residerende paa Landfald-
öen ved Bragernæs at ieg af fri villie og Velberaad hue, Saa og med min kiere hustrue Martha
Knudzdatter, Ja villie og Samtöche, ved dette mit obne brevs Krafft, Haver solt og afhent fra
mig hustrue börn og sande Arving^f den grd Graflje beliggende udj Aadalen under Ringerigedz
fogderie udj Nordrehougs Præstegield, Ole og Anders paaboer, og aarligen Skylder 2 Skind,
som ieg mig, saaleedes af hans Kongl: Maj^{ts} Skoug inspecteur Synden fieldz, agtbar og velfor-
nemme Mand Anders Nielßen Maas til forhandled haver, effter derom i hænde havende hans

fulde og faste hiemmel's brev af dato Nördre Skouven den 15 Martij A^o 1692, og det til ærlig agtbar og velfornemme Mand Jacob Luth, boende paa Ringerige udj Hoele Præstegield paa den gaard Heland, hannem og hans hustrue Börn og sande arvinger at følge til Evindel'ig odel og Ejendom uden nogen Argelist i nogen optenkelige maade, Hvorfor hand mig i dag haver gived og afbetalt for ermelte Gaard Graflje Ole og Anders paaboer og aarlig Skylder 2 Skind som ovenmelt den minste Skilling med den meste som i vores Kiöb Kommen er, saa ieg tacher hannem i alle maader for god og oprigtig betaling, og derfor hermed fra mig og ermelte min hustrue voris börn og sande arvinger, hermed Skiöder selger (fol. 92a) og afhender til Evindel: odel og ejendom erm^{te} gaard Graflje, som aarl: Skylder 2 skind med böxel og herlighed, og ellers alt des tilliggende Herligh: af ager og Eng, Skoug og mark:, Fiskevand og fægang vaat og tört til fields og Fiæres, inden og uden Gierdz som der til af arilds tid tilligget haver og nu tilligger, og ellers med Rette tilligge bör intet undertagendes i nogen maader, mens det hereffterdags at følge bruge og beholde alt som oven melt, ermelte S^r Jacob Luth, hans Kiere hustrue börn og sande Arving^r til et Evindel: odels og Eiendoms Kiöb, og Kiendes ieg mig med hustrue börn og Arvinger hereffterdags aldeelis ingen ydermeere Lod deel Ret eller Rettighed at have til erm^{te} Gaard Graflj, eller des tilliggende Herlighed og pertinentier i nogen optenchel^e maade, saas: ieg derfor, fuld fornöyel: betaling haver anholdet, Mens Skulle imod forhaabning det sig hende at samme gaard eller nogen des tilliggende Herlighed, som nu tilligger hannem eller hans arving^r formedelst min vandhiemmel's Skyld ved nogen Rett og Dom skulle blive fravunden, da forpligter ieg mig hermed, for mig hustrue börn og Arvinger at forskaffe ermelte Jacob Luth, hs Kiere hustrue börn og arvinger Lige saa got og beleiligt Jordegodz igien, eller des opbaarne penge, og det Sex uger effter Dend dags dato, det mig bliver gived tilkiende, Saaleedes saa hand og hans Arvinger ved mig og mine Arvinger, derudjnden skal være og blive uden Skade og Skadeslös holden i alle maader, Des til Bekreffelse under min egen haand og hoströgte signet og til des ydermeere forsichring haver ieg venlig Ombedet ærlig Agtbar og velfornemme Mænd Gunder Arveßen og Poul Poulßen Borger til Tönsberg og boende paa Strömsöen dette mig til vitterlighed at underskrive og forseigle Datum Landfaldöen den 12 October A^o 1692

Tollev Joenßen Egenhaand
L S

Til vitterl: effter begiering, og ej til nogen forsichring Testerer

Gunder Arveßen
L S

Poul Poulßen
L S

(fol. 92b) Liudel: Læst og tingLiust til almindel: Sageting paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige den 15^{de} Julij 1705 - Testerer

C: Muller

Fuldmegtigen Mons^r Anders Christenßen mötte da atter for Retten og indgaf een Stevneseddel paa de velfornemme Citanter Seig^r Lemmich og Mons^r Anders Jenßens vegne som udj alt saaleedes formelder

Som vi undersk^{ne} forleeden Sommer har Stefnt eendeel voris Landbönder i Nordrehougs Præstegield for at Leqvidere og Afreigne om deris effterstaaende Landskyld til denne tid forfalden, hvor da nogen af dennem paaskylder, at have Andre til Landherrer, saasom Sommedal Peder, h^r obris^{te} Lieutenant Sibbern, samt h^r Raadmand Lærskoug formynder paa Sal: Raadmandz Stochflets börns veigne, desligeste Graflje at tilhöre nu Sal: Jacob Luth paa Ringerige, for hvilchen Aarsage skyld, Sagen den 19 Decembr: nestleden af Sorenskriveren er opsat til Næste Almindelige Sageting paa det velerm^{te} Proprietarier effter Rettens foreleg, og tilhold af Loven, Kunde vorde med deris for samme godz havende adkomster at fremviibe, gebörligen

indvarslede - Da i hvor vel Mand iche havde ventet sig med deslige Ophold at Lade Afspise i saa een puur een Sag, saa for at comparere Ret og honorere Loven, aarsagis vi til samme forelegs fyldest giörelße at Presentere og anviiße dette Stevnemaal velbaarne h^r Obriste Lieutenant Sibbern saavel velEdle og velviiße h^r Raadmand Lærshoug disligeste udj Sal. Jacob Luthis Sterfboe den Sal: Mandz effterladte Kieriste med Laugværge samt tilstædeværende Myndige Arvinger, det de eller beskichede fuldmegtiger ville behage at comparere Nestkommende Ordinarie Sageting paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, som effter den Höy Kongl. Forordning holdes den 6 Martij förstkommende, eller hvad dog Övrigheden behager tinget at forordne, da udj Retten effter paaEskning at producere eders breve og adkomster for Sommedal og Graflje, dernest anhöre hvad i Sagen forhen procederet er, med derpaa eders besvarelßer at meddeele, og Endelig fornemme Dommerens Skiön og Kiendelße, formoder ingen udeblivelße imod Loven -

(fol. 93a) Bagnæs den 14 Januarij 1706

Söfren Hanßen L: Andreas Jenßen

Anviist udj min principals gaard paa Bagnæs den 15 Januarij 1706 -
per ord:

Andreas Kruss

A^o 1706 den 15 Januarij er denne Stevning anviißt velædle ^{hr} Raadmand Jens Niels: Lærskoug for hans boepæl og hand den sielv haver Læst, Ligeleedes for hr obris^{tr} Lieut: Sibbern saavels: og Læst for Albert Krusis boepæl i hans Kiæristis paahör det saa sant hielp os gud og hans Hellige ord, Bagnæs ut supra,

Christen Mortens: Claus Huus

Blev anviißt paa Helgel: den 19 Januarij Anno 1706

Anna Sal: Jacob Luth

Anviist mig paa Hafnor den 22 Januarij 1706

Torchild Olufs: Hönen

Fuldmegtigen Jörgen Mercher fremlagde dereffter sit Skrifftl^e indleg saaleedes forfattet -

Gud störche Retten!

Salig Commerce commissarie Lars Laurßens arvinger, haver ved fuldmegtig Anders Christens: til den Sag paa deris vegne at besmöche, Ladet udj Retten indkomme, et forfatted og meget vidtlöfftig indleg, for at giöre paastanden des meere Krafftig, som med ald billighed burde besvaris, Mens som det iche er, andet end til Retten dermed at opholde, forbliver det i sit værd, for saa vidt det strecher af billighed, I det öfrige falder det vel af sig selver, Naar det af Retten, Retteligen bliver anseet, Da, da hans paastand vel iche gives bjfal, ved oververinde, de nu indkommende documenter, som er det Pantebrev for Sommedal, der paa sine behörige Stæder vedbörlig er tingLiust, item paafuldte Kiöbebrev, Saa og den beviis for den oppebaarende Landskyld som effter bem^{te} brevers tilhold, er fuldt Sal: h^r Assistenz Raad og Laugmand Jörgen Phillipßen, og Arvinger effter hannem udj saadan een Rum tid, u:paa anchet Joe og belagt derhos, at Sal: Commerce Commissarie det haver tilladt in A^o 1684 den 11 Junij Sal. H^r Skoug inspecteur, Sommedal, sin andeel i Hallingbye og Gundbiörud at maa Selge og afhende, paa hvilchen tilladelse, og den fundament det er bleven afhent, og det effter indlagde videmeret Copie, Skrefved effter h^r Commerce Commisarie egenhändig skrifft og videmeret af h^r Skoug inspecteurs broder Sl: Madz Nielßen, Hvoreffter Kiöbebrevene er forfatted, og effter den tilladelße, som ieg med Salighedz æed kd bekreffte, Paastaar derfor, de og i samme sin Krafft bliver, uden andre det at præjudicere - 2) (fol. 93b) Saa fornemmer vel denne Höytærede Ret det, at Sal: Laurs Laurßens Arvinger, ej til anden udleg er berettiget med fleere

Krævende, End i Sinchlers Saugen / som er meere værd end den Sögende pretention :/ og over alt formeenes og paastaaes ydermeere det, at i fald, de sig nogen Ret der til Kunde have formeent, de det da Burde have søgt, udj Salig h^r Assistenz Raad og Laugmand Jörgen Philips: og Anders Nielßen Mosses Levende Live og iche effter saadan Lang forskinnet tid, effter at de ved döden ere afgangne 3^{die} til med formeenes det, de sig intet godz, paa saadan et Lös grund kd tilvinde - 4^{de} de velfornemme Commissarie arvinger, vel iche er i den tanche, deris Sal: faders haand io at honoreris, af hvilche missiver og paastand, ieg formoder, at blive h^r af Retten befordret Med frie Kiendelßes Dom for deris Sögning, paa Sommedal, Hallingbye, og Gundbiörrud og for deris u:nödvendige paaförte Process at niude af vedkommende Sal: Lars Larßens Arving^f, vedbörl: og tilstrechel. omkostning, hvor om udj alt afvartes Rettens skiön-somhed, med forblivende den respective Rettens Een hvers pligt skyldigste tiener - Paa de velfornemme Sal: Raadmand Egert Stochflets arvinger_u vegne, og Bunden Ole Hallingbye befuld-megtiget,

Tanberg den 18 Martij
A^o 1706

Jörgen Mercher

Erindrede allene Retten dette at Sl: hr. Assistance Raad og Lougmand Jörgen Philipsen levede i 5 Aar efterat hand pantebrevet paa Sommedal hafde bekommet og Anders Nielsen Maas i mange Aar der efter, i hvilchen tid de deris ret kunde have forfuldt og nu iche saa sildig efter Anders Nielsens död paa 10^{de} Aar. I örfrige refererede hand sig til sit forrige og uden lengere ophold eschede dom -

Mons: Anders Christenßen svarede til indlagde instrument af det Navn Notarial at hand meget ville forundre sig over om Retten ville admittere meere reflectere paa fremlagde afgangne Madz Nielßen Mossis seddel, hvilchet ej for andet end een Schartech kd ansees, tvilede iche heller paa Retten hos sig selv nochsom overvejer dito Madz Nielßen var Inspecteuren Anders Nielßens broder, viidere siuntis hand unödig til den post at ville svare mens Kortelig refererede sig til forige indgivende hvem prioriteten i denne Sag til omtvistede Jordegods skal være berettiget som hand ej endnu andet fornummet io effter ælste og gyldeste Documenter falder paa Citantanternis side, Hvor effter hand var Dom begierende -

Jörgen Mercher Her til svarede, at Retten det vilde overveje ved Conferering Sal: Skoug inspecteur Anders Moss udgivne obligation dens Dato hvor effter Sal: Commerce Commissarie Laurs Larßen har igien tilladet (fol. 94a) ham samme godz at maatte afhende og det samme dag og tid som hd formoder i Retten gyldig vorder anseet 2^{det} saa vil hd og formode det, at naar Retten behager at efftersee de af Citanterne indleverede 2^{de} Skifftebreve saa skal det udfindes at bem^{te} Arvinger for deris Fæderne og Möderne Arv for een hvers andel i obligationen tilfalden derfor indiviist i Sinchler Saug og ej noget Jordegodz - slutteligen refererede sig til sit forrige -

Anders Christenßen tilspurte Mons^r Mercher - 1 om hand nu har nogen saadan seddel der af Sal: Lars Laurßen selv enten kunde være skreven eller underskreven - 2^{det} om hd tröster sig ved at forsichre Retten den hereffter for een tid kunde findes, hvor om hand et cathgoriske giensvar ville indhente -

Mercher refererede sig herom til Loven med sigende, at naar hd derom vorder indkaldet, skal der til findes Svar -

Viidere blev ej af enten Parterne indgived eller paastaaed.

Er da udjnden denne Sage saaleedes dömbt og afsagt -

Mand Kand iche reflectere noget paa den af fuldmegtigen S^r Jörgen Mercher i Retten produce-rede seddel om Frihed til at afhende det godz i Sommedal, Hallingbye og Gundbiörud effterdj den ej af Sal: Commerce Commissair Lars Larßen selv eller og af tilstrelchel: vidne er under-skrevet og bekræftet, i hvor vel mand skulle være af de tancher at Skoug inspecteuren Sal: Anders Nielßen Moss ej imod Loven kunde afhende det, som af hannem tilforne var Pantsat, da som udj Retten er fremlagt et Pantebrev af 11^{te} Junij 1682 som befindes tingLiust den 21 Oct: nest effter som hiemler Sal: Commerce Commissair Laurs Laurßens arvinger det godz som paastevnt er og iche fremlegis noget det allerminde til beviis at dito Jordegodz fra Pant-haverne er indfrelst, förend det til andre er bleven afhent, thj har mand herudj ej anderleedis kundet forefinde end at Buttingsrud, Graflj, Hallingbye, Sommedal og een part i Haldum og Gundbiörud for 6 Rd^r 2 ort forbliver Panthaverne Seig^r Lemmich og Andreas Jenßen indtil dem vorder fornöyed for hvis de derudj effter Panteforskrivelßens formeld med Rette Kd til- komme, hvorimod ejermændene og gaardenes opsiddere for deris Lovl: regres igien til deris handlingsmænd formedelst de ej kand hiemle dem hvis de til den: afhent haver. Belangende Poul Kiile, da som hand befindes at restere Landskylden af ½ f^r uden böxel i hans paaboende gaard Kile (fol. 94b) for 13 aar, hvilchen naar odelsskatten bliver aftregt saavels: Rostienisten belöber sig 4 rd 5 ß, Ole Haldum befindes effter Dend for SkiffteRetten gjorde declaration og derpaa fulte dicision den 13 April 1701 under velbaarne h^r Amptmand Gludz fuldmegtig og Sorenskriverens hender og Signeter og effter deris gjorde Liqvidation til 1700 Aars udgang at blive Skyldig 3 ort 17 ß, Noch fra samme Aars Landskyld af ½ f^r i Haldum aarlig naar odel- skat og Rostienisten er aftagen 1 ort 7 ß - er 1 ort 11 ß hvilche de til de velfornemme Citanter inden halv maanedes forlöb bör svare og clarere under execution effter Loven, og som disße inciterede nogle gange har anpresentered sig at ville Levere deris Landskyld til Seig^r Lem- mich uimodtagen, maae skee af den Aarsage at hd ej var kommen til endelighed med sine Arving^r för A^o 1704, hvorom hans producerede Stevning gör melding, da som de ej af modt- villighed med Landskylden har indesidet kand dennem ej med Billighed imponeris at betale den 4^{de} penge af effterstaaende Landskyld i forhöyelße, og som Overen og Skude ej her i Præstegieldet er at finde item Broten Brugis af Seig^r Lemmich selv, og Oppen beviises af Rette Ejermænd at være Solt og afhent, saa har det dermed sin gode Rigtighed -

Saaleedes for Retten passered, Testeris med haand og Zigneter Actum Annis, diebus et Loco ut supra -

besk: 27 arch in duplo -

TING 19. DESEMBER 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 94b) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1705 d: 19 December blev Retten til Opsettelse Ting be- tiendt paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige overværende K: May^{ts} Foged Höyagtbar og velfornemme Mand Seig^r L: T:, Böygde Lensmanden Peder Rasmusen Raae Samt effterskrevne Laugrettismænd Nemlig Torbiön Rud, Niels Berger, Ole Jenßen Vager, Thomas Görud, Embret Smedzböl, Ole Gaugnum, Jörgen Veien og Siver Tandberg -

For Retten presenterede sig Mons^r Anders Christenßen paa velædle h^r Raadmand Lærskougs vegne befuldmegtiged og fordrende igien i Rette den Sag som fra sist afvigte ting til denne tid er optagen imod efftersk: Debitorer som til velbem^{te} h^r Raadmand ere skyldig, Nemlig Ole Fridrichs: Væsteren 71 rd^r 3 ort 23 ß som hand nu ej Kunde fragaa (fol. 95a) David Smed for 22 Rd^r 16 ß som og er Rigtig gield Hans Jens: Hönefos 11 rd^r 20 ß -

Höytæred H^f Sorenskriver

Jeg har Stevnt een deel debitorer udj Nördrehougs P:steg: neml: Ole Fridrichs: Væsteren for 71 rd 3 ort 23 β, David Knuds: Smeed 22 Rd^f 16 β, Hans Jensβen i Hönefoβ 11 Rd^f 20 β, hvorpaa hand har giort eendeel Reiβer for mig, begierer tienstl: Dom til min betalings Erholdelβe med ald foraarsagede bekostning. Retten Gud troeligen for önsket af dienst ærbödige tiener,

Bragernes den 21 Novembr 1705 -

Jens Niels: Lærskoug

Dereffter producerede hand een Specification paa Debet og Credit under velædle h^f Raadmand Lærskougs haand paa hvad som Ole Fridrichs: tid effter andet haver bekommet saaleedes meldende -

Ole Fridrichs: Væsteren Debet

A^o 1704 den 14 Martij Skyldig effter gjorde afreigning med ham og hans fader Fridrich Væsteren, da hand blev given een afreignings seddel hvor effter hand blev mig skyldig 76 Rd^f 9 β, Samme dato bekommet paa Nye Regenskab Malt 2½ t^{de} a 6 ort er 3 rd 3 ort - 12 mk^f Homble for 3 ort - 2½ bpd flesk a 3 ort - 1 rd 3 ort 12 β, Contant 3 rd - 2 q^{tr} Vorsild a 1 rd - 2 rd^f, = Den 19 April ved Anders Söfrens: 2 t^{der} 4 skiepper byg - 3 rd 12 β - 3 t^{der} Malt a 6 ort er 4 rd 2 ort, Een side flesk vog 2½ pd = 1-3-12 β, föringspenge 1 ort 8 β, = Den 4^{de} Julij hafre 3 t^{der} a 5 ort = 3 rd 3 ort, den 29 Julij ved Jens Nielβen 1 tönde 2 skppd byg for 1 rd 2 ort 21 β föringspenge 1 ort, = Den 4^{de} Septembr ved Jens Gurj 1 t^{de} 4 skiepper malt - 2 rd 1 ort, 1 t^{de} 2 skiepper byg for 1 rd 2 ort 20 β förings penge 2 ort, = den 9^{de} October ved Torβen ved Hönefos 1 t^{de} 4 Skiepper malt for 2 rd 1 ort, föringspenge 1 ort, Suma 109 Rd^f 3 ort 22 β -

(fol. 95b) Herimod er levered ved Vasbonden ordinari furu bord 500 = 6 tyl^f a 100 6 rd^f = 33 rd 2 ort 3 β, gran Sex tylter a 100 4½ Rd er 2 rd 2 ort 19 β, 10 tylter Lastebord a 100 = 2 rd er 1 rd 3 ort 8/21 β, Misreigned i den overlevered Summa 2 rd = 37 = 3 ort 22 8/21 β - bliver Skyldig til dato mig at svare 71Rd 3 ort 23 16/21 β,

Rigtig effter min bog udtagen Testerer

Jens Nielβen Lærskoug

Dernest indgav Hans Jenβen een Contra Reigning paa lige fordring for hvis hand paa Reiβer for h^f Raadmand har bekosted, som fuldmegtigen ej Kunde disputere hannem - hvilchen er af indhold saaledis.

Hvad ieg herimod haver at indføre ved denne min Reiβe for velfornemme Raadmand, 1704 d: 24 Martij begynte ieg den förste Reiβe til Biöndammen i Aadalen for at annamme tömmer Kosted mig op og ud igien 1 rd 3 ort, og Reist tvende gange atter igien til Biöndammen og væred i Skougen med 2^{de} mænd og Reignet noget effterliggende tömmer, som var Lars Madzen og Torchild Johans: for Reiβen a 2 Rd^f er 5 Rixd^f, Noch væred atter igien med h^f Raadmand til Biönviigen 1 rd, var ved Samsöe dammen 2^{de} Reiβer a 3 ort er 1 rd 2 ort, vaaret paa Hverven 2^{de} gange 12 β, væred paa Waagaard 2^{de} gange 1 ort, væred paa Findsand 2^{de} gange a 2 ort er 1 rd^f, voret i Busund og annammet tömmer 2^{de} gange a 16 β er 1 ort 8 β væred 3^{de} gange i Sandsetteren 18 β.

Er 11 Rd^f 14 β

Hönefossen d: 25 November 1705,

Hans Jenβen

Viidere blev ej indgived eller paastaaed, Men fuldmⁿ var Dom begierende.

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Effterdj det er rigtig giæld som Ole Fridrichs: og David Smed söges fore, Saa ere de og tilfundne samme (fol. 96a) deris debet med hver Sort omkostning inden 15 dage at svare og betale under execution i deris midler effter Loven, ogsom Hans Jenβen har Contra Reigning

mod her Raadmandz Sögning, som ej kd disputeris, saa er hd herved friKient for at betale samme Kraf -

Saal. for Retten passeret, Testeris med haand og Zignete
Actum A^o diebus et Loco ut supra -

besk. 1 arch

TING 20. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 99b) C: M: etc: Sampt efftersk^{ne} Laugrettismænd Neml: Niels Berger, Ole Gaugnum, Anders Eidsgaard, Embret Smidsböl, Siver Tandberg Mogens Gaugnum, Jörgen Vejen og Michel Vexal gör Vitterl: at Anno 1706 den 20 Martij blev Retten til opsettelse ting bekient paa Tanberg Tingstue i Nördrehougs P:stegiold paa Ringerige overværende Böygde Lensmanden Peder Rasmußen (fol. 100a) Raae -

Hvor da Kongl: Mayts foged Seig^f Laurs Tönder paa den anholte Kari Laursdatters vegne For Retten havde ladet indstevne Karj Jörgensdaatter Væstre Hönen for at vidne i den Sag mod ermelte fange Kari Larsdatter og aflagde hun hendes æed at fangen for 2 a 3 Aar siden tiende paa Næs hörte iche at hun den tid var berögted for nogen Letfærdighed, og at hun siden den tid fangen kom der i fra til Goel veed intet om hendis væßen at prove, og Provede Kari Jörgensdaatter videre at hun aldrig hafft Melch i bröstene förend mod den tid hun skulle föde barn, item at hun aldrig har fared ilde -

Dereffter begierte fogdens tienere Christian Luth tingsvidne -

Saaleedes for Retten passeret Testeris med haand og Zignete Actum A^o die et Loco ut supra -
besk: 1 arch

TING 20. APRIL 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 107a) C M: etc: gör vitterl^l at A^o 1706 d: ~~19~~ 20 April blef Retten til opsettelse ting betient paa Moe tingstue i Hoele Præstegiold paa bem^{te} Ringerige overværende Kongl: Mai^{ts} foget S^f Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Tosten Bye, sampt Effterskref^{ne} Laugrettis Mænd neml: Hendrich Ulleren, Peder og Niels Biercke, Peder Ulleren Guldbrand Field, Ole Borgen, Rolf Rudsödegaard og Guldbrand Löcken.

For Retten fremkom ~~Tosten Bye~~ Erlig og Velforstandig Mand Ole Christens: Moe som paa Seig^f Söfren Hansen Lemmichs og S^f Andreas Jensens vegne Fordrede igien udj Rette den Sag mod Christen Udviig, angaaende hans paaboende Pladz Udviig.

(fol. 107b) Hvilchen Sag först udj Retten afvigte aars 17 Julij 1705 er giort anhenggig -

Hvor da Mons^f Anders Christenßen paa forberörte velbem^{te} Mesieurs Söfren Hansen Lemmich og Andreas Jenßens vegne haved Ladet indstevne dito Christen Udviig for at fremviise sin böxelseddel paa Udviig -

Den indstevnte Christen Udviig comparerede for Retten og svarede at hand har böxled Udviig af David Sinchler og nu af h^f Assistentz Raad Hans Must hand LandHerre, som hd svarer Landskylden til.

Der effter er Sagen optagen til den 27 November.

Hvorda S^f Anders Christenßen indfant sig og æskede Sagen igien udj Rette, da s: den indstevnte Christen Udvig ej er tilstæde, foreleggis hannem til næste ting at producere sin böxelseddel paa Udviig. Og som h^f Assistence Raad Hans Must efter beretning skal være ejende bem^{te} platz Udviig er det Citanterne fornöden at hand ved stafnsmaal om sagen vorder advaret.

Anno 1706 den 8 Martij blev Retten til almindel: Sageting igien betient paa Moe Hole anordnede tingstue hvor da Mons^f Anders Christens: atter præsertered sig for Retten og begierte Sagen igien mod be^{te} Christen Udvig at foretagis -

Producerede dereffter een af Citanterne over h^f Assistens Raad Must forfattede Stevneseddel angaaende hans adkomst til Udtviig, paa hvis vegne ingen mötte -

Stevningens indhold er af denne medför -

Saasom vj haver Ladet varsle endeel af vore Landbönder for at Liquidere over effterstaaende Landskyld, og som Sorenskriveren paa Ringeriget nestleden d: 19 decembr 1705 haver forlagt os at varsle Eder hr: Assistence Raad Hans Must udj Christiania som skal tilholde sig dend plads Udvig i Hoele Præstegield paa Ringeriige, hvilken til voris Sal: Stiffader fordum Commissarius Lars Larßen af forige Skauv inspecteur Anders Nielßen Moss in anno 1684: med meere gods er pantset, (fol. 108a) Da til saadan forlegs effterkomelße, insinueris velEdle Hr: Assistence Raad Hans Must dette Stefnemaal, det hans velbyrdighed eller beskickedede fuldmægtig ville behage nestkommende almindel. Sageting paa Moe Tingstue i Hoele Præstegield, som effter HöiKongl: forordning holdis d: 8 Martij förstkommende, eller hvad dag Öfrigheden behager tinget at forordne, da effter paaæskning udj Rætten at producere Eders breve og adkomster for Udvig, derefter anhöre hvad tilforn i Sagen er produceret og derpaa give Eders tilsvar, og endelig fornemme Dommerens Skiön og Kiendelße, Formoder ingen udeblifvelße imod Loven - Bragernes d: 14 Januarij 1706 -

anvist d: 18 Januarij 1706: S: *H: Lemmich* *Andreas Jensön*
udj min faders Svaghed
Erich Must

Christen Utvig mötte for Retten og sagde at hand hafde intet Böxelsæddel men har imod sin Villie levered den til Anders Niels: Maas, ellers tilstod for 40 aar siden at have faaet Udvig i böxel af David Sinckler, dereffter blef Hans Hans: Riber hans Landherre j 2 aar og effter hannem Anders Niels: Maas, og omsider Sal: H^f Assistentz Raad Must -

Der effter blev Sagen viidere til 20 April ut supra melt forflöt og optagen og h^f Assistens Raad Mustis arvinger til samme tid Laugdag forelagt for Retten at comparere -

Af Contraparterne mötte ingen;

Dereffter producerede Citanternes fuldmægtig et pantebref paa den Platz Utvig udsted af Sal: David Sinckler til Sal: Hans Hans: Riber datered 10 Julij 1677 som er af effterfølgende bemeld -

David Sinckler Kong: Mai^{ts} fougit og forvalter over Eger ampt, Kiendes og giör hermed vitterl: for alle udj dette mit Obne Bref, at ieg af egen fri villie og velberaad hue, saa og med min Kiere hustrue, Maren Anders daatters, Ja tilskyndelße og Samtöcke Hafver (fol. 108b) afstanden og overdragen, Saasom ieg og hermed fuldkommen, afstaar og overdrager, til Erlig og velfornemme Mand S^f Hans Hans. Ribber Sampt hans kiere hustrue, Erlig Gudfrygtig og velfornemme Matrone Karen Lauridsdaatter. 1 Effterskrefne gaarder og Pladßer, beliggende udj Ringeriges Fogderie i Nördrehoufs prestegield, nembl: Kille, En half fiering uden Böxel,

Halden en half fiering uden Böxßel, Oppen Tou schind, Ofren Tou schind, Botingrud it Skind, Graflic tou schind, og Udj Hoele præstegield Udvig Trei schind, Som ieg mig in A° 1667 af hans Kongl: Maiⁱ underd^t haver tilforhandlet, effter den derpaa mig naad^t meddeelte Kongl: confirmerede Skiödes videre forklaring af dato Kiöbenhafn Slot d: 17 decemb: 1668 -
 2 Iligemaader een Saug, bestaaende udj Qvernesunds Foss, i Nördre houfs Præstegield paa forn^{te} Ringerige med tilbehörige fuld Redskab, dam og Damstock, Rende og rende stæder, Kiörsel broer og Tömmervelter sampt bordLegning og anden brugelighed som den af arildz tid fult haver og hereffter med Rette fölge bör. Effter mit adkomst eller Skiödes videre forklaring, de dato 16 Januarij 1663 af Jacob Luth udsted; 3 Disligeste en half skippund tunge udj Weigsteen, Som mig er pantsat af Biörn Guldbrandßen, og siden solt og fuldkommen skiödet af Hellug Christophers: Veigsteen, effter Kiöbebrevets udvisning de dato 9 Martij 1673. Hvilchen forsk^{ne} gaarder og platz, Saug, og forn^{te} halve Schippd: i Veigsteen, ieg hermed for mig, min Hustrue Börn og arvinger, hiemler og tilstaar Velbem^{te} Hans Hans: Riber, og Hans Kiere Hustrue og arvinger til ævindel: odel og Ejendom, hereffter u:paa ancket og U:paakiert i alle maader, ligesom det mig ved forsk^{ne} loul: Skiöder og Kiöbebreve af Rette og sande Ejermænd er bebreved og solt, - Beplygende mig ydermeere for mig og Mine arvinger, at vær og blifve S^r Hans Hanßen Ribber og hans arvingers fulde og faste hiemmelmand derudinden for alle og en hvers tiltale, lige som min adkomst breve mig det udj alle sine ord, og pungter hiemler og tilstaar, Og haver meerbem^{te} S^r Hans Hanß: betalt mig forsk^e godz og Saug, mindste penge med den meste til min nöje i alle maader saa ieg tacker hannem got. Og dersom saa kunde hende eller skee, hvilcken dog /: nest gudz hielp :/ vi er at formode, noget af forsk: gaarder Pladz og Saug, hannem (fol. 109a) Eller hans arvinger ved nogen Lov, domb, eller Rettergang blef fravunden, da beplygter ieg mig eller mine arving^r at forschaffe hannem, eller hans arvinger, lige saa got og velbeilelig Gods og Saug igien, inden Sex ugers forløb, effter at det mig eller mine arvinger vorder tilkiendegivet, Og herudinden holde hannem og hans arvinger af mig og mine arvinger i alle maader uden schade og skadeslös; dis til bekræffning haver ieg denne min udstede skiöde og Transport med Egen haand underskrevet, og Mit Zignet hos tröcht, Sampt venligen ombedet Velfornemme Mænd S^r Oluf Pederßen og S^r Jacob Söfrenßen, dette med mig til vitterlighed at underschrifve, Actum Bragenes den 10 Julij A° 1677 -

David Sinchler
L S

Effter begier Test: til vitterlighed

O: Pederßen L S *Jacob Söfrensen* L S

Liudeligen læst og Tingliust paa Tandberg tingstue udj Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, da almindelige Sage og Schatteting holtes d: 15 Aug^{ti} A° 1677 -

Kiendis *Jens Tygeßen*

Viidere fremlagde Fuldmegtigen Sal: Anders Nielßen Mossis Skiöde paa halve Sinchler Saugen med des underliggende gods etc: som er af effterfølgende indhold, NB tilforne indfört pag: 78:b -

Viidere blev ej af enten parterne indgived eller paastaaed, Men fuldmegtigen var dom begierende.

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Efterdj Sal: Hr: Assistance Raad Mustes arvinger iche lader producere nogen adkomst til den paastefnte platz Utvig, som Seig^r Lemmich og med interessente ved pant er berettiget, saa har man herudinden (fol. 109b) ej anderleedis Kundet forefinde end at bem^{te} Utvig følger panthaver-

ne indtil dennem derfor scheer fornøjelße, og bör Leilendingen Christen Utvig hereffter til dennem at svare den af platzen gaaende Landskyld,

Saaledis for Retten passeret, Testeris med Wore hænder og Zigneter, Actum Anno diebus et Loco ut Supra -

besch: 3 arck smaat

Ingangen som forrige d. 20 April -

For Retten presenterede sig Mons: Hendrich Luth paa S^r Ole Simensens vegne og begierte den Sag igien med dito Ole Simensens debitorer at foretagis som den 8^{de} Martij först i Retten er giort anhengig -

Hvor da S^r Ole Simens: ved Stevnevidne Halvor Rasmus: og Rejer Stranden indstevner en deel hans debitorer for giæld og producerede en over dem erverbede Dom af 16 Decembr 1704 til fornøjelße hvis afsigt er saaleedes meldende. **NB** anden side

Forberörte Stevnevidne aflagde Æed at de i dommens slutning mentionerede debitorer er Lougl: Stevnte,

Ole Opsal mötte for Retten og sagde at hand skal beviiße at hand paa samme giæld har Levered een tönde Tiære.

Dereffter blev Sagen til denne tid utsupra melt optagen og de indstefnte til forberörte tid forelagt at möde Hvor da Af de inciterede debitorer indstillede sig for Retten ingen udtagen Ole Opsal som producerede een seddel fra Rasmus Svang paa 1 t^{de} Tiære datered 5^{te} Julij 1704, hvilchen fuldmegtigen Mons^r H: Luth ej for gyldig ville acceptere Saas: citantens haand ej fantis der under - hvilchen indeholder efterschrefne **NB** infra

Torchild Olßen foregav at dersom seddelen ej var Rigtig saa caverede hand for dito Ole at svare gielden til Hösten förstkommende -

Viidere blev ej af enten parterne indgived eller paastaaed
Hvorfore herudjnden er saaleedes dömbt og afsagt.

Saasom den udj Retten producerede dom af 16 decembris 1704 er fuldkommen beviis paa hvis de inciterede til Citanten (fol. 110a) Mons^r Simens: ere Skyldige at svare hvorfore for Ret erkiendes at een hver debitor som der udj er inddragen bör at betale hvis hand derudj er anfört fore, og derforuden svare Creditor. Udj Processens omkostning af hver Rd^r 8 ß, hvilchet i alt inden Maanedes forløb bör svaris under execution effter Loven Bel^{de} Ole Opsal, da som Rasmus Svangs attest ej anderleedes Kd ansees end for gyldig effterdj hand derudj beretter at den Leverede t^{de} tiære er Kommen Ole Simens: til Nötte, saa bör hannem derfor udj Citantens fordring at gotgiöris 2 Rixdaler, og bliver da den Skyldige rest effter Dommen 1 Rd 3 ort 18 ß som med omkostning ligeledes ut supra meldt under execution bör clareris -

Saal: for Retten passered Testeris med egen haand og Zignete Actum Anno, diebus Loco ut supra

besk: 1 ark

NB Effterat debitorene alle vare examinerede, bliver de inciterede til Mons^r Ole Simens: skyldig som efftermeldes - Bent Asles: 4 Rd 4 ß, Bersvend Hove, Halftredie Rixdaler 6 ß, Carl Koußerud Sex Rixdaler 2 ort 6 ß, Ole Opsal 3½ Rd 16 s - Torgier Lien, Fem Rd^r 15 ß Johannis Braaten 1 Rd 3 ort 4 ß, Ole Kinna 1 Rd: 10 ß, Siver Hovis Encke 2 Rd 3 ort 10 ß:

og Guldbrand Heyeren 4 rd: 22 ß, Hvilcken Krav de til Citanten velbem^{te} S^r Simensen, saasom de samptl: ved dem selv og deris tilbeskickedede vndgaar gielden, inden 15^{ten} dage med 8^{te} skilling af hver Rixdaler i processens omkostning bör svare under Nam i deris bohavet effter Loven etc:

L S *Christian Müller*

NB vide supra

A^o 1704 d: 5 Julij annammet af Ole Opsal paa Thyristranden 1 t^{de} dygtig thiære som Mechel Schuttetstad Nedkiörte, Svang: ut Supra, som blef leveret til Ole Simens:

Rasmus Engebretsen

TING 18.-19. JUNI 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 110b) C M: et: gör vitterl: at A^o 1706 d: 19 Junij blef Retten til Opsettelse ting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa RingeRige, var overværende Kongl: Mai^{ts} Foget Höiagtbar og Velfornemme Mand S^r Laurs Tönder, Böigde Lensmanden Peder Rasmusen Raae, sampt effterskrefne Laugrettis mænd nembl: gl: Erich Tandberg, Ole Jens: Vager, Niels Berger, Ole Gaugnum, Guldbrand Berg, Siver Tandberg, Anders Berg og Mogens Gaugnum;

For Retten Fremkom Mons^r Anders Christens: og fordrede igien udj Rette den Sag Contra hans debitorer som för i Retten er bleven gjort anhengig den 7 Junij nest afviget - til et extra ordinarie ting som da holdtis effter Velbr: h^r Amptmand Gluds ordre af 15 M--- indeværende aar -

Hvorda Mons^r Anders Christens: producerede en vitlöfftig stefneseddel over sine debitorer i Sognedalen, hvor af een deel indstefnis for giæld og en deel for den u:Loul: handling de har haft med hans borttrömbte tiener ved Hejren Saugen Joen Christophers: som Ligeleedis stefnt er for u:tilbörlig handling med bönderne -

Stefningens indhold er saaleedis -

Som, dis vær og imod ald forhaabning, ieg meget höiligen foraarsagis at lade min forige tiener Joen Christopherßen indkalde for Retten til nærmere Examen og dereffter forventende Rettens Kiendelse udinden den af hannem öfvede u:troeschab, underfundige og u:Lovlige handling hand i mange aars tid, imeden hd var udj min tieniste ved mit Saugbrug herudj Hejeren, haver begaaet med adskillige falsche og u:rigtige tömer sedelers udstedelse til een deel mine handlings mænd udj Sognedalen effter derom tvende hans gjorde beretninger, saavel öfrige hans u:troetieniste, og ellers hd sit huus og hiem haver escaperet. Thj stevnis hermed Jon Christophers: at möde mig anstundene 7^{de} Junij paa Tandberg Tingstue til et extra ordinaire Tings holdelse effter Welbe: hr: amptmand Gluds tilladelse, for Ko: Ma: Sorenschriver og behörige Laugmænd udj Rette ei alleene for ved æd udj Retten at bekræffte de tvende Eders allerede gjorde bekiendelser om forbem^{te} falsche tömmerseddelers udstedelse og deßen Sande beschaffenhed og Sammenheng saavit til denne tid udsagt er mens end og under samme æd, videre at före for liubet hvad som endnu den handel betreffende, iche er fremkommen, som ieg dog merckelig venter, I en muelig deel endnu hos Eder haver indholdt og iche oppedaget, alt saa reent og purt at udbüge, at intet ved længde af tiden deraf maatte hvile fordult hereffter, og siden ligge Eder paa Samvittigheden. Til samme forskrefne tid og stæd Citeris (fol. 111a) i egne personer at möde först saa mange i Sognedalen der haver forleedet og overfalt Joen Christopherßen til at Concentere denne megen imod Lov, Samvittighed og ald æqvitet stridende falsche og Svigagtige handel saa vit til dato forklaret, nemblig: Ole Kios, Ole Stöfren den gl:, Sal: Ole Jonsruds arvinger, Engebret Höihov, Tord Trulßen paa Garhammer, Peder Olßen paa Stöfren, Elling Vemme, Engebret Garhammer, og Torbiörn Syverslyche, samme

tilstand, som paagieldende, at anhøre og effter Lov og forordning at lide dom, til strafslidelße for Eders megen Svigefulde handel, til min ruin og timelig velferds forliis, af hvilchen aarsage ieg fastelig paastaar i vorder tilfunden at refundere mig ald min erlidte store schade til mit brugs merckelig sveckelße i saa mange aar, med tilstreckelig Satisfaction for denne Proces - derhos varslis I forbesagde Ole Kios, Ole Stöfren, Sal: Ole Jonsruds arvinger, Elling Vemme, Engebret Garhammer og Torbiörn Syverslycke og at lide dom til betaling for hvis i mig ved seenist sluttede afreigning, effter min Bogs udviisning er schyldig bleven. Til hvilchen ende og for at indhendte en tilstreckelig rigtighed over min videre havende Restantz, stefnis til forschrefne tid og sted, ut Supra ermelt, Jon Christopherßen, Povel Olde, Torger Borgerud, Levor Sedsrud, Erich Levordsen paa Sedsrud, Torger Stöfren, Gunder Berrig, Harald Land, Peder Skotland, Mogens Sedsrud, Povel Oppegaarden den yngre, Peder Herbrandßen Stöfren, hans Sön Herbrand Pederßen, Gulbrand Halchindrud, Joen Höihov, Reer Stöen, Niels Rösbye, Goute Sörsdal, Halvor Hielmerud, Clemmed Hofland, Clemmet Torbiörnßen Slette, Sal: Halvor Qvernevoldens forældre, Even Blixrud, Truls Flascherud, Ole Blixrud og Dorthe Garhammer, nu hver for sig schyldige giæld at lide dom, Og ellers som forestaaende begangne u:troeschab give mig anledning, videre at spørge om diße gotfolckis handel med mig, en hver for sig haver medfört den rigtighed som det sig burde, aarsagis ieg at begiære og paastaa, en hver vilde med samme vere betencht, effter mit tilspörgende og Rettens foreleg, at aflegge Corporlig æed, om de vide sig fri for nogen u:tilbörlig handel med Jon Christopherßen, alt endschiöndt ieg endnu ej giver Sag, og hvis nogen sig ej dertil fortröster, eller og ved denne examen af Joen Christopherßen videre vorder oppedaget, da effter des beschaffenhed være forfalden ved dette stefnemaal og under denne Extraordinaire Ret at svare og indstaae mig mine præntioner og hvis deraf til erstatning dependere kand, saavelsom og frasige om nogen er bekient noget, om denne u:troeschab (fol. 111b) imellem Jon Christophers: og nogen anden, ligeledis varslis Haagen Modalen, Torchild Snodalen, Peder Rösby paa egne og hustrues vegne, Bent Stöfren, Hans Ellingßen, Truls Trulßen Garhammer, og Torchild Bircke, hvilche dog icke nogen er mig schyldige. Til samme tid og sted Citeris at comparere öfrige mine debitorer nembliq Christopher Hielle, Sal: Christopher RoesEngs effterladte Encke Inger Thomes daatter RoesEng, Arne Gulbranßen, Biörn Seter, Gulbrand Nielsens Enche, Michel Tangen, Ole Nychleby, Jörgen Oppen, Ole Ljen Saugmester, Iver Halsteenrud, Malleene Sal. Botolph Hanßens, Gulbrand Smed ved Sörgefos, Lars Larßen Graattrud, Carl Torgerß: Nöchlebye Eje, Lauge RösEng nu Saugdrenq, Johannes Borringsrud, Hendrich Rolfßen Saugdrenq, Hendrich Davidßen Smed, Ole Christopherßen Heggen, Christopher Tvetten, hans Sön Gunder Christophers: og Maren Seter med hendis Sön Lars Iverßen Seter at være dom undergivent, for hvis i mig effter gjorde afreigninger findis schyldig. Endelig Stefnis Mons^r Niels Jensen Sörgefos, Povel Hauckedal, og Levord Sedzrud, at ville gestendige hvis nestleden 16 april paa Sedzrud af Joen Christopherßen i eders hosværelße er tilstaaed.

Ligeledis varslis Gunder Berig og Harald Land og Vebiörn Narverud, at gestendige hvad i kd være bekiendt om denne u:troehandel med nogen. Sluttelig stefnis Hans Helgerud, hans hustrue og Sön Trun Hanßen, Iver Halstenrud, hans hustrue og deris Sön Christen Iverßen, hvor i Kommer til at imodtage og fordölge tvende Joen Christopherßens Kister udj Eders huus opfördt og indsat, under forvaring, da hand Escaperede herfra Hejeren, fremdeelis hvor j Simen Klocher og Halvor Hoele kommer til at f--- handle eder af Joen Christopherßen ved hans afreiße en Koe og et beslagen Sledeschrin, imod bedre vidende, hvoreffter ieg da, udj alt effter Sagens beskaffenhed, for en hver som Sögningen i sig selv er, og bliver, vil forvente Rettens endelig dom og Kiendelße, og formedelst velbr: hr. Amptmand ved en sin schrivelße beordrer Sorenschriveren strax effter dette ting at reiße til Hallingdal paa Embedets forretninger, saa tiener indstevnte til effterretning, det de endregtig og personlig comparerer paa Tandberig ommelte 7 Junij heel tilig om morgenen, uden nogen slags forevending eller undschyldning, paa det Retten icke schal opholdis, saa frembt de modtvilligen (fol. 112a) og hævdende sig

den paafølgende u:Lampe ei selver vil tilschrive. En derfor honorerer Loven. Heyren
d: 19 Maij 1706

Anders Christensen

Til denne Sags foretagelße er tiden berammet paa Tandberg den 7 Junij förstkommende.

Hönen d: 19 Maij 1706:

Christian Muller

De indstefnte mötte alle tilstæde undtagen nogle faae som sigis at være paa vejen til Tinget -

Dereffter fremlagde Citanten Joen Christopherbens deposition og bekiendelße om de af hannem til bönderne udgifne u:rigtige tömmer seddeler, under hans og mænders hænder, hvilchen er af følgende bemeld -

A^o 1706 d: 16 april, haver Joen Christopherben paa Seßerud i Sognedalen, gaaet til efftersch^{ne} bekiendelße.

Effter at Ole Kios i dag haver giort Regenschab med Anders Christenben, tilstaar Jon Christopherben at paa fembaars tid siden, A^o 1701 haver hand paa hver annammelße, hos Ole Olben Kios, given hannem Seddel paa meere tömmer end Ole Kios haver leveret, Kand icke mindes hvor meget det sig bedrager, mens sichert kd hd med æd bekræffte, have givet Ole Kios tid effter anden paa hans begiering falsche sedeler in allis til den Summa tiuve tylter Saugtömer, som hd efftertencker end dog det vel schal være meere, hvilket hd effter saadan tidz forløb ej kand erindre. Anledning til denne u:troeschab var, at Ole Kios 1701 bad hannem at give sig seddel paa meere tömmer end hand hafde at levere, og det kunde de have at deele imellem dennem begge mens som Jon vegrede sig derfor, sagde Ole Kios, det kd noch gaae an, andre haver giort saa tilforn, og derpaa gaf Ole Kios hannem 1702 om hösten, da hand kom af Bragnes vejen, En half ancker dansch brendevin, viidere siger Joen ej af Ole Kios derfor bekommet, mens klager sig for hd schulle være saa daarlig at lade sig overtale til denne u:troeschab, den sidste Seddel til Ole Kios given d: 29 Martij 1705, paa Stylter 4 stocher, hvorfor Ole Kios i dag giort Regnschab, haver hand ei meere tömmer (fo?)r bekommet, end som 4 tylter.

Viidere beretter Joen Christopherben at hd effter den gaml: Ole Stöfrens begiering og tilsaugn imod Kiörsel i vaar-----, igien for hannem nu paa fire aars tid, haver effter haanden given hannem een og anden u:rigtige tömmer (fol. 112b) Sedler som hand siger vit bedrager til 8 tylter Saugtömmen, og Sagde Ole Stöfren, af begyndelßen for hannem, andre haver udsted tilforn iligemaade urigtige Sedler her i dalen -

Fremdeelis gestendiger Joen Christopherben, at for Ole Jonsrud A^o 1700 i den Elv Vella hafde udgaaen 2 tylter Saugtömmen som hd bad Joen ville give sig Seddel paa, til Anders Christenben, og at komme i det tömmertal hand samme aar til hannem hafde at levere i Vella, og formedelst noget bygningstömmen iligemaade var med vandflommen afgaaen, saa forærte hand Joen Christopherben samme bygnings tömmer, hvilchet hd schulle tage til sig, ved afstickningen paa Öfre Hejeren hengelet.

Saaleedis Joen Christopherben selv for os tilstaaet paa Anders Christenbens tilSpörgelße, Testerer vj med egne hænder paa Seserud d: 16 april 1706 -

Levor Erichßen Sesserud
Egen hand,

Povel Siverßen
Hochedal Eghd

Dette ovenskrefne haver Joen Christopherben tilstaaet udj voris nærværelße, for Anders Christenben,

Test: *Nielß Jenßen*

Anno 1706 d: 5 Majj -

- 1: Engebret Höihov given Sedel paa halvparten meere end hand har læveret vist 2 Rd^r effter Engebretis begiær at naar hd fich penges skulle Joen faa helningen deraf med hannem -
- 2 Tord Trulßen Garhammer hafde Laant Joen en daler som hand bad Joen give sig seddel paa tömmer nemblig 1 t^t hvilchet og scheede -
- 3 Peder Olßen paa Stöfren hafde laant Joen penge 6 d^r som hand hafde i pant af Joen for et par sparlagen og 2 store Mesing liuβstager, sparlagene fick Joen igien, mens icke Stagerne, og bad faderen Ole Stöfren saa velsom Sönnen Peder Olßen Jon skulle give sig seddel paa 6 a 8 t^t tömmer som og scheede, og var dette passeret 1702 -

(fol. 113a)

- 4 Elling Wemme faaed Seddel u:rigtig paa 6 t^t tömmer 1703, effter hans begiering, og gaf hd Joen derfor 2 q^r Roug, saavelsom lod sig korte 2 Jernstenger, som Joen skulle have fört hannem til Regenskab -
- 5 Engebret Garhammer faaet u:rigtig Sedel paa 7 t^t tömmer vist som hand kand erindre, og var det samme aar Engebret fick en hest af A. C: S: og det var Engebretis mange begiæringer og loved Joen 1 Koe som hd först hafde lejed Joen og siden foræret hannem -
- 6 Torbiörn Syverslyche haver faaed Sedel paa 3 t^t tömmer som hd icke har levered og derpaa bad hand Joen annamme hans veigne hos A C S: 1 t^{de} Malt, som Joen dog icke faaed -

Ellers beretter Joen at effter at det brendte 1702 i Hejeren da hans Regenskab brand op i branden haver hand siden effter böndernes begier saa mange A C S: haft handel med, given dennem Seddeler effter deris begieringer og som de selver angav den tid, mens enten det var rigtig eller icke, ved hd icke, ligeledis fich Peder Herbrandßen Stöfren Seddel paa fire tylter effter Peders bekiendelse, mens Joen tvifler det icke heller var rigtig.

Effter at Haagen Jörgenßen Oppen hafde bekiendt sin u:troeskab imod Hans Pai, bad Ole Kios og Ole Stöfren Joen Christopherßen hd for guds schyld icke skulle oppedage dennem for deris Svigagtige handling, og ville de give Joen noget for hand skulle tie med dennem, hvortil Joen svarede: End om ieg kommer paa ded derfor, saa maa ieg oppedage det, saa sagde de, du Kand sverge alligevel og sverger du saa siger vj nej dertil, og som Jon græd, og bar sig ilde, sagde de, græd icke, du kand sværge derfor, thj mange har giort saa tilforn og Gud lod diefvelen sørge, thj du har icke fornöden at være saa taabelig, og siger du ifra, da siger vj gansche Nej og negter -

Hvad sig anbelanger hans forige bekiendelse over Ole Stöfren, den gamble da lagde Jon dette dertil at da Ole Stöfren persvaderede hannem til at give sig (fol. 113b) falsche Seddeler som i samme hans tilstand er udsagt berettede Ole Stöfren for Joen at Ole Stöfren en gang Sal: Lars Larßens Stervboe hafde tvende u:rigtige tömmersedeler hver paa 60 t^t tömmer tilsammen 120 t^t, begge Sedeler af en dato, og af een Leverance paa et stæd, for Fridrich eller Knud Lundsgaarden, som Ole Stöfren sagde, hd gjorde regnskab i stervboed for dennem, og fich det ogsaa got giort, og maatte ieg hielpe paa manden fordj det var af mit eget folck, og saadanne stöcher sagde Ole Stöfren hand offte vist passeret udj dalen ved tömmerfogderne, og mange hafde faaet derfor Slagtenöd, Smör kvarterer, og biörnehuder, derfor sagde hd til Joen, du kd giöre ligesaa, og derfor har du ingen Synd, over hvilchen hans tale hd ombßider overtalte Joen, og om du fich en dalers penge eller noget at hielpe dig med, Kand du derfor icke have nogen Synd -

Ellers tilstaar Joen Christopherß: at hand ved alle sine tömmer annammelßer med vragningen og undermaalet, til en hver haver, effter deris begier, seed igiennem fingre med dennem, dog derfor icke noget nödt eller bekommet, saa hans annannelser icke medfördt den rigtighed som det sig retteligen Burte -

Herpaa siger Joen Christopherßen, at naar paaeschis vil hd med Sandhed giøre sin æed, og lover at Comparere paa tinget, naar hd derom advaris og tilsigis, saasom hd nu kommen i tieniste hos afgangne Commandant de Seves frue i Christiania -

Dette at vere foruden min forrige bekiendelße paa Sedserud i Sognedalen d: 16 april nest afvigt, saa som Anders Christenßen ved Michel Baardßen og Even Torgerßen haver ladet Kalde mig herop til Ringerige fra Christiania, saa har ieg nu tilstaaed saaledis een ilde begangne forseelse, som desver er sandferdig, og ieg med ded vil prestere naar paakrævis som schee schal, naar ting bliver, og ieg derom tilsigis, schal ieg möde og ydermeere giøre min deposition, og bekiendelße. Fröshoug dend 5 Majj 1706.

Joen Christopherßen
Egen hand,

(fol. 114a) Som Mons^r Anders Christenßen foregives at hans tiener Joen Christopherßen selv schulle tilstaae nogen mislighed ved sine annammelser, Saugbruget vedkommende, at have begaaed, da i fald hd til denne tilstand skulle finde fornöden at have nogen mand overværendes, bevilges hannem paa Rettens vegne der til selv at udnævne sig 3^{de} nest ved haanden findende fornufftige Dannemænd, som dette passerende kand anhöre og herpaa under deres hænder bekrefftet beskrive saaledis som de, om fornöden giöres, for Retten med æed kd forClare: Steen den 12 april A^o 1706 -

L: Tönder mpp

Videre fremlagde Citanten sit indleg med paafördte Restantz om sin debit hos de schyldige og begierte paa dennem Dom. Hvis indhold er som effterlæsis

Höitærede Rettens Betiendte!

Mand schal fra mange stædir icke have hört saa megen skarnagtig omgang med de Saugbrugende, som udj Sognedalens annex passeret, icke alleene imod Een, mens fleere i denne tid, og Ved Examination alt for mange, ved den aflöbne tid, hvorover en mand der driver en Saug, eller et brug, er total Ruinerit, förend hd vide det, besynderlig i diße tiders Langvarig slette tilstand, at Lasten gielder intet, saavelsom en deel af dennem mand skal Kiöbe tömmeret hos, forlocker og forleeder en mands tiener til undersleb og tyfagtig handel, hvilchet omstunder alt for meget der vde befindes, saa det icke er at undre, mand har hört, og endnu hörer en stackels mand, maa sette sin timelig velferdt til. Derimod schal man vel fornemme, de groveste, treschel: schal vilde excusere sig for saadant, i henßeende de vide at sige nej og Mesterlig kand suor sig der i fra ia med muelig flid söge at forleede andre til det samme og om det var tilladt, schulle de være saa u:blue at fæste æed derpaa, thj den, der med forsæt söger at betabbe en anden til at forsværge sig, den samme maa endelig selv være heel letsindig, dog som ieg har fornummen, föler een deel allereede sin schröbelighed, Imod et partj, (fol. 114b) sammenrottede hærdis og bliver varagtig i det onde, og icke betragter deris store blindhed i det deris gierninger ere aabenbare, og Kommer for Liußet, som Kand sees af S^r Hans Pais Stefnemaal opsadt til det almindelige Sageting hereffter, hvor de paa 2 aars tid haver handlet med hannem, og hvad skulle det da, icke have Rechet til mig effter udfindelße allereede udj femb aar? Derfor tviflis icke paa, Retten reflecterer meere paa een Siæls Conservation imod en timelig straf at udstaa, end dens fortabelße til Evig fordervelße, I henseende en dehl i steden for den verdslig scham, undergaar heller Een ævig schade, - Den passage har ieg nu paa et half aar möjsommelig exaggeret med Jon Christopherßen, og for at beviße et argumente deraf, negtede hd paa Sedzrud nestleden 16 april hand icke vidste, eller hafde giort meere u:troeschab, end hvis hd udj vidners overværelße samme tid udsagde, mens som den hvilende altfor trygge Samvitighed siden opvognede og forestillede hannem sine öfrige bedriffter, gaf en ond aand han: sit

beste Raad, hand schulle römme, hvorpaa som hd i Christiania effter den resolution blev an-
 treffet og fört her op igien er hans deposition siden falden, som den i sine begivenheder her-
 effter vorder igiennelöben. Det schal vel blive de indstefntis propo, de selve ladet sig over-
 tale, og iche persvaderet andre mens den proposition vil ieg lade falde under deris egen dom,
 hvor Haagen Jörgenßen Oppen /: som et ungt menneske og fast de tider et Barn :/ Kunde fatte
 den Resolution, uden hd gick i deris Skalcke-skoele, under den ældste og överste Lærer og
 Rector Ole Stöfren og hans Kloge Söner og Conrectores for Skoelen deris treskelige Lær-
 dommer og fremsatte gamle bedriffter, under hvilchen disciplin Joen Christopherßen besad
 den överste Letzie, for en ældre Descipel, hvilchet S^r Hans Paj og ieg nocksom föler, de beg-
 ge til deris egen fordehl, og Commerciens befördring, flidsommelig har underviist, i synder-
 lighed, Ole Stöfren for sin befundne probitet, fick dennem til at koste Troening baade paa sin
 egen og andre tieneris Mester stycker i forrige tider, Widere til vitlöfftighed vil ieg icke be-
 möde Retten, mens effter Sagens igiennelöbning reservere mig mine protestationer for
 Resten;

(fol. 115a) Fölgende saa den paastevnte restance, som er af effterskrefne beschaffenhed -

R e s t a n t z

			Rd ^r	ort	B
tilstod	1	Arne Guldbrandßen skyldig	5		
tilstod	4	Biörn Seter	26		
tilstod	7	Ole Stöfren	2	3	14
tilstod	73	Christopher Setter, nu paa Hielle ei stefnt	6		12
qvinden vedg:	113	Engebret Garhammer qvinden mötte	64		3
	21	Elling Vemme	50		
		tilstod ved Niels Jonßen og fremlagde den hannem meddeelte bonde bog til conference,			
	27	Povel Olde vedgick 9 Rd^r 1 ort 12 B	12		6
tilstaar	28	Ole Olßen Kios	17		15
	35	Christopher Röseng	56	3	18
		Niels Jens: tilstod og blef fremlagt hans obligation af 14 april			
	38	Gulbrand Nielßens Enke negter og fragaar gielden	3	1	8
	38	Mickel Tangen	4	2	18
		tilstod ved Biörn Seter siger ei uden beviis derpaa at have arbeidet 7 dage, tilstaar 3 1 18 B			
	39	Helge Strömsoed ej stefnt		1	12
	40	Torger Borgerud betalt		3	5
		tilstod og betalte Gielden, som blef udlagt i Retten			
tilstod	43	Jörgen Oppen	3		
	44	Ole Nöchlebye mötte icke	3		15
	48	Ole Ljen Saugmester	22	1	
		hans qvinde tilstaar at være rigtig			
	50	Iver Halstenrud tilstaar	1	2	12
tilstod	59	Joen Christopherßen	92		
tilstod	64	Levor Sedsrud	83	3	
	67	Torgier Stöfren qvinden tilstod at gielden er rigtig	4		
	74	Gunder Berrig	2	3	
		tilstod ved Paul Hauchedal som hand med tömmer vil betale			
(fol. 115b)	75	Malleene Sal: Botolph Hanßens	3	3	
		vedgaar ved Niels Jensen			
	77	Harald Land tilstaar	9	3	6

	78	Peder Skotland 4 rd 2 ort foregiver at have til gode 1 ^{pd} sild for 2 ort bliver igien som Anders Christenßen vedstoed	3	2	2
		Peder Skotland beretter at en tølt tømmer er i en braate beliggende som er merchet og ej ført til Elven, som hører Citanten til			
tilstaar	79	Mogens Sedzrud noch et q ^{tr} Salt NB negter salted	2		12
tilstaar	80	Torbiörn Syverslycke	3	2	
	83	Povel Helgeßen Oppegaarden tilstaar 5 rd 3 ort 3 s	5	3	3
intet schyldig	85	Peder Herbrandßen Stöfren		3	2
tilstaar	ibid.	hans Søn Herbrand Peders:	1		
tilstod	86	Sal. Ole Jonsrudz arvinger	20	3	
tilstod	88	Gulbrand Smed i Sörgefes	11		
tilstod	90	Gulbrand Halckindrud	3	3	14
	91	Lars Larßen Graatterud bet: tilstod og leveret i Retten 3 ort		3	
tilstod	ibm	Joen Höihoug	3	1	8
tilstod	ibm	Carl Torgerßen Nöchlebye Eje	4		6
	93	Lauge Röseng Saugdrenge tilstaar ved Hendrich Smed		2	16
tilstaar	94	Niels Rösbye	3	3	
	ibm:	Gaute Sörsdahl bliver intet schyldig efter afreigning	3	2	9
tilstaar	97	Halvor Hielmerud	2	1	8
	99	Johannes Boringrud tilstaar 5 ort	2	2	9
tilstaar	ibm:	Clemmet Hofland	5	2	0
	100	Clemmet Torbiörnßen Slette	11	1	
(fol. 116a)		at beviiße med en tømmer seddel at have til gode, q: q. derefter har parterne Paa begge sider saaledis qvittet med hin anden, at de paa enten siderne bliver hin anden intet schyldig			
	102	Erick Levordßen Sedsrud tilstaar	3	3	14
tilstaar	103	Sl: Halvor Johanßen Qvernevollens forældre	1	2	
	104	Hendrich Rolfßen Saugdrenge tilstaar ved Hendrich Davidßen	4	2	16
	105	Hendrich Davidßen Smed tilstaar	9	3	
	107	Even Blixrud tilstaar	1		
	109	Ole Christopherßen Heggen tilstaar	18		12
	112	Truls Flascherud betalt tilstaar som hand betalte		2	
	ibm	Ole Blixrud tilstaar	6		
	115	Gunder Christopherßen Tvetten tilstaar		1	
	ibm	Christopher Tveten tilstaar	3		
	116	Lars Iverßen Seter tilstaar	13	1	19
	121	Dorthe Garhammer tilstaar	1	3	
			600	2	6

Saa for indfördte restance ieg tienstlig begierer Dom

Tandberg d: 7 Junij 1706 ./

Anders Christensen

Der effter tilstod en hver debitor at være schyldig s: følger, neml: Arne Gulbrandßen tilstod 5 Rd^f, Biörn Seter 26 rd, Ole Stöfren 2 rd 3 ort 14 β, Elling Veme ved Niels Sörgefes 50 Rd: Som var conform med hans Bonde Bog, Christopher Röseng som Nielß Jenßen vedstod

56 Rd: 3 ort 18 s: hvorforfore blev fremlagt hans obligation af 14 april sidst afvig, som er af følgende bemeld -

(fol. 116b) Christopher Jonßen Wonhafftig paa RösEng i Nördrehougs Præstegield paa Ringe-
rige, Kiendis hermed efter en og anden rigtig gjorde afreigninger med Anders Christenßen
som hans Regnskabs bog udviiber, til hannem at være Rigtig schyldig bleven til denne tid
Penge halftredsindstiuge og Sex Rd^f trej ort atten schilling, Siger 56 rd 3 ort 18 β. Og forme-
delst min Leilighed nu iche er at betale samme Summa, da pantsettis hannem, eller hvem den-
ne min forskrivelse med Rette i hende haver udj mine Ejende midler af hæster, fæe og smaa
Creature, item mit Boehave af hvad nafn det end være kand, indtil hand for samme fordring
nöiagtig og oprigtig vorder betalt. Saa hand og hans arvinger for mig og mine arvinger skal
være uden schadeslidende i alle maader. Til bekræfftelse under mit signete og ombeden de
Dannemænd Nielß Jenßen og Gulbrand Smed med mig til vitterlighed at bekræffte. RösEng
den 14 april 1706 -

Christopher L S Jonßen
Rösengs Signete

Til vitterlighed effter Begier

Test

Nielß Jenßen

Gulbrand L S Hendrichßen
Smeds Signete

Gulbrand Nielßens Enche negter og siger intet at vide om gielden, da Citanten vil giöre Eed
at hendis Mand var ham schyldig for 8 al: stemmet 3 Rd 1 ort 8 β, Michel Tangen tilstod ved
Biörn Setter 4 rd: 2 ort 18 β, men foregiver dog uden beviis at hand derpaa har arbeidet i
7 dage som Citanten ej ville gestendige hannem, Torger Borgerud tilstod og betalte 3 ort 5 β,
Jörgen Oppen 3 rd^f, Ole Ljens qvinde 22 rd 1 ort, Levor Sedzrud 83 rd^f 3 ort, Torger Stöfrens
qvinde 4 rd^f, Gunder Berg ved Poul Houchedal 2 rd 3 ort, Maleene Botolph Hanßens ved
Nielß Jenßen 3 rd 3 ort, Harald Land 9 rd 3 ort 6 β, Peder Skotland har til gode 1^{pd} sild som
Citanten tilstod blir skyldig 3 rd: 2 ort 2 β, beretter ellers at Citanten har 1 tölt tömmer i be-
hold beliggende i hans gjorde som er merchet, men ej annammet, Mogens Sedzrud 2 ort
12 β - (fol. 117a) Torbiörn Syverslyche 3 Rd^f 2 ort, Poul Helgeßen Oppegaarden effter den nu
giorde afreigning 5 Rd: 3 ort 3 β, Ole Jonsruds Sön Halvor 20 Rd: 3 β, Gulbrand Smed 11 rd^f,
Gulbrand Halchinrud 3 rd 3 ort 14 β, Lars Graaterud tilstod og betalte 3 ort, Joen Höyhov 3 rd
1 ort 8 β, Carl Nöchlebye 4 rd 6 β, Lauge RösEng tilstaar ved Hendrich Smed 2 ort 16 β,
Niels Rösbye 3 Rd 3 ort, Halvor Hielmerud 2 rd 1 ort 8 β, Clemed Slette kræves for 11 rd^f
1 ort, men som hand beviiber med en tömmerseddel at have leveret en deel tömmer, saa blev
parterne forliigte at de paa enten siderne skulle iche have noget at kræve, Erich Sedzrud ved-
stod 3 rd 3 ort 14 β, Hendrich Rolffßen ved Hendrich Davidßen 4 Rd 2 ort 16 β, Hendrich
Davidßen ligeleedis 9 rd 3 ort, Ole Christopherßen 18 rd 12 β, Truls Flaskerud tilstoed og
betalte 2 ort, Gunder Christopherßen 1 ort, Christopher Tveten 3 rd:, Lars Iverßen Seter 13 rd
1 ort 19 s, Dorthe Garhammer 1 Rd 3 ort, Poul Olde 10 Rd 6 β, og Johannes Boringrud 5 ort,
item tilstod Clemed Hofland 5 rd 2 ort. Christopher Setre og Helge Strömsod er ej stefnt, Ole
Kios tilstaar 17 rdr 15 β, Engebret Garhammers qvinde gestendigede hvis hendes Mands
haand ligger fore, og kand iche rygge hans ord nemlig 64 rd^f 3 β, - Saasom Ole Nöchlebye
og Iver Halsteensrud samt Joen Christopherßen ej möder, saa har stevne vidne Anders Olßen
og Hendrich Davidßen aflagt æed at de for deris Boepæle Loulig har forkyndt stefningen, saa
og for Hans Helgerud hans qvinde og sön. Even Blixrud ved Vebiörn Narverud for 1 half t^{de}
malt tilstaar 1 Rd: og Ole Blixrud ved Harald Land vedgich 6 rixdaler -

Hr: Raadmand Jens Nielßens fuldmægtig som var udskichet med een paa Bragnes byting af-
sagde dom over S^r Anders Christensen for schyldig giæld at have exeqvered, proponerede: at

saasom samme Dom tilfinder S^r Anders Christenßen til betaling af ejende midler og restancer som er oprunden af det forskud som velEdle hr: Raadmand mesten i Reede Contant haver betroed S^r Anders Christenßen, deraf at söge sin betaling, effter samme byetings dom er allerede anfanget med execution udj foreviibende og befundene midler hos ermelte Anders Christenßen og siunis til et meget mistenkelig udfald des aarsage fuldmægtigen og væred tilstede i dag neml: Rasmus Muus, for at efftersee og fornemme de her til tinge (fol. 117b) indstefnte Anders Christenßens debitorers tilstand om Kravets rigtighed, da som befindes en deel at glemme sig ude, een deel fragaar og endelig een deel tilstaar, saa at for at faa samme Executions forretning effter forhen erverbede dom til vedbörlig endskab saa paastod Rasmus Muus nu at erholde Rettens Kiendelße til betalings erholdelße under Lovlig adferd hos debitorerne som her for Retten i dag har vedstaaed gielden, de öfrige handler Mons^r Christenßen med effter egen behag, og begierte dommen beschrefven.

Anders Christenßen der til svarede at effterdj mons^r Muus concederer hannem sin restance at være oprunden af hr: Raadmands forskud, hvor effter den forlangende byetingsdoms Execution pretenderis og derimod erfaris hvor vigilant hand har været til at erholde rigtighed over den paastefnte restance og des videre dependerende som formedelst en deel udeblivendis schyld foraarsager opsettelse i denne Sag. Thj protesterede hand ej nogen dom bör fældis her udjnden förend denne extra ordinaire Rettets holdelße erlanger sin fulde og vedbörlig Endschaß.

De udeblivende saavelsom Ole Kios og de andre som imod Jon Christopherßen examineris foreleggis Laugdag til den 18 hujus, til hvilchen tid Sagen er optagen -

Dend 18 Junij blev Retten igien betient paa Tandberig tingstue udj foranfördte Laugrettis mændz overværelße -

Som Joen Christopherßen nu var tilstæde, begierte Citanten Anders Christenßen at hand af Retten maatte tages til confrontation mod hans forrige tilstand, som hans tilstand da blev oplæst tilstod hand post effter post som den Indeholder -

Dereffter tilstod Thor Garhammer at Jon blev leveret nogle tölter tömmer af ham og hd gaf ham en Sedel for 1 tölt meere end hand leverede, hvorom Anders Christenßen med ham er forligt at hd med tid og stunder skal give ham 6 rd for sin schades lidelße, saa fremt Citanten ville holde hannem frj for fogdens tiltale, hvilchet hand ei vilde love hannem,

Poul Olde beviiste med Raadmandens sedel iche at have bekommet 1 stang Jern som i Anders Christensens Reining er indfört, hvorfor Poul Olde effter den nu for Retten (fol. 118a) igien gjorde afreigning bliver skyldig 9 rd: 1 ort 12 ß, Sedelen er af effterfölgende indhold -

Forteignelße Paa det godz Povel Knudßen Olde haver bekommet -	
1 t ^{de} fyns Malt	1 rd 3 ort
4 schepper Spansk Salt	1 - 2
1 Quarter Mackrel	1 - 1
flesch 1 bismerpund	3
100 töre Koller	3
I Reede penge	6 og 3 ort

Bragnes 25 octobr 1702,

J: Niels:

For forbem^{te} Jern har Anders Christenßen igien sin regres hos hr: Raadmand til afkortning. Joen Christopherßen tilstod i alt at være schyldig det han kreves for, Goute Sörsdal effter fremviste Seddel bliver intet schyldig. Peder Stöfren befindis intet at være schyldig, men Herbrand

tilstod 1 Rd - Peder aflagde sin æed at ham ej er vitterligt at have annammet seddel for meere tömmer end hd har levered. Johannes Qvernevold tilstaar 1 Rd 2 ort. Iver Halsteensrud tilstaar 1 Rd 2 ort 12 β, -

Citanten gjorde ej nogen paastand mod dem som hafde Jons Kister i forvaring,

Peder Stöfren pretenderer en qvie som hd hafde lejed Joen Christophers:, hvilchet Joen tilstod for Anders Christenßen, hvor under findis iche nogen intriguer, hvorfore Anders Christenßen beloved at levere qvien tilbage igien til Peder Stöfren naar hand den vil afhente.

Michel Tangen bliver nu effter afreigning schyldig 3 rixd: 1 ort 18 β -

Dernest fremlagde Citanten Joen RösEngs Pantebref paa alt hvis hand ejer, datered 29 Junij 1703, som er af fölgende indhold.

Jon Christophers: Kiendes at være schyldig til min hosbond Anders Christenßen som en Endelig Rest effter afreigning og Liqvidation, baade for hvis ieg udj afvigte aaringer selv bekommet, saavel som og hvad ieg foruden er bleven schyldig paa det gods ieg fra hannem meere har haft til (fol. 118b) Indtegt end udgifft, hvilchet in allis bedrager sig til datum Penge halffierdesindstuge og otte Rixdaler, trej ort og tj schilling, Siger 78 rd^f 3 ort 10 β, Og paa det bemelte min Hosbunde for samme Summa, saavel som og, om hand i serdehlighed effter allerede giort Caution til hr: Raadmd Leerskov paa Bragnes schulle betale de 19 rd^f 2 ort 12 β, Jeg hos berörte hr: Raadmand paa egne, og Mons^r Jacob Hans: Synderborigs vegne, er udj debet fore, kand være nöjagtig forsichred, da stiller ieg hannem hermed til fuldkommen Pant og forsichring mit i boende huus og Waaning i Hejeren bestaaende, nemblig: En Nye Bygning af et Stuehuus og Cammer derhos, med ald behörig indreedning, dernest en Lade og love, jtem stald og fæhuus med lofft over, ligeledis et Störhuus og en Engelade paa Ødegaarden, som ieg selv udj alt, med hans hielp og undsetning, af nye har ladet opbygge, noch en hest ieg af hannem forleeden aar bekom, og ellers andre mine Creature - 2 Kiör - 2 qvier - 9 voxne gieder - 5 giedunger - 1 Svjn - 3 grißer, og endelig effterskrefne Boeschab 2 beslagne Kister, 2 Skrine, og anden træReedschab i huuset, saasom Kar, Tönder og deslige, 3 Senge dyner, 5 Hovedlaug - 2 puder - 4 höjender - 3 SengeKlæder - 1 bordklæde - 3 Skinfelder - 1 Rye - 1 par blommede firschafftes Sparlagen, 4 par Læredslagen, 1 par hampelereds ditto, 3 duger - 12 handklæder, 1 Jern tacke, 3 gryder - 3 tinfade 3 tallerckener, 4 Kogschener - 4 Mesßing Lyßestager, 1 Kobber fyrfad, 1 Stryg Jern, 1 Rist, 1 staal pande, 1 Meßing dito 1 Meßing Kiedel 1 Meßing becken, 1 Speil, endeel smaa og stor Steentöj, 2 blichtrechter 2 Lyßesager med ellers nogle Papiers fofler, og i öfrige hvad ieg af Löst og fast, Rörende eller u:rörende, intet undertagende i nogen maader er ejende og ejende vorder, schal være hannem til et fuldkommen pandt og forsichring indtilorschrefne Summen, mindste schilling med meste, rigtig erlagt og betalt vorder; Saa hand for sig og sine arvinger, af mig og mine arvinger, herudinden schal være uden schade og schades liidelße. Til bekræfftelße, med min egen haands underschrift og hoströgte Signete, sampt tienstvenlig ombeden Mons^r Torchild Olßen og Gutorm Gunderßen Hagnord, med mig til vitterlighed at ville (fol. 119a) verificere. Datum Fröshoug d: 29 Junij A^o 1703.

L S *Joen Christopherßen* Egen haand,

Effter begier til vitterlighed

Torchild Oluffßen
Hönen

Gutorm Gunderßen
Egenhaand

Liudeligen Læst og tingliust til almindelig Sageting paa Trögstad Tingstue i Nördre hougs Præstegield paa Ringerige dend 4 Julij 1703 -

Testerer

Christian Muller

Dereffter tilspurte Citanten Truls Garhammer og Torchild Snodalen om de har haft nogen u: Lovlig handling med Joen RösEng - Hvortil de svarede nej; - og gjorde hand saa ingen videre pretension paa dem eller de öfrige, som for samme materie var indstefnte -

Simen Klochers qvinde foregav at Jon hafde for et aar siden sat hendes Mand i pant 1 Kue for 4 rd: saa og Halvor Hoele at hand hafde et schrin i pant for 1½ rd, 3 q^{tr} Korn, og 1½ q^{tr} Rug hvilchet Jon gestendigede dem, mens som Anders Christenßens panteforskrivelße er ældre og tingliust forbliver hd ved pantet og de at prioriteris i öfrige Jons midler, naar det dermed kommer til registration, om noget findis -

Torbiörn Syverslöche svarede at hd var u:skyldig i det Joen ham tillegger, og hvad tömmer Jon i hans tömmerseddel meere har indfördt end hd har leveret, er ham gandsche u:vidende; Jon tilstod at hd aldrig begierte det af ham, men som Torbiörn gav ham det tilkiende, bad Joen for gudz schyld hd iche skulle sige i fra, da sagde Torbiörn til Joen ieg vil enten give dig tömmer en anden gang eller vj kand have det imellem os, mens Torbiörn vedgich 3 tölter i tömmerseddelen alleene at være misreignet, og negtet Jons tilstand ellers, undtagen at hd erböd sig at give ham saa meget tömmer en anden gang, presenterer sig endnu at giöre det samme, eller og des verdj, saasom hd tygtis synd at bringe Jon i forträd.

Ellers var Jon RösEngs videre mundlig beretning (fol. 119b) at Ole Stöfren for 3 aar siden gaf ham 1 Refschind og 1 hermelin for hd skulle give hans Sön Ole Olßen seddel paa en tylt tömmer da hd kun hafde 4 stocher, kort dereffter beklagede Peder Stöfren sig at hannem i hans gildringers marchenen var fratagen et Refschind, som hd sagde Ole Stöfrens Guter hafde giort, og spurte om Jon hafde iche seet fare noget Refschind ud effter vejen.

Dereffter producerede bem^{te} Torbiörn Ole Tios, Embret Höihov, Peder Olßen etc deris Indleg, som indeholder dette

Gud störche Retten!

Imod Mons^r Anders Christenßens haarde Sögemaal er dette vores korte tilsvaer denne gang, at vj ej kand tilstaae ham videre giöld end hvad vj retmeßig er schyldig: Det öfrige af de store Summer En deel af os er paafört, er os ved hannem selv og venner under haarde trudßeler afpresßet; som vj begierer udj Retten grundelig maa blive examineret; Hvorledes hans tieneris forhold, handling eller væßen med os eller andre har været, har vi som fattige Eenfoldige folck ingen kiendelße af, langt mindre er os bevust, hvad aftale eller underhandling imellem Mons^r Anders Christenßen og tieneren har været; Men dette kand wj med god Samvittighed bekræfftige, vj i ingen maader har begieret, eller sögt at forlocke tieneren til nogen falschhed imod sin hosbonde, og om nogen Sedler af hannem skulle kunde befindes at være u:rigtig udsted, mons^r Anders Christensen til schade, pretenderer vj for vores dehl aldeelis ingen lod udj, og i det öfrige, som vj saa hart angribes, som os saa höit paagielder, nemblig ære og timelig velfert, da er vores ydmygste begiering, vj icke med Retten overilis, men at Sagen maa blive forflöt til neste Sageting, at vj imidlertid kand beraade os paa hvad vj til forsvar i denne tilfelde fornödentlig kd udfinde, hvorpaa forventer rettens bifald og

L S L S L S L S	forbliver deris samptlig ydmygste tiener	
Tandberg d: 18 Junij	<i>Olle Olßen</i>	<i>Peder Olßen</i>
Anno 1706	Kios Eg hd	H O S Eg hd.

(fol. 120a) Anders Christenßen dertil svarede: at de som dette indleg lader fremlegge, dog icke veed hvis signeter der under staar, mens fornemmer vere underschrefven af Ole Olßen Kios, har nu siden Sagens indstefnelße haft saamegen ofverflödigtid at de kunde vere betæncht paa at give deris tilsvaer, hvorföre som djßse seeniste ting mötte her i Rette, og sagen formedelst

Joen Christopherbens udeblivelſe blev forflöt til i dag, saa paastaar hd da nu des aarsage ingen ydermeere opsettelse i denne Sag bör see, hvilchet hd og icke constaterer, mens begierede nu u:opholdelig dom, og derhos refererede sig til den paa seeniste ting af hr. Raadmands fuldmægtig gjorde protestation hvor hd begiærer dom paa Restancen og det deraf dependende, i henseende for at komme til endschab med den paaberaabende bytingsdoms execution -

Citanten fremlagde saa vidimerede Copier af Hans Pais Stefnemaal saavelsom Haagen Jörgenſen Oppens tilstand af 2 og 3 febr: nestleden, desligeste een Copie af böndernes egen tilstand for bem^{te} Paj, Hvilche hand begierede oplest, som liuder udj alt saaledis

Saasom ieg höinödwendig er foraarsaget at lade min forrige tiener Haagen Jörgenſen Oppen for Retten indstevne til nermere Examen og siden paafölgende Rettens kiendelse, udinden den af hannem övede u:troeskab, underfundige og u:lovlige handling imedens hand var udj min tieniste ved mit Saugbrug udj Hejeren paa Ringerige haver begaaed ved en deel falsche tömmer seddelers udstedelse til en deel mine handlings mænd udj Sognedalen, effter hans egen og böndernis gjorde tilstand og bekiendelse: Thj fölgende Lovens tilhold, givis bem^{te} Haagen Jörgenſen Oppen ved nærværende vidne lovlig varsel, at möde mig eller fuldmægtig i Rette paa Trögstad anordnede Tingstue försthöldende Sageting paa Ringerige, for ydermeere ved æd at bekiende og tilstaa samme sin forhen gjorde bekiendelse om ovenm^{te} falsche tömmer sedelers udstedelse, og deſen sande beschaffenhed, og Sammenheng, Til samme tid og sted at möde, ei alleene for at anhöre fornd^{te} Haagen Jörgenſen Oppens tilstand provning, om den u:lovlige imellem dennem hafte underfundige handling, mig fattige mand til stor (fol. 120b) schade og besnildelse udinden min næring og handling, mens end og at andhöre og videre tilstaa deris egen derom gjorde bekiendelse, udj vidners overværelse, nemblig, Ole Kios, Ole Stöfren, Torger Borgerud, Povel Olde, Povel Houchedalen, Elling Veme og Engbret Rudstan, alle i Sognedalens Annex boende, desligeste Helge Strömsod for ved æd at oplyſe og forClare, den handling som Haagen Jörgenſen Oppen har haft med S^r Niels Iverſen Tyrholms tiener Peder Jonſen og Ellef Nielſen Rösbye, först om den Seddel paa 3 t^r fure Saugtömmer, og siden om de 12 à 14 tylter dögtig Saugtömmer, som om hösten blev leveret ved Sandevands Elven og S^r Tyrholms hoelöxſe bleven paasadt. Saa stefnis og Gunder Berig og Jon Bircke, Clemed Giermerud og Tord Gardhammer, item Clemmet Hofland, for ved ded at afhiemle hvis de af ovensch^{ne} Bönder haver den 3 augustj A^o 1705 hört udsige i deris overværelse ved Hejren, om titberörte u:Lovlig handling og falsche tömmer seddelers udstedelse. Ligeledis stefnis og effterskrefne gotfolk nemblig: Niels Jenſen Sörgefös, Hendrich Davidſen Smed, Lefvor Sedtzrud, og Iver Christenſen Halsteensrud, for og at afhiemble ved æd den tilstand og bekiendelse som de nest afvigte den 2 og 3 febr: paa Oppen af Haagen Jörgenſen Oppen hört haver. Hvoreffter og videre udj Retten giörende forklaring opliusning og paastand udj Sagen, Jeg vil abvarte Sorenskriverens lovmesßige dom og Kiendelse, til min fuldkommen Satisfaction og erlidte skades tilstreckelig Restitution og forvoldende omkostning hos en hver, effter en hvers befindende u:Lovlige grove bedriffter, og Mishandling. Formoder at Hans Kongl: Mai^{ts} lov underdanigst æris, og ingen sig med udeblivelſe lader befinde. Bragernes d: 17 februarj 1706.

Hans Halvorſen Pai

Alle indbemelte er Lovlig stefnt

Testerer *Hans Christenſen*

Testerer *Iver Christens: Halsteenrud*

~~Denne Sag er effter Citanten S^r Hans Pays begiering for Retten paa Tandberig tingstue d: 18 Martj 1706 begieret forflöt til neste almindelige Sageting, (fol. 121a) Hvorfor den og til den 14 Julij er optagen. Tandberg Tingstue d: 18 Martj 1706.~~

~~*Christian Muller*~~

Anno 1706 dend 2^{den} februarij

Torger Borgerud siger, da Haagen Jörgenßen lefverede hannem den Seddel i sin Stue af 20 Majj 1704, da siger hand, du for jfrer manden, og ellers tilstod hand, iche hafde lefveret Haagen Jörgenßen 32 t^r fure maal og under maal 2 t^r, mens alleene 4½ t^r paa maal, og derimod siger hand, aldrig hafft med Joen Christopherßen som med Haagen, overværende Nielß Jenßen og Hendrich Smed.

Haagen Jörgenßen tilstaar, at da hd skulle levere Torger Borgerud de 6 rd^r hans hosbunde hafde leveret til hannem, da siger hand: Jeg har forkommen 2 ort deraf vil I bje mig dereffter og bedage mig, da schal ieg levere eder dennem alt sammen, Svarede Torger: Jeg er endnu iche saa trengt for penge, og ville forunde hannem pengene til Laans imod erbydelße at give en villighed der af, siden en gang Krefvede Torger pengene, da svarede Haagen, ieg har ingen penge nu, mens Torger siger, du Kand betale mig paa een anden maade, Jeg schal fare op mod Vella og hugge nogle tylter tömmer, saa meget det kd være bekiendt, at I har været der oppe til annammelße; Siden effter denne annammelße i Torger Borgerudz huus, Haagen sad i Höisædet og Torger paa Kracken og schref en tömmer sædel paa 32 t^r, og under maal 2 tylter, og leste den op for hannem, sagde Torger, dette forifrer for de penge nembliq 6 rdr, Saa blev det saa samtöcht, at Haagen Jörgenßen hos sin hosbund skulle annamme 18 rd, med de 6 rd: forhen meldet, indbereignet, og Torger Resten som overgich, og forböd derhos Torger, Haagen iche skulle lade sig merche for nogen mennische, saa hosbunden skulle vide det thi da er vj i lige fordervelße begge, og endelig siger Haagen, hand alleene i Vella, som forhen den gang annammede af Torger 4½ tylter tilsammen maal, saa herudj deffereres 27 t^r 6 stocher maal og under maal 1½ t^r, som hand meere given Seddel paa, end hans annammelße er, mens dog iche ved afreigning bleven gotgiort meere end 4½ t^r.

(fol. 121b) Torger Borgerud tilstaar noch, at have faaen, og imodtagen Haagen Jörgenßens Seddel paa 32 tylter maal og 1½ t^r undermaal -

Dend 3 februarij dagen dereffter paa Oppen overværende disße tvende mænd Lefvor Setzrud og Iver Halsteensrud -

Haagen Jörgenßen tilstaar, Ole Stöfren den gamle tilböd ham det förste aar hand kom j sin hosbonds tieniste en sort hest, hvilchen Haagen sagde sig, iche at kunde beholde, fordj hand ej var ved penge, mens Ole sagde, den Kand vel betalis paa anden maade, videre blev iche talt, ej heller vilde han annamme hesten, og beretter Haagen Jörgenßen, Ole Stöfren var den förste mand der saaleedis ville forleede hannem, som et ungt mennische til u:troeschab. Haagen Jörgenßen beretter, at det tömmer Gulbrand Vee in decembri 1703 skulle levere hans Hosbond, begierte hd af Gulbrand paa sin haand at leveris Petter Jonßen i Hejren, som og scheede og var 3 t^r fure tömmer paa maal, hvormod Haagen gaf sin halfbroder Gulbrand Vee Seddel til sin hosbonde paa samme tömmer, noch leveret Petter 10 stocher, som iche var merche paa ved Landhengßelet. Haagen Jörgenßen gestendiger Povel Oldes egen bekiendelße for S^r Pay d: 3 augusti nestleeden aar, at være sandferdig saaledis: Hand gav Povel Sedel d: 28 Junij 1704 paa 5 t^r tömmer meere, end hand annammede effter Povel Oldes egen begiering j saa maade: Du ville nu give mig seddel paa 5 t^r meere, end ieg leverer, til vaaren hernest schal ieg schaffe dig samme 5 t^r tömmer til annammelße igien, og bad hand hannem ei anderleedis derom;

Haagen Jörgenßen tilstaar, at den 6 Julj 1704 da hd var paa annamming i Tore vandet, da sagde Ole Kios til hannem, paa Kios Jordet, Haagen nu kand du fortiene dig Klæde til en Kiol af mig, hvorleedis kand det være siger Haagen; Nu wide din hosbond at du er paa annammelße, Saa kd du give mig en Seddel paa tömmer til hannem, vj kd tales ved siger Haagen, effter at annamningen var til ende, reiste de over til Rud, hvor Ole Kios gaf Haagen en Mesßing doße,

som hd hafde bekommet fra Ole Ørgenvigen, Nogen tid dereffter, kom Ole Kios ud til Hejren og begierte seddel paa tömmer, hvor Haagen (fol. 122a) undschylte sig, Jeg tör icke tage Klædet, Ja, saa schal du faa penge sagde Ole Kios, hvorpaa hd gav Ole Kios Seddel til sin Hosbond paa 21 t^f 7 stocker paa maal og undermaal 3 t^f 10 stocker, ligesom at være annammet paa annamningen d: 6 Julij 1704, da dog Ole Kios icke leverede 1 stoch, mens Ole Kios tog seddelen og selv den igiennemleste og tachede Haagen derfor, dog har han siden ingen penge af Ole Kios bekommet.

Haagen Jörgenßen beretter, given Elling Vemme Seddel paa en tylt maal tömmer, meere end hand annammet, aarsagen var, hand hafde hafft hans hest op til Kircken u:betalt, som Elling siden Sagde, hand kunde betale med villighed, naar hd var paa annamningen med hannem.

Helge Strömsod anbelangende, Saa siger Haagen Jörgensen, at da de een gang var samlet ved Kircken, böd Helge Strömsod Haagen Jörgenßen Torbiörn Ruds blached hest Kaldes Danßeren, for hand ville give Seddel til Hosbunden paa tömmer, effterdj hd var meget schuldig, hvorom den gang ej videre talt blev, Siden de kom til annamning udj Buvandet, og tilbage til Strömsod, Erindrede Helge Haagen atter derom, svarede Haagen nej, Jeg giör det icke, mens ieg er schuldig Petter Jonßen noget, ville i levere mig tömmer til hannem, saa vil ieg dog see at betiene Eder, hvorpaa Ole Rösbye annammede af Helge Strömsod 3 tylter maal tömmer for Haagen Jörgensen, som Niels Jverßens huelöxße blev paa slagen, siden fich Haagen i SammevadsElven 11 t^f maal 1 stoch fure tömmer og gran maal 3 tylter 8 stocher, undermaal 6 stocher merchet med N: I: S: hulöxse, hvorpaa Haagen gaf Sedel ligesom at være hannem paa sin hosbonds vegne leveret, og overschiöd nogle tylter meere, som hd gav Helge Seddel. Siden har hd given Seddel paa tömmer til Helge Strömsod, saasom först paa 18 tylter fure, undermaal 1 tylt noch dereffter fure 16 tylter maal 5 stocher, undermaal 3 t^f 7 stocher, hvorfra en deel er annammet, som hd nu icke erindrer, hvor meget.

Povel Hauchedalen har leveret til Haagen Jörgensen 9 tylter fure maal tömmer, mens faaen Seddel paa 29 tylter 2 stocher maal fure, og undermaal 3 tylter, saa hd har meere seddel, end hans leverance 20 t^f (fol. 122b) 2 stocher maal - 3 tylter undermaal, aarsagen dertil Poul Houchedalen böd hannem penge for hand ville give slig seddel, og omsider gaf Haagen 2½ rixdr, som scheede, förend hd fich Seddelen.

Engebret Höihov eller Rudstan, faaen Seddel paa 2 tylter maal fure tömmer, meere end hd leveerte og under maal 4 stocher, aarsagen var dertil, Haagen begierede at kiöbe et Nysetobachs huus af Engebret, mens Engebret sagde nej, men dersom du vil giöre mig villighed i tömmer Seddelen, du schal give mig paa det leverede tömmer, schal du faae det, hvorpaa hd leverede Haagen Tobachs huußet -

Saaleedis udj voris nærværelße tilstaaed, saasom i gaar for os Niels Jenßen og Hendrich Davidßen, og i dag for os Levord Sedzrud og Iver Halsteensrud Testerer vj unterschrefne, Oppen d: 3 februarij 1706.

Hvad sig belanger Torger Borgerud og Haagen Oppens tilstand, befindes altsaa at være talt, som ovenmelt er,

Testerer *Niels Jenßen* Testerer *Hendrich Davidßen Smed*

Hvad sig belanger alle diße ovenschrefne bönders samt Haagen Oppens tilstand, befindes altsaa at være talt, som ovenmelt er,

Testerer Testerer
Levor Erichßen *Iver Christenßen*
Eghd: Eghd.

Forschrefne at være Riktig Copie effter originalerne, som os er anviist og herimod confereret,

Testerer *Torchild Oluffßen* *Gutorm Gunderßen*

Anno 1705 den 3^{de} Augustj bekiende Ole Kioß at have faaet Seddel paa 11 t^f fure Saugtömmen paa maal, meere end hand hafde leveret, og ieg dereffter haver betalt hannem Af tylden, overende Jon Birche og Gunder Berrig.

Den 4^{de} dito Torger Borgerud leverede Haagen Oppens Seddel af dato Borgerud d. 20 Maj 1704, paa 32 t^f fure Saugtömmen paa maal, og undermaal 2 t^f hvoraf (fol. 123a) hand selv tilstaar, at være mindre af hannem lefveret, end Seddelen forklarer - 27½ t^f tömmer paa maal og undermaal 1½ t^f, benegter ellers ej at have bekommet af Haagen Oppen först d: 19 febr: 1704, 6 rd: og den 8 april samme aar 6 rdr, som hd haver anført i hans Regenschab, giort hans hosbond for aar 1704, overværende Clemmet Hielmerud og Tord Garhammer -

Povel Olde tilstaar og bekiender, at i hvor vel at Haagen Oppen haver fört til Reigning den 28 Junij 1704 at have annammet 35 t^f fure Saugtömmen af hannem, at hd ej haver leveret meere end 30 t^f, som hd ved sin æed vil gestendige, pretenderer ej heller betaling for meere, overværende Gunder Berrig og Joen Bircke.

Helge Strömsod beretter og tilstaar, at hd leverede anno 1704 om vaaren til Haagen Oppen 3 t^f fur saugtömmen ved Strömsod landet, dögtig og paa maal og fich seddel derfor, mens som det var leveret, satte Haagen Niels Ivers: mercke derpaa ved Ellev Nielßen Rösbye og sagde til Helge, du har ej fornöden at giette eller tale meere om det for hosbond, det schal blive dig gotgiort. Dereffter om hösten leverede Helge hannem ved Sandsvands Elven 12 t^f dögtig Saugtömmen, og alleene ½ t^f undermaal der iblant, som ligeledes med Niels Iverßens öxe ved Elluf Nielßen Rösbye blef merchet og sagde til hannem, du har ei fornöden at tale noget videre om det, mens du kd sige, at du varst mig schyldig, og ieg er Petter Jonßen, /: som tiener Niels Iverßen :/ schyldig, du schal vel faa lige for det. Overværende Poul Houchedalen og Clemmet Hofland. Nota: Er at observere, at Haagen for disse 3 og 12 og 14 tylder haver anført hans hosbund i sit Regnschab - s s - tylder, mindre 2 stocher, som Helge Strömsod er bleven betalt, som bogen udviiser paa <55> fol: 110 128, Item de ovenm^{te} 3 t^f befindis at være anført paa Erich Wegagers Reigning at være leveret, d: 26 april 1704: og hannem got giort, kand sees af bogen fol: 58. Den Under skrivelse med hender og signeter dette document tilhörende findes effter Pajs dom.

Povel Hauchedalen beretter og tilstaar, at end dog hannem er given Seddel af Haagen Jörgenßen Oppen den 21 Julij 1704, at have leveret i Buevandet 29 tylder 2 stocher fure Saugtömmen paa maal og undermaal 3 t^f, (fol. 123b) Saa leverede hd samme tid ej meere til hannem end 11 t^f paa maal ved Torkild Snodalen. Og som hand gjorde ansögning om seddelen, da hd fornam hd schulle Reisse bort, kom hd til Haagen paa Sedzrud, hvor hd var og kiörte tömmer for hans fader og begierede Seddel for de 11 t^f tömmer hd: hafde leveret, svarede da Haagen, Jeg har ej min bog hos mig, mens den ligger paa Oppen, hvorfor ieg schal schicke bud effter den, og saa sende Eder seddelen derfor, Kom saa selv op til Povel og leverede han: Sedel paa de fornefn-te 32 t^f tömmer, en dag eller toe, förend hand fick order at Reisse bort, som hd da leverede hannem Seddelen, Spörger Povel hannem ad, hvad schal ieg med denne Seddel? dertil hd svarede: Jo ieg kd ej andet erindre, end det io var saa; thj ligesaa er det indfördt i min hosbonds bog, nej sagde Povel, giv mig en anden Seddel, Jeg har papier, pen og blech her, nu kd ieg ej giöre det, mens naar ieg kommer hiem, schal ieg forandre det. Overværende Clemmet Hofland og Peder Bersvendßen.

Endelig vedgick Thor Garhammer til Citanten at være schyldig 6 rd -

Som dagen var forlöben, blef Sagen optagen til i morgen -

Dend 19 dito er Sagen atter igien foretagen -

Hvorda effter Citanten Anders Christenbens begiering blev for Retten fremeschet Siver Tandberig og Ole Jenßen Vager, som af Citanten var begiert at höre Thor Trulßen Garhammers qvindes ord som befrögtede sig at hun som var fremmelig frugtsommelig ej schulle have den störche at komme til dette ting, om det som Kirsti Olsdaatter for hende hafde udsagt, og da tilstod hun for dem ved Eed, som de med deris Eed gestendigede saaledis at være: at Kirsti Olsdaatter Kom til hende og spurte om hendes mand Thor Garhammer gich paa tinget, om hd hafde været hos Anders Christenßen, Thors kone svarede hun troede iche at hd gich did, da sagde Kirstj det giöris iche fornöden, vj er sagt saa mange at vj kand drive een.

Dereffter producerede Citanten sin schrifftlig forfattede (fol. 124a) Indleg af i dag den 19 Junij, som er effterfølgende indhold:

Höitærede Rettens Betiente!

At giöre ilde og siden nægte, er de halstarigis naturs medfödde ondschab, derfor maa ieg igientage noget af mit forrige at een deel mæsterlig og tredskelig schal vilde suor sig fra paa-stevnte handel i denne Sag, iche alleene for sine egne Persohner, mens endog söger at forleede andre til det samme, og det ved anledning af et ved Torbiörn Syverslycke i gaar udj Retten indgivne indleg under Ole Olßen Kios og Peder Olßens Hænder, samt nogle Hoströgte Signeter som mand iche vide hvo de tilhörer; Hvorudj först meldes om restantzen og een deel, dog uden nafngivelße, schulle være fört noget u:rettelig paa, hvilchet ieg formeener de burde tydel: forClare og derom her i Retten selv Personl: giöre deris paastand til deris befrielse, i fald de var scheid u:ret, eller nogen overiuelße, som aldrig schal beviisis, og iche andres besmychelße som saa meget kiendelig her under verserer, hvorföre ieg eragter u:nödig at indlade mig udj vidtlöfftig disput om dette, men i dag som i gaar vil fornemme, hvor diße indstevnte er? og hvad lovlig forfald de monne have? at de iche Comparerer og honorerer Retten, effter at de ved Sagens foretegt seeniste ting lod sig indfinde, og vil ieg formode Ole Stöfren og Ole Kios ligesaa vel kunde mödt i Rette i gaar som de for nogle dage siden var her udj böigderne, og ved med overleg sögte at inventere og schrive deris i Rette lagde indleg, Hvorföre ieg maatte spørge om de og paaschydende interessenter saa frivillig maa giöre effter eget gotfindende, at absentere naar det dennem behager, effterdj de af begyndelßen haver given sig udj Rette, hvorda ingen Laugdag udkrævis, til med, de iche effter lovens bydende kd lyße deris lovlig forfald, langt mindre beraabe sig paa prov, eller anden beviislighed, til deris Sags forsvar, og en lovschichet opsettelse da de dog effter Sagens indstefnelße har haft megen overflödig respit at före slikt udj Rette (fol. 124b) til denne tid, Særl: ieg nu med megen stor u:mage og besvering fra Christiania har bragt Joen Christopherßen, her op, for at tilstaa sine forhen giorde depositionis hvilchet var de paagiældende fornöden at anhöre, og derom med hannem questionere, om de ellers hafde saa frj fod at staa paa, som de ved et fremsendt indleg, dennem löster at forlyde, hvorfor det falder betenchelig, hvor diße Mænd saaledis tör understaae sig at desponere over Loven med deris udeblivelße, og vil ieg fordj recommendere Retten om saadan deris forevendinger er lovlig, saa derpaa med vedbörlichkeit kd fæstis noget forsvarligt bifald og om de iche for udeblivelße bör pleje Lovens foresatte böder, for hvilche aarsager schyld ieg fastelig paastaar ingen videre opbettelse i denne Sag bör stædes. 2^{det} melder udj deris indleg: hvorleedis min tieneris fohold, handling eller væßen med dennem eller andre haver været, har de som fattige og Eenfoldige folck ingen kiendelse af etc: Det schulle ieg og andre gierne önschet deris Eenfoldighed af begyndelßen haver været saa simpel j des fald som nu foregivis, med deris Eenfoldighed, har sögt voris huugs dybhed, som en hver af os nochsom föler, og een hver Retsindig som derpaa kaster öjet, schal vel see hvor want deris væßen er, hvilchet deris forhold imod S^r Hans Pay och nochsom giver tilkiende, og anstundende ordinarie Sageting ydermeere vil udviise, hvorfor den der vil tage et reent vand ind, maa först udschylle det Skiidne. 3^{de} foregivis: dennem langt mindre er beviist hvad aftale

eller underhandling imellem mig og min tiener har været etc: Wohl getroffen: Naar et kunstverch er giort saa staar det sin prøve. Herudj kommer deris fremsatte megen eenfoldighed frem, som ordsproget Liuder: Eenfoldig som Duer og tredsche som slanger. Og Kommer nu deris grove vanartighed for lybet i det de ligesom vil beschylde mig for, at have persvaderet Joen Christophers: til at belyve andre, og derved besmyche sig selv. Da föler ieg fattige mand /: disvær :/ alt for haart, hvor profitabel Joen Christopherbens tieniste mig har været, der ieg deris og (fol. 125a) andris underfundige adferd og handling med hannem, har at tache for, som berörte Joen Christopherbens egen tilstand, end og omsider med grædende taare i gaar for Retten udviiste, foruden hd escaperede fra huus, hiem, og sine ejende Midler. Til vitlöfftighed vil ieg ej meere opholde Retten, men sluttelig forventer og paastaar endelig Dom i Sagen, saa som först Dom over den examinerte og gestendigede restantz, med omkostning, dernest Dom for u:tilbörlig handel med Joen Christopherben, dißse effterm^{te}, nemblig Ole Stöfren, Ole Kios, Peder Olben, Ingebret Höghoug og Torbiörn Syverlöche, med formeening de bör ansees effter lovens 6^{te} bogs 22 Capit: 2 Art: og derpaa som forseelsen er til, strykis, som loven i öfrige maade determinerer, desligeste indstaae mig effter allegerede bogs 17 Capit: 40 art: Saa vidt min erlidte schade og des erstatning, med denne forvoldende Sags omkostning; Hos Sal: Ole Jonsruds börn pretenderis tömmeret igien med Satisfaction for min skade og omkostning, siden manden selv ved döden er afgangen; Og endelig Joen Christopherben tilkiendis at betale hs schyldige giæld effter forskrivelse, Saavelsom Repondere den mig tilföjende store schade, ved denne sin meget u:troe og scharnagtige tieniste som naar hans mig Skyldige giæld med omkostning bliver betalt lidet eller intet vil blive til overs, dog i hvad som er, og kd findis bliver mig tilhaande, baade af löst og fast, hd da bör ansees effter Kongl: allernaadigste udgangne Höiloflige ihukommelse Christiani Qvinti forordning af 4^{de} Martij 1690 - Hvorom denne ærede Rettis Skiönsomhed udj alt, ieg tjenstligst er forvartende, med forblivende

Tandberig tingstue d: 19^{de} Junij 1706:

deris tienstschyldig tiener

Anders Christensen

Videre blef ej indgivet, hvorfore saalunde afsagt

Effterdj indstefnte gotfolck til Citanten S^r Anders Christenben befindes effter dend med denem gjorde afreigning (fol. 125b) som for Retten af dem er tilstaaed at være schyldig den Sum som effterfølger, nemblig Arne Gulbrandben 5 Rd: Biörn Seter 26 rd, Ole Stöfren 2 rd 3 ort 14 β, Engebret Garhammer 64 rd: 3β, Elling Veme 50 Rd:, Poul Olde 9 rd: 1 ort 12 β, Ole Olben Kios 17 rd 15 β, Christopher RösEng 56 rd 3 ort 18 β, Michel Tangen 3 rdr 1 ort 18 β, Jörgen Oppen 3 Rd, Ole Nöchlebye 3 rd 15 β, Ole Lien 22 rd 1 ort, Iver Halsteensrud 1 Rd: 2 ort 12 β, Jon Christopherben effter panteforskrivelse 92 rd: Levor Seßrud 83 rd 3 ort, Torgier Stöfren 4 rd: Gunder Berg 2 rd 3 ort, Malene Botolph Hanßens 3 rd 3 ort, Harald Land 9 rd 3 ort 6 β, Peder Skotland 3 rd 2 ort 2 β, Mogens Sesrud 2 rd 12 β, Torbiörn Siverslöche 3 rd 2 ort, Poul Helgeßen Oppegaarden 5 rd 3 ort 3 β, Herbrand Stöfren 1 Rd, Ole Jonsruds arvinger 20 Rd 3 β, Gulbrand Smed 11 rd: Gulbrand Halchinrud 3 rd 3 ort 14 s, Jon Höghov 3 rd 1 ort 8 β, Carl Nöchlebye eje 4 rd 6 β, Lauge Röseng 2 ort 16 β, Nielß Rösbye 3 rd 3 ort, Halvor Hielmerud 2 rd 1 ort 8 β, Johannes Boringrud 2 rd 1 ort, Clemmet Hofland 5 rd 2 ort, Erich Sesrud 3 rd 3 ort 14 β, Hovor Johanßens fader 1 Rd 2 ort, Hendrich Rolßben 4 rd 2 ort 16 β, Hendrich Davidsen 9 Rd 3 ort, Even Blixrud 1 Rd: Ole Heggen 18 rd 12 β, Ole Blixrud 6 rd, Gunder Tveten 1 ort, Christopher Tveten 3 rd: Lars Setre 13 rd 1 ort 19 β, Dorthe Garhammer 1 rd 3 ort, og Thor Garhammer 6 rd^f, alt saa bör de og samme deris debit med 4 s danske af hver Rid: i processens omkostning at svare og betale inden halv maanedes forløb under foresigende af Loven, Belangende Ole Kios, Peder Olben, Ole Stöfren etc: da som de til Tinget begierer opsettelse og nu fraverende, da kand man udj en saadan dennem saa nærgaaende Sag ej frafalde deris petition, hvorfore det med den Sag beroer til neste ting. Ole Jonsruds börn og arvinger som ej beschyldis for at have haft nogen forbuden handling

med Jon Christopherßen, kd ej paabiurdis at lide for det deris sal: fader har giort eller brut i saa maade, hvorfore de for Sagen frikiendis.

Og saasom Joen Christopherßen er befunden i saadan forsetlig u:troeschab at hand, som hd selv tilstaar har forvendt sin hosbond, Anders Christenßen til hs allerstörste schade og ruin, sine midler, saa bör hd at svare samme sin hosbond for den ham tilføjede schade, effter den af Anders Christenßen opsettende reigning naar den af dito Jon Christopherßen vedgaaes, saa meget hd med rette kd schyldig blive, og hvis Jon Christopherßen da iche schulle betale sin gield, eller derfor stille sin hosbond Caution, bör hand at lide effter Kongl: Mai^{ts} allernaadigste forordning af 4 Martij 1690: som een u:troe tiener. Vide infra fol. 136 -

(fol. 126a) Saaleedis for Retten passeret, Testeris med hænder og Zigneter, Actum Anno diebus et Loco ut Supra.

besch: 21 arck in duplo -
in triplo -

TING 1. JULI 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 126a) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 d: 1 Julij blev Retten til almindel: Sageting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs P:steg: paa Ringerige, overværende Kongl: Maj^{ts} foged velbaarne h^f Amptmands Fuldmegtig Mons^f Christian Thomesen, Höyatbar og Velfornemme Md Seig^f Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmußen Raae, Sampt efftersch^{ne} Lougrettismænd Neml: Ole Gaugnum, Niels Berger, Michel Vexal, Engebret Smidsböl, Siver Tandberg, Peder Tranbye Anders Eidsgaard og Erich Jörgenßen Tandberg -

Mons^f Christian Thommesen som fuldmegtig paa velb^f h^f Amptmands vegne fordrede eendeel bönder i rette for u:Lougl: Skoughugst, hvorpaa hand fremlagde een Stevning under H^f Amptmands haand dateret Siste 27 Maj. Af fölgende bemeld -

Den mishandling og overtrædelße som Almuen haver fordristed sig til at foröve imod hans Kongl: Maj^{ts} allernaad^{te} udgangene Skoug forordninger deßen tilhold og foresigende /: i det eendeel har hugget mindre Last end bevilget er at maa nedfeldes, andre Ladet fremdrive saadan Sortiment og model af last som fra visße stæder er forbudet ej at maa udföris, hvor om de optelling^r som ieg derover i hænde haver, og indeværende aar ladet forrette, giver omstendel: opliusning /: anlediger mig at ieg ved dette mit advarbels instrument maa indstevne Enchen Hollerud, Peder Piocherud Hans Skougmark:en Gul Houg, Hougs opsiddere, Jens Colbiörn-rud, Ole Mithoug Thollev Grevsrud, Halvor Braten, Ole Nacherud, Joen Aasterud, Buruds besiddere, Solum, Stixrud, Væsetrud Bergegaarden og Kolkindes opsiddere, Hovin Solberg Hejren og Opsals besiddere, Enchen Moe, Sörums besiddere samt Anders Bye, for at möde mig eller beskichede fuldmegtig paa Moe tingstue udj Hoele P:steg: anstundende Sageting som er berammet at skal holdes den 16^{de} Julij Nestkommende sammestedz at være Rettens Kiendelße undergoven til paafölgende execution og Straflidelße, Medtagende derfor alt hvad een hver sig til forsvar herudjnden fornöden magter og lader ingen udeblivelße (fol. 126b) Skee - actum Ovestad den 27 Maj 1706 -

Glud

Effter denne VelEdle og Velbyrdige her Amptmands anbefaling, er denne Stevning Lovl. Læst og forkyndt for alle vedkommende her paa Tyrestranden udj Hoele Sogn den 10^{de} Junij 1706.
Testerer

Jens ~~Colbiörn~~ Pouls:

Tosten Johans:

Anno 1706 den 30 Junij er denne Stevning Lovl: læst for Enchen Moe, Anders Bye og Sörums besiddere her i Hoele Præsteg:, til vidne er Peder Torkilds: Testerer

Tosten Johans:

Hoele Sog: vedkommende

Som ieg nestLeden aar 1705 in Novembri er Kommen udj erfaring, hvorleedes Engebret Veigsteen, Fridrich LangEngen, Amund Gulbrands:, Engebret Hesßelberg, Engebret Biörnstad, Erich Elvigen, Rasmus Andersßen, Peder Sandbye, Peder Leene, Hendrich Ulleren, Engebret Gomserud Christen Trögstad Erich Tandberg, Thord Deele, Jens Guribye Fridrich LangEngen Rasmus Aaßen, Gulbrand Hejeren, Stadums opsiddere, Guttorm Næs, Lars Lje, Gabriel Christens:, Christen Udvingen, Engebret Frog og ~~Michel Sønsterud~~ samptl: af Ringeriges Districhter, skal have aavirchet een anseelig Qvantitet af Rundtømmer som udj bielcher kand forarbeides, tvert imod hs Kongl: Maj^{ts} allernaadigste udgangne Skoug ordonance af 12 Maj 1683, og samme deris aavirchede Last til Herviig Landet paa Modum Ladet udföre, og under Ole Örianßen Hervigs bevaring og opsiun Ladet Nedlegge. Da som saadan Skoughugst aldeelis er Stridende imod hans Kongl: Maj^{ts} allernaadigste Skoug Forordning, Saa indvarslis de og herved, saa som Nördrehougs Præstegiæld saa mange som der under sorterer til at möde paa Tandberg tingstue til det almindelige Sageting som indfalder og er berammet at skal holdes den 14 Julij Nest kommende til at være Rettens Kiendelße undergoven til Strafs Lidelße for saadan deris Mishandling, Eenhver for sig möder med behörig tilsvar Ladende det ingenlunde under Lovens foresigende Straf og bröde - Ouestad den 27 Majj 1706

Glud

(fol. 127a) Anno 1706 den 29 og 30 Junij er respective Velbaarne h^r amptmands Stevning lovlig Læst og forkyndt for alle indbemelte vedkommende, det bevidner vi Sandfærdig at være, Saa Sant hielpe os gud og hans Hellige ord Testerer,

Ole Pederßen Arne Jonßen

Dereffter fremlagde Velbem^{te} velbaarne h^r Amptmandz fuldmegtig een optelling paa den forefundne Last ved Hervig Landet af 18 Novembr 1705 hvilchet i alt er af effterfølgende indhold

Peter Christian Schougberg Sorenskriver over Eger Modum og Sigdal gör vitterligt at A^o 1705 den 18 Nov: er Retten effter velbaarne h^r Amptmds Poul Gluds anordning betient paa Hervig i Modums P:steg: beliggende, Laugrettet Ole Oustad, Carl Engelstad, Daniel Tveten, Peder Hervig, Jersom Disen og Knud Natvet -

Hvorda paa velbem^{te} h^r amptmand Gluds vegne mödte Mons^f Uldrich Fridrich Vendelboe, som fremlagde een befaling til Lensmanden Peder Dirichsen Raaen Saaleedes meldende -

Böygde Lensmand Peder Dirichßen

Som mig for kort tid siden er vorden berettet at der fra Ringerigis Districhter skal være udkommen til Modum een anseelig Qvantitet af Langtømmer som udj Bielcher kand forarbeides, aldeelis Stridende mod hans Kongl: Maj^{ts} allernaadigste udgangne Skoug forordning af 12 Majj 1683 - Hvilchen Last som Oluf Örianßen Hervig effter foregivende haver udj annammelße og bevaring, saa haver i Straxens vidnisfast at forföye eder til bem^{te} Ole Hervig og sammedez optelle, beskrive og Vurdere samme bielchelast, Hvornest i indkalder tilbenevnte Ole Hervig ved fembte Stevne til at möde ved Hervig Landet, hvor Lasten er beliggende, for Sorenskriveren og behörigt Laugret den 18 Nov: Nest anstundende for at tilstaa og give opliuslig forClaring, af hvem hand samme Langtømmer haver annamet med hvis viidere mand maatte eragte fornöden herudjnden at udforske og hannem tilspörge, at derover af Retten een

ordentlig beskrivelse kand forfattis, Hvad herudjnden forrettis haver i her paa tinged under vedbör: bekræftning fra eder at give beskrevet hvilchet i til tægtetiden medtagne og ellers tilnevner Sex Lougrettismænd som möder ved Hervig Landet forbesagde 18 Novembr tillige med (fol. 127b) Sorenskriveren for at forrette hvad loven dennem som Lougrettismænd udj dislige Rettes forhandlinger allernaadigst foresiger - Actum Ovestad d: 10 Nov^{ber} 1705

P: Glud

Anno 1705 den 13 November var ieg underteignede tillige med 2^{de} mænd, Neml: Niels Hovde og Poul Hervig effter denne velbaarne h^r Amptmand Gluds ordre og befaling ved Hervig Landet effter Ole Örgenßen anvisning at optelle hvis Rundt bielche tömmer sammesteds befantis, som var under tal til Hundrede og 20 tylter af gran mæstendeelen undermaal og var kommen fra Ringerige fra adschillige stæder, saas: af Engebret Vejsteen Langtömmen 9 tölter, af Fridrich Langengen 15 tölter, Amund Gulbrands: 9 tylter og 5 ~~stocher~~ bielcher, Engebret Hesleberig 1 stock, Engebret Biörnstad 4 tylter og 6 stocker, Erick Eluigen 6 tylter 1 stock, Rasmus Anderßen 8 tylter og 2 stocker, Peder Sönby 2 tylter, Peder Leene 19 tylter, Hendrich Ulderen 3 tylter og 6 stocker, Engebret Gomserue 12 tylter og 4 stocker, Christen Trygstad 18 tylter og 6 stocher, Erik Tandberg 36 tylter 3 stocker, Toere Delle 1 tylt, Jens Guribye 9 tylter 4 stocker, Fredrich Langengen 4 tylter, Rasmus Aaßen 2 tylter, Gulbrand Hejren 1 tylt og 1 stock, og Stadum bönderne 10 tylter, Gutorm Næs 4 tylter og 11 stocker, Lauridz Lje 3 tölter 2 stocker, Gabriel Christens: 6 stocker, Christen Udvingen 3 tylter 6 stocker, Engebret Frog 2 tölter, Gutorm Næs 6 tylter 1 stok, Michel Sönsterud 3 tylter 11 stocker, Lauridz Ljen 4 tölter 1 stoch, Gabriel Christens: 5 tölter 9 stocker, Mestendeelen Gran og undermaal, tölten af maal og undermaal taxerit for 2 rd^f, saasom samme Langtömmen mestendeelen bestoed af gl: Last. Dernest indvarslede vj Ole Hervig at möde ved Hervig Landet til nest anstundende 18 Novembr: effter denne velbaarne hr: amptmands befaling og tilhold.

Saaleedes forrettet som forskreved staar bekræfter vi med egne hænder og Zigneter, Actum ut supra

Peder Dirichßen Raae L S L S

H^r Amptmandens fuldmægtig tilspurte dernest Lensmanden Peder Dirichßen, samt Niels Hofde og Povel Hervig at som hd finder en discripanter og forskield mellem deris optelling og Ole Örgenßen Hervigis angivelse den Last bem^{te} Ole Hervig indberetter at have af en deel Ringerigis almue annammed, bestaaende af 103 tylter 11 stocker, om bem^{te} Lensmand og mænd da haver befundet meere Runtömmen, som udj bielcker kand forarbeidis, end hvis dens bekræftende forretning indeholder: Dertil de svarede at der fantis vel ved Hervig Landet liggende foruden det optelte bielchetömmen, en stoer Sum og qvantitet baade af Saugtömmen og huus-stocher alt blant hin anden, men s: velbem^{te} hr: Amptmands ordre ichun tilholt at de skulle optelle og taxere det forefindende bielche tömmer, saa haver de og samme saaleedis forrettet, som deris bekræftende beskrivelse sandferdeligen indeholder -

Videre tilspurte saa S^r Wendelboe Ole Örgenßen Hervig om den (fol. 128a) andgivelße som hand for Lensmanden og Mænd nestleeden 13 Novemb. haver gjort befinder sig saaledis udj sandhed og om hd icke kand give Special forklaring hvor meget bielcke tömmer der er: Svarede haver ichun annammet det af de Ringeriges bönder udj bevaring, alt om hin anden i flaadene, baade huustömmen Saugtömmen og bielcke tömmer hvilchet han teller under et og effter samme tal svarer bönderne det igien naar de deris udförde Last skal Levere, til Kiöbmændene, da det skillis fra hinanden - hvilcken forretning Welbem^{te} hr: Amptmandens fuldmægtig var begierende beschreven under vedbörlig bekræftelse af Retten -

Som og saaledis meddeelis under egen haand og hostrygte Zigneter. Actum anno die et Loco ut Supra -

P: C: Schouberg LS LS LS LS LS LS LS

Embret Vejsteen svarede til stefnemaaled og angaf ved Hervig Landet alleeniste at have nedlagt 6 tölter, Engebret Heselberg lod svare ved Erich Tandberg at Embret har aldrig fört bielcker til Vigersund, Embret Biönstad tilstod 4 tölter, Erich Elvigen 4 tölter, Paa Engebret Gomserudz vegne svarede Erich Tandberg at hd s: en huusmand ej har hugget noget tömmer, men hvad hd har udfört er sanketömmen af wrag og dögtig saa og huustömmen s: hörte borger-schabet til og var udgaaet med flommen. Peder Sundbye tilstoed 2 tölter rundtömmen, Christen Trögstad vedgik 18 tölter 6 stocher langtömmen, Erich Tandberg tilstaaer at have ved sine folk ladet udföre 36 tölter 3 stocher tömmer, men samme har hd kiöbt af andre som den af hannem fremlagde Specification udviiber. Thor Delj er svag, og sagde Poul Sundbye at hd hafde der icke noget tömmer i fior, Rasmus Aaßen lod svare paa egen og Fridrich Langengens vegne at de har for dem selv udfört 6 tölter langtömmen, men for Frode Aaßen siger hd at have udfört 7 tölt. 3 st., for sig selv 7 tölt: 9 stocher. Embret Frog ved Ole Raae lod svare at hd hafde ej noget tömmer i fior ved Hervig landet;

Dereffter svarede Almuen at de hafde intet andet end rundtömmen Last som de kunde vende til penge at betale Kongens Skatter med, skulle det blive dem forbuden, ere de ej gode for at Subsistere.

Fuldmægtigen Christian Thomeßen refererede sig til den straf som i stefningen for overtræderne er anført -

Hvoreffter Sagen til i ~~morgen den 15 Julij~~ dag d: 15 dito blev optagen -

Hvor da ovenmelte velbaarne hr. Amptmand Gluds fuldmægtig Mons^r Christian Thomesen begierte Dom i Sagen -

Derpaa indlagde den indstefnte almue Deris indleg dateret 14 Julij 706 som saaledis liuder -

Gud styrcke Retten!

Efftersom vj fattige og höitbetrengte og nödlidende almue af Nördrehougs Præstegield paa Ringeriget, er vorden Citeret af Welbyrdig hr. amptmd: Poul Glud, formedelst nogen skovhugst af Rundtömmen Som voris store nöd og trang haver os tildrevet vj fattige hs Kongl. Maj^{ts} skattebönder og samtlige Ringeriges almue indschyder og her for Retten med denne voris ringe igien Svar, Aarsagen hvorfore samme Skovhugst er scheid, maa vj sambtlig almue Höinödlidende beklage, saa vel nu som nogle aar forhen at være paafunden og hafft i brug, for at erholde penge til hans Kongl. Mai^{ts} schat, som os af borgerschabet derfor er vorden betalt, og (fol. 128b) viste vj ingen andre udflugter til at faae samled penge til voris Kongl: skatters udreedelße, af voris paaboende og Höischyldligende og forarmede gaarder, paa 3: 4 à 5 schippd schyld, s: alt mesten i dette Sogn er anslagen samme voris skatters udreedelße, med Skat og Landskyldz Svarelße, Kand vj ingenlunde udslippe mindre nogle og 70 Rd. Voris underholdning til qvinder og börn, maa vj alle kiöbe formedelst voris forarmede gaarder kd det icke indbære, thj de med u:krud og landhavre saa er betagen, Saa vi og aarsagis at kiöbe voris Sædekorn, og derfor siider i stor vitlöfftig gield som Vj aldrig kand udslepe. Nu maa den Höieste gud vide, hvor vj skal finde redning til at forholde penge til hans Kongl. Mai^{ts} skatters Svarelße, om vor allernaadigste arve herre og Konge iche vil sig over os forbarne, og see til os fattige höinödlidende og betrengte fattige almue og Kongl: Maj: skattebönder med Et naadigt og mischundhedz öje, saa vj maatte naadigst forundis denne Hugst og brug, mindre maae vj alle samtlig den heele almue gansche gaae i grund fra huus og hiem, Paa denne for-

tröstning haver vj fattig almue indlagt for hans Kongl: Mai^t voris naadige arve Herre og Konge En vor ydmyge og underd^{te} Supplication, Hvor paa vi naadig forvendter og afbeder naadig Resolution, Saa og anvist for vor gunstig og velbyrdig amptmd: En Supplick over hielp og befording hos hans Kongl. Mai^t at vilde have os fattige almue Recommenderet. Og vi beder gunstig Dommeren vilde denne vor nödlidende aarsage for Retten oplæbe, saa og udj protocollen indföris, beder sambtlig om naade, som vj os undschylder, Dommeren med Laugret den gode gud befalet. Actum Norderhougs Præsteg: 14 Julij A^o 1706.

Paa Samlig almues vegne

<i>Erich Jacobßen</i>	<i>Lars Amundßen</i>	<i>Niels Olßen</i>
<i>Knæstang</i>	<i>Aschersrud</i>	<i>Knæstang</i>

Videre blef ei indgivet, Hvorfore saaleedis afsagt

Saas: det befindes at hans Kongl: Mai^{ts} skattebönder her af Sognet nemlig Embret Veisteen, Embret Biönstad, Erich Elvigen, Peder Sundbye, Christen Trögstad, Rasmus Aaßen og Fridrich Langengen, item Frode Aaßen har forseet sig imod Hans K: M: allernaadigste forordning af 12 Majj 1683 dens 3^{die} Art: saa bör de den Halve part til Hr: Amptmand som sagsöger at have forbrut, og den anden Halve part af den aaverchede bielche last bör til de fattige at være forfalden,

Saaleedis for Retten at være passeret bevidnes med egen haand og hos trögte Signete Actum Anno diebus et Loco ut Supra.

besch: 4 arch

Indgangen som nest foregaaende fol: 126 -
d: 14 Julii 1706

Mons^f Christian Thomes: Paa Velbaarne hr. Amptmand Gludz vegne som befuldmægtiget fordrede Sagen i Rette mod Nordrehougs almue for begangen u:Loulig schovhugst optelt 170-, og producerede en over dem forfattede stefning under velbem^{te} hr: amptmands hand af 27: Majj 1706, hvis indhold er som effterlæbis -

Den mishandling og overtrædelße som almuen haver fordristed sig til at foröve imod Hans Kongl: Mai^{ts} allernaadigste udgangene Skoug-forordninger deßen tilhold og foresigende /: i det een deel har Hugget mindre last end bevilget er, at maae fældis, andre ladet fremdrive saadan Sortement og Model af Last som fra viße stæder er forbudet ej at maae udföris, hvor om de optellinger som ieg (fol. 129a) derover i hænde haver, og indeværende aar ladet forrette, giver anstændelig opliusning :/ anlediger mig at Jeg ved dette mit advarsels-Instrument maa indstefne Augustinus Hauge, Hendrich Weeholt, Tord Breen, Per Echonrud, Olle S^o Egge, Enchen N^o Egge, Christopher Hilde, Truls Ask, Per Asch, Tosten Weme, Ole Stöfren, Per Stöfren, Torbiörn Ruud, Harald Land, Ole Blixrud, Torbiörn Löcke, Gunder Berg, Ole Kios, Anders Lunesgaarden, Fridrich Lunesgaarden, Poul Oppegaarden, Torchild Snoedal, Per Trandby, Haagen Moedal, Knud Trandbye, Engelbret Rudstaaen; Ole Schollerud, Willem Egge, Thomes Skollerud, Gulbrand Hougerud, Ole Ringerud, Ole Rudstaaen, Ole Blaxtvedt, Ole Waagaard, Afg: Jacob Luthes arvinger saa mange som myndige ere, for Mastehugst udj Næs indpæhlede skouge, Hans Alme, Niels Knæstang, Enchen Toenen Hans Marigaard, Lars Asgudsrud, Alf Gundersbye, Anders ibid:, Povel Vesetrud, Torger Schoug, Joen Ourdal og Erich Knæstang, Anfind Alm, Löchens besiddere, Vesterens opsiddere, Jesper Gregerßen, Gulbrand Uldtvedt, Östby besiddere, Aaßen beßiddere, Siur Tandberig, for at möde mig eller beschickede fuldmægtig paa Tandberig tingstue udj Nordrehougs præstegield anstundende Sageting som er berammet at schal holdes d: 14 Julij nestkommende, sammestedz at være Rettens Kiendelße undergIVEN, til paafölgende execution og strafsljdelße, medtagende derfor

alt hvad en hver sig til forsvar herudinden fornöden eragter og lader ingen udeblivelße skee.
Actum Ovestad d: 27 Majj 1706.

Glud

Anno 1706 den 28: 29. 30: Junij og 1 Julj er denne Stefning Loulig læst og forkyndt for alle indbem^{te} vedkommende af Nordre Hougs hoved Sogn og Houg annex, det bevidner vi under-skrefne Sandferdig at være, Saa sant hielpe os gud og hans hellige ord.

Testerer

Ole Pederßen

Arne Jonßen

Effter den der paa gjorde optelling den 7 april et Seq: befindis Augustinus Hage at have hugget 4½ tölt 16 S 18 allinger rund tömmer som hans sön Thorchild ei kunde negte, Hendrich Veeholt tilstod 12 tölter 10 st: dito. Thore Brejen ligeledis 4 tölter 3 st: Peder Echornrud 2 tylter 7 stocher, Ole Egge vedgick 2 tölt: 6 st:, Enchen Egge og Christopher Hielde 4 tönder 2 stocher, Truls Asch gestendigede 6 tölt: 2 st: og 1 under palm stok af vindfelding. Peder Asch vedstoed 8 tölt. 1 stoch. Peder Stöfren som er svag lod svare ved Ole Stöfren at de 2^{de} stocker saug tömmer s: hd er angivet for at være under palm er huggen i nogen Berg Knipper som ei bliver större, Harald Land lod svare ved Ole Kios at det som hand har hugget for smaat som er 3 stocker, ville hd forbruge til spon at teche huußet med, Ole Blixrud 1 stoch, Ole Kios svarede paa hans vegne at hd var siug, Hans Alme tilstod 4 tölt. 2 st. langtömmer dögtig til bord, hvor til det og særdeelis var hugget, Niels Knæstang paa egen og Encken Tonens vegne vedstod 10 tölter langtömmer, og sagde at det övrige var dreven fra Hadeland. Ole Raae paa Hans Marigrds vegne tilstod 5 stocker underpalm fure tömmer, og 2 tölt: 4 stocker lang-tömmer.

(fol. 129b) Lars Asgudzrud og Torgier Skov tilstod 4 tölt: Langtömmer af gamel felding, Alf og Anders Gundersbye ligeleedis 4 tölter, Poul Vesetrud 2 tölt:, Jon Ourdal 5 tölt. Erich Knæstang vedstod 4 tölter, Anfind Alm 2 tölt: 9 stocher, Jesper Gregerßen negtet icke at have hugget en stock, Gulbrand Ultved 4 tölt: 3 st., endel: tilstod Siver Tandberg 13 tölter Langtömmer; De öfrige af de indstefnte befindis ej effter den producerede optelling sig noget at have forgrebet;

Dereffter er Sagen til i dag d: 15 dito optagen -

Hvorda velbaarne hr: amptmand Gluds fuldmægtig, Mons^r Christian Thomesen æschede Dom i Sagen -

Widere Blev ei indgivet, eller paastaet, Hvorfore saaleedis er vorden dömbt og afsagt. De herudj indfördte Malfaisanter ere pligtige effter hs K¹ M: allernaadigste forordninger at straffes, saasom de som har hafft bielchebrug effter den 12 May 83 - nemlig Augustinus Hauge, Hendrich Weeholt. Thor Breen Peder Echornrud, Ole Egge, Enchen ibdm, Christopher Hielde, Truls Ask, Peder Ask Hans Alme, Niels Knæstang, Hans Marjgaard, Lars Asgudzrud, Torgier Skoug, Alv og Anders Gundersbye, Poul Wæßetrud, Joen Ourdal Erich Knæstang, Anfind Alm, Gulbrand Ultved og Siver Tandberg, - og de som har hugget undermaal tömmer effter den af 6 Sept. 85 dens 1^{ste} post, - saasom Peder Stövren, Harald Land, Ole Blixrud, Hans Marigaard - hvilket i alt til hr. amptmand som angiver og de fattige effter anledning af forordningen er forfalden -

Saaleedis for Retten at være passeret Testeris med vore hænder og Zigneter, Actum Anno die-bus et Loco ut Supra.

besch: 2 ark

RETTERGANG 28. MAI 1706 PÅ MOSMARKA I HOLE

(fol. 129b) C M etc: Sampt efftersk^{ne} Laugrettismænd Nemlig Tollev Giedzvold, Christopher Fæker, Ole Viig, Tarald Hurum Peder Bierke og Peder Ulleren giör vitterligt at Anno 1706 den ~~30 Juli~~ 28 Maji blev Retten paa tilstefnte Aastæd Moesmarken östen for Troldmyren udj Hoele Præstegield paa Ringerige betiendt overværende Kongl: M. foged T T Seig^r Laurs Tönder Saa og Böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye -

For Retten presentered sig Mons^r Anders Christenßen som paa Sal: Jens Niels: övre Moes effterladte Enche Beatha Moes vegne befuldmegtiget ~~og begierede Sag igien med Sörums besiddere at foretagis, som först afvigte 28 Maj i Retten er giört anhängig (fol. 130a) Hvor da bem^{te} S^r Anders Christenßen paa forermelte Danneqvinde Beathe Moes vegne paa forberörde Aastæd~~ producered den om Sagen forfattede Stevning angaaende den af Sörums Bönder begangne Aavirke etc: Hvilchen Stevning med sine paaSkriffter i alt saaleedes er formeldende

Som Samptl: Sörums Besiddere Nest afvigte Höst haver indfaldet udj min beboende gaard övre Moes underliggende Skoug og Mk: og ibdm een qvantitet trælast Ladet Aavirke, som mæstendeelen i Vinter til Elvebredden, ved Moeskasted er frembragt, mig paa mine ejedeeler iche til ringe Skade, hvilchet ieg ej saaleedes u:paataalt kd Lade passere mens aarsagis samme adfærd ved beqvem Lejlighed af aared under Rettens Skiön til paakiendelse at Lade indkomme. Thj ankyndiges hermed Madz Ols: Sörum, Rasmus Peders:, Halvor Sörum, Enchen Martha Rolvsdaatter med hendes Stifsön Ole Pederßen Lovlig Kald og Varßel at möde mig eller Fuldmegtig for Kongl: Maj^{ts} Sorenskriver og behörigt Laugret i Moes-Marken, hvor paa urgørende Aavirke er begaaed Nestkommende 28 Majij udj Rette, der da for denne Eders adfærd, med Lastens henfindelse til mig, sampt Landnamb, Skadegield og Processens omkostning at være Dom effter Loven undergoven effter den derom udj Retten viidere giörende forClaring - Til samme forskrevne tid og stæd varslis eendeel vidnisbiurd: Ole Christens: Moe, Jens Ylle-march, Niels Bierke, Ole Olßen, Johannis Moeskasted, Peder Amunds: og Torgier Nielßen med fleere denne Stevning forelæst vorder, at vidne hvad dennem om Moes Ejedeeler er vitterl: hvilche vidners tilstand mine ContraParter ville anhöre og tilsvare - I övrige insinueris, og anviißis, dette Stevnemaal effter Lovens anledning LodzEyerne for Sörums gaarder, Hans velEdle HöyÆrværdighed Doctor Hans Munch, Superintendent over Aggershuus Stiff, desligeste K: M: foged her paa Stæden Höyagtbare og velfornemme Seig^r Laurs Tönder, Saa og efftersk^{ne} Nemlig Anders Biörnstad, afgangne Peder Sörums Börn med den förste qvinde Navnlig Harald Peders: og Alv Peders: med sine formöndere Madz Sörum, Svend Giesvold paa sin hustrue Ragnild Pedersdaatters vegne, Maren Peders daatter med formynder Ole Peders: Börgen, dernest den Sl: Mands effterladte Enche Martta Rolvsdaatter med hendes Laugværge (fol. 130b) item den Sl: Mands börn med denne sin siste hustru, Troen og Rolv Peder Sönnner, Elen og Karen Peders döttre med deris anordnede curatores, Christopher Heen, Gulbrand og Hans Alme, item Niels Ols: Onsager, om dennem maatte behage noget til denne Sag at vil Lade svare. Een hver ville erjndre sig Lovens tilhold, om udeblivelße. Öfre Moe den 27 Martij 1706 -

Paa egne og MedEjeres vegne

Beatha Jörgensdaatter

Anno 1706 d: 7 April er denne varsel Liudel: Læst og forkyndt for fogden S^r Lars Tönders Boepæl sampt Sörums Besiddere deris Boepæl, item alle indbem^{te} som denne Sag er vedkommende.

Testerer *Tosten Johans: Johannis Niels: Eghd*

Anno 1706 den 15 Aprilis udj Bispegaarden for Christiania anviist, og heraf Copie Levered,
Testerer: effter min principal h^f Biscopens ordre -

*Conrad
Leuch*

Mig anviist her i Christiania den 15 April 1706, hvor effter ieg mig, nest gudz hielp, skal ind-
finde

Torgeir Nielßen

De udj Stevningen nominerede mötte alle tilstæde, undtagen Christopher Heen, Gulbrand og
Hans Alme sampt Niels Onsager. Hvorfore Stevnevidnene Johannis Niels: og Ole Ols: aflag-
de Æed at de ere Lovligen Stevnte -

Dereffter fremlagde fuldmegtigen een arrest paa det aavirkede tömmer item een Missive fra
Mad: Sidzsel Cathrine, belagt med forseiglet papier, om hvis hun om Moes ejedeeler var vit-
terl: og datered den 26 hujus hvilchen er af indhold som effterlæbes

Höylærde Ven

Hendes Skrivelse af dato den 24 Majj er mig indhændiget den 26^{de} dito og tiener hende dette
til effterretning paa hendes begier; at hvis tömmer ieg behövede til cammeret paa Sörum, er
gaaen mig af glemme, mens min dreng som paa de tider tiende mig, Nemlig Gulbrand Olßen,
veed at erindre sig, at det blev begierit af eders Sl: Md, og ved hans lov hug da saa mange tyl-
ter som der behövedes - Sponen kd ieg selv ret vel erjndre mig, at ieg talte med den Sl: md
om, og veed ieg noch den Sl: mand begierte noget af mig derimod igien - Det giör mig Ret
ont, at I endnu skal have fortræd i Eders Svaghed, hverchen ieg, eller nogen af eders Naboer,
kd med billighed andet sige end baade I selv og eders Sl: Md Levede fredel: og roelig, alle
tider Eders md vil ieg give den berömmelße, at h: var af et Redelig og (fol. 131a) og oprigtig
hierte, der heller tog skade, end sige at ville giöre nogen skade eller fortræd, Vj hilßer Eder
Samptlig og befaler eder Guds tryge beskiermelße, af

Hurums Præstegrdd dend 26 Majj 1706, hendes velvillige

Sidzel Cathrine h^f Backes

Opskrifften paa breved -

GudElskende Matrone Beatha Sl: Jens Nielßen Moes,
Moe paa Ringerige L S dette tilhænde

Mons^f Christian Thomæsen paa velbaarne h^f Amptmand Gluds vegne paastoed at saas: den
gaard Sörum Madz Olßen besidder er beneficered godz og intet af des ejendom bör fragaae
foruden hd den til Lovlig vorder Kaldet effter hans allernaad^{te} instructions tilhold formoder
hd Sagen ej vorder foretaget för hd der om bliver advared -

Anders Christenßen replicerede at i fald dette maatte være velbaarne h^f Amptmands proposi-
tion, aflegger hd der til ald underdanig respect, men som fremlagde Stevnamaal mentionerer
alleene om noen Skoughugst af de Sörums besiddere begaaed udj öfre Moes ejendom, hvor
om paa Aastæden er fört Lovlige hævds vidne og disputen iche reißer sig af noget Skielne og
deelis oprettelße disße forberörte eller andre angrensende gaarde imellem, saa formodede hd
Sagen effter begyndelßen niuder sin u:behinderlig fremgang, Hvorjaa Christian Thommeßen
begierte een Kiendelße -

Omenskiönt citantindens fuldmegtig paastaar imod velbaarne h^f Amptmands beskichedes
proposition at Sagen bör have sin u:behinderlig fremgang, Saa Kand Retten iche bjföye han:
effterdj velbaarne h^f Amptmands instruxtions 18 post allernaad^l medförer at hvor det gjelder

om geislighedens Jordegodzes ejendom, som her, hvor Madz Sörum beboer geislig godz, der til skal hannem Lovlig Kald og Varbel givis, hvorfor dette Stevnemaal velbaarne h^r Amptmand bör insinueris at hand til den 30 Julij, til hvilchen tid Sagen er optagen, gunsteligen ville behage der til at Lade give sit tilsvær, imidlertid bliver det paastevnte tömmer in Loco u:af-fördt.

RETTERGANG 30. JULI 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 131a) Til tegtetiden d. 30 Julij blef Retten igien betient paa Aasteden Moe -

Og da producerede citantindens fuldmegtig atter een Stevning Liust for velbaarne h^r Amptmand som Bispestolens godzes forsvar den 1^{te} Junij sist afviget saa og indstevnte Gulbrand Olßen i Hurums Præstegield (fol. 131b) at vidne i Sagen -

Stevningen er af följende indhold

Formedelst een Process som om nogen Skoughugst falder imellem de Sörums besiddere og mig, insinueris hermed underdanigst og allerydmygeligst vor Höygunstig h^r Amptmand, Höyædle og Velbaarne Poul Glud dette med sampt hos följende Stevnemaal og paateignede Sorenskriveren S^r Christian Mullers opsettelse, Hans velbaarenhed ville sig gunstigst Lade behage til den 30 Julij anstundene paa Aastæden i Moes Skov, effter allernaadigste instruxions tilhold at tage det beneficerede godz Hans velÆdle Höyærværdighed Biscoppen doctor Hans Munch følger udj den gaard Madz Sörum er beboende, i gebörlig forsvar, endskiönt ieg iche noget deraf, eller fra de andre Sörums gaarder Söger mig at tilvinde, mens alleene befrediges mit eget. Til samme ovenm^{te} tid og stæd varslis, effter anledning, Mad^m Sidzel Catarina Baches missive de dato 26 hujus, Gulbrand Ols: i Hurums Præsteg: boende, at videre om nogen hugst her i Moesmk:ⁿ hd med min Sl: Md Jens Nielßens minde, for sin dydædle Principalinde havde udj Moes Skov, hvilchen tilstand contraparterne varslis at anhöre, Moe d: 28 Majj 1706 -

Beatha Jörgensdaatter

Anviist den 1 Junij 1706 -

p^r ordre

U: F: Wendelboe

Fuldmegtigen Mons^r Derschou paa Sörums opsidderis vegne tilspurte Anders Christens: om de breve og Documenter som hans principalinde haver imod de 3 Sörums gaarde for at gotgiöre det hun vil vinde fra Sörums opsiddere, effterdj hun haver meere skoug end heele Sogned, og gaarden övre Moe ej skylder meere end 3¼ Skippd, tvertimod at de 3 Sörumgaarde skylder 5½ Skippd, at han samme vilde producere og Retten hannem det imponere.

Dertil blev svared af Anders Christens: Naar Beathe Moe som Sagsöger faar fört sine indstevnte prov vil hun dereffter lade fremkomme u:veigerlig hvis documenter som til denne Sags oplusning paa hendes Side Kd behövis, i det öfrige sagde Fuldmegtigen disputen iche reißer sig om hvor meget meere Moe eller Sörums gaardene proportionaliter Kand Skyldede, mens hvor meget af ejedeelerne i udmarken denne grd Moe for sin anpart af gammel og over Hevds tid fuldt haver.

Mons: Derschou begierte Rettens eragtende, at hun bör producere adkomster, effterdj Retten holdes paa Moe, saa som Sagen da er ude i den post - (fol. 132a) hvilchet er saaledes af Retten besvared at saasom den 5^{te} Arti: i Lovens 5^{te} bogs 5^{te} Capit: tillader den som Söger ejendom at fremföre sine beviisninger, da som ved bevisninger forstaaes baade breve, vidnisbiurd og alt det hvor med een Sag Kd beviisis, staaer det Anders Christens: paa sin principalindes vegne frit

enten at före sine prov eller og at fremlegge de i hende havende documenter hvilket hand af begge selv Lyster og behager -

Dereffter fremlagde S^f Derschou paa Sörums bönders vegne een Contra Stevning i Sagen af dato 15 Julij 1706 hvis indhold er saaleedes meldende -

Som Beatha Sal: Jens Moes har Ladet os indstevne til Aastæden imellem voris beboende og brugende gaarder Nemlig Öfre Moe og de 3^{de} Sörumsgaarder for begangne tömmerhugst i formeening at vil vinde de ejedeeler fra os i Sörums Moen, som alle tider har tilhört og været brugt under voris gaarder, Saa aarsagis vi at Stevne hendes adkomster til Sagens Opliusning og viidere voris Ret at beviiße, at indstevne efftersk^{ne} prov, som om Ejendeelerne skal være bekient, Neml: Ole Haagens: Sætrang, Johannes Nöstret, Joen Kielßen Stixrud, Ambiör tilholdende paa Moe, Mickel Baards: Hans Snidker, Clemet Baards:, Ole Jacobs:, Ellev Braaten, Mogens Larßen Braaten, Ole Ols: Löeken paa Moe Ejer, Johannis Swenske Moeskast, Anders Haagens:, Anders Taralds: Hurrum, Christen Christens: nu tienendis i Christiania, Tollef Niels: i Nördrehougs Præstegaard, med ellers fleere som denne Stevning vorder forelæst, at möde os paa Aastæden i Sörums Moen hvor den paastevnte hugst er begaaed först-kommende 30 Julij, og da ved Æed at forClare hvad eder om Sörum og Moes Ejendeeler er bekiendt saa vel hvad eder viidere for Retten Kd blive tilspurt, een hver ærer Kongens Lov og ej med nogen udeblivelße lader finde under Lovens foresigende bröde. Sörum den 15 Julij A^o 1706.

*Madz Sörum Halvor Sörum Harald Sörum Rasmus Peders:
Anders Biörnstad Ole Börgen*

Anno 1706 den 26 Julij er denne Stevning Lydelig (fol. 132b) Læst og anvist for alle vedkommende og indbem^{te} her i Hoele Præsteg: og i Nördrehougs Præstegield til vidne er

Ole Jacobs: og Peder Torchilds:

Derefter blev Enchen Beatha Moe med hendes Laugværge Guttorm Hafnor og Elste Sön Jörgen Jenßen deris consent og samtöche med sine contraparter de Sörums Opsiddere saaleedis for Retten om denne tvistighed foreenede at Sörums Ejere og beboere beholder det omtvistede stöche skov Sönden for Myren Lige fra udgaarden Væsten for Sörum Mit effter Langmyren, directe i väster til Hoele Præstegaardz ejer möder og vedtager, saa beholder og forn^{te} Sörums opsiddere u:behindret den omtvistede hugne Last, som de har aavirchet og dette aar fremdreven, hvorimod begge parter svarer hver den halve part til Rettens betiente for den for dennem paa Aastæden haffte umage, og Stadfæstede Parterne dereffter denne foreening med tryg haandebaand -

Saaleedes paa Aastæden passered Testeris med vores hænder og Zigneter Actun Anno, diebus et Loco ut supra

x besch: 5 ark.

Nok - beskreven 4 arck,

TING 16. JULI 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 132b) C M etc: Sampt efftersk^{ne} Laugrettismænd af Hoele Præstegield paa Ringerige Neml: Gulbrand Löchen, Thor Rösholmen, Niels Bierke, Gulbrand Field, Peder Bierke, Ole Börgen, Jens Moe og Rolv Rudsödegaarden gör vitterligt at Anno 1706 Den 16^{de} Julij blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue i bem^{te} Hoele gield Overværende Kongl: Maj^{ts} foged Höyagtbar og Velfornemme Md Seig^r Laurs Tönder, Velbaarne h^r Ampt-

mand Gluds fuldmægtig Mons: Christian Thommesen Saa og Bøygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye med Meenige tingsögende Almue flere -

For Retten presenterede sig velAgbar og fornemme Mand S^f Giert Holst og Mons^f Hendrich Luth og Begierte af Retten et fulstendig tingsvidne om den grund i Skierdalen som Nördrehougs Præsteboels Saugs Damstoch er paa liggende hvem Landet paa baade sider er tilhörende, og det effterdj Kongl: Maj^{ts} fouged Seig^f Lars Tönder effter de hannem fra det Höy Kongl: renteCammer tilskichede Mangler skal have een stor pretention hos dennem, da de dog vil formeene iche at være Pligtige samme Mangler at tilsvare, saasom forberörte saug hverchen har heel eller halv Damstoch paa Præsteboeledz grund -

(fol. 133a) Derpaa fremstillede de 2^{de} ærlige Dannemænd her af Præstegieldet Neml: Ole Christens: Moe og Gulbrand Olßen Dalen som vandt om denne handel ved æd saaleedes at Damstoken paa den nordre Side er beliggende paa Fejerens grund som Sl: Assistance Raad Must hans arvinger er tilhörende, Og paa den Söndre side Ligger Præsteboeledz Saugs Damstoch paa Skierdalens grund, som ligeleedes velbem: arving^f tilkommer, Gulbrand Olßen tilstoed viidere at de som har brugt dito Saug har været i eiende med Sl: Assistance Raad Hans Must da hand Levede om Damstochens grund saa der har ingen tvistighed væred dem imellem derom -

Hvoreffter Velbem^{te} Mesieurs var begierende af Retten dette tingsvidne beskrevet -

Saaleedes for Retten passeret Testeris med voris egne hænder og Zigneter Actum Anno die et Loco ut supra

beskreven 1 ark

TING 15. JUNI 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 133b) C M: ett: gör vitterl: at Anno 1706 den 15 Julij blev Retten til almindel: Sageting betient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige overværende Kongl: M: fouged Seig^f Lars Tönder, Velbaarne h^r Amptmands Gluds fuldmægtig Mons^f Chri. Tomesen Saa og Bøygde Lensmanden Peder Rasmus: Raae Sampt effterskrevne Laugrettismend af dito Nördrehougs Præsteg: Neml: Ole Gaugnum, Niels Berger, Michel Vexsal, Embret Smidzböl, Siver Tandberg, Peder Tranbye Anders Eidzgaard og Erich Jörgens: Tandberg.

For Retten fremstillede sig ærl. og velforstandige Md Ole Vee og æskede den Sag igien udj Rette mod Torgrim Giests: hvilchen Sag til det almindel: Sageting den 6^{te} Martj i Retten er gjort anhängig -

Hvor da bem^{te} Ole Vee forn^{te} Torgrim Giests: havde Ladet indvarsle for afgifft hand hannem schyldig af den halvedeel i Gunbiörud - her indföris Stefningen

No 15236 ¹

Gud Störche Retten

No 18 Sex Skilling
1706

Som ieg er höielig forarsaget at Stefne og Opsige Thorgrim Giesßen formedelst hand uden minde og tilladelße har tiltrædet dend Halfue deel udj Gunbiörrud I Aadallen som hanß Sl: fader brugte; Sampt for Indestaaende afgifft af samme halfuepart, paa min Myndling Helge Christopherßen Hallums wegne Effter schifftebrefuet passerit d: 9 octobr: 1702: aarlig 5 rdr Er saa som ieg fordrer for 1703: 1704: og 1705: tilsammenß 15 rdr. og Rente deraf for same

¹ Originalstevningen er innlimt i tingprotokollen.

3 aar er 2 rd^f 1 ort er saa med Retten Rigtig 17 rdr 1 ort: som ieg begierer Dom for til Endelig betalling. Tillige formeener ieg og fastelig paastaar, at hand baade for hand som forbem^{te} uden minde har indtrengt sig paa gaarden og bruger dend Halfuedeel med mig som bruger og Eiger den anden Halfuedeel, og suarer for ald gaarden alle afgaaende Kongl: May^{ts} Schatter og Rettigheder, Saa og for hanß modtvillighed at hand iche I Rette tid wil betalle dend afgifft som ieg aarlig maa suare be^{te} min myndling, med widere Prejuditze wed Sammen brugelßen, Iche alleene Blifuer tilkiendt /: Effter foregaaende Louglic opsigelße :/ förstkommande fardag at Entvige og Gaarden Rödelig giöre, da ieg dend self tiltrenger og wil bruge, Menß End og denne Processes omkostning at Erstatte, Herom forventer Rettenß Assistentz og Endelig Kiendelße, Med forblifuende de Höytærede Rettenß Personners allerydmygeste tienner

Actum Wee d: 6 Martj Anno 1706:

Olle Olßen Wee

Den indstevn^{te} Torgrim Giests: mödte tilstæde for Retten og tilstoed hand var afsagt med Pladzen fore Juul -

Dereffter begierte Parterne opsettelse til sommertinget og berobte sig paa viidere bevislighed -

Hvor da parter^{ne} igjen indfandt sig og blev de saaleedes for Retten foreenede at Torgrim Giestsen skal have og niude Gundbiörrud med ald des tilliggende Herlighed og fiskerj til förstkommande fardag at tiltræde og det med underliggende Huusmds Pladz Olsvigen, Hvorimod dito Torgrim Giestsen betaler de aarl: Kongl: contributioner sampt til Ole Vee i afgifft af dito Gundbiörrud aarlig 8 Rd^r, saa er hand og forpligted at forbedre de forfaldne gaardens Huuße, som hannem igjen i afgifften skal komme til gode og decorters, Hvilken gaard Gunbiörrud bemelte Torgrim Giestsen beholder saalenge (**fol. 134a**) indtil Ole Vees Myndtlinger kommer til Skiöldz alder at de den selv kand fornödige - dog Torgrim sig forbeholder sin Rödnings Ret til den huusmands Pladz hand nu beboer saas: hs fader og fader og fader, effter Michel Solem og Johannes Knudßen Strandes giörde tilstand nu for Retten, den af öde Skov og mark: har opröddet, saa bör Torgrim angaaende Skovhugsten i alle maade holde sig Loven effterretl:, og i Rette tide svare Afgifften som Loven hannem foreschriver, hvoreffter de tachede hin anden med tryg haanderbaand -

Saaleedes for Retten passered Testeris med egen haand og Zignet Actum Anno diebus et Loco ut supra - besk: 1 ark.

RETTERGANG 11. AUGUST 1706 PÅ SKJÆRDALEN PÅ TYRISTRAND

(**fol. 134b**) C M: etc: sampt effterskrefne Laugrettis mænd af Hoele Præstegield: paa Ringerige): Ole Olßen og Ole Rolßßen Stadum, Erich Delij, Christopher Nielßen Gomnes, Gunder Rud og Johan Field, giör vitterligt at A^o 1706 den 11 augustj vare vj forsamlede udj K. M. foget S^r Tönders og Bøjde Lensmanden Tosten Johans: Bye deris overværelse ved Skierdalen paa Tyrestranden i Hole Præstegield at besigtige registre og taxere hvis Lösöre og fastegodz som den Sl: Velbr. herre Assistentz Raad Hans Must sig ved be^{te} Skierdalen har effterlat og det effter hs velbr:heds frue og den Sl: herris odelige arvingers begiering udj den Sl: herris Sön Mons^r Erich Musts presence paa hr. Præsident Hans Joachim Heins frue Mad: Maren Must og Seig^r Hans Mustis vegne var tilstæde Procurator Mons^r Thomas Holter saa og Seig^r Claus Lennich paa sin hustrue Madame Inger Mustis vegne - Som de höjfornehmme arvinger da haver begiert af os at registre og taxere og besigte de udj forbem^{te} Skierdalen forefundene Sauger med grund og alt nemlig Brödre, Onsöe og Nedre Saugene, saa og at optelle de der hos befindende bord, og dennem ligeledis registre og vurdere, item at taxere den platz Fejeren den Sl: Mand tilhörende paa hvis (**fol. 135a**) grund Damstockene er beliggende, saa og de

platzer paa Krogskougen s: den Sl: herre var ejende, nemlig: Hendrich Eschildßens, Jörgen Hendrichs: 2^{de} platzer, Mathias Poulßens og Ole Simenßens platzer; Item at efftersee hvis tömmer paa velterne og Gruten er beliggende, og endeligen registere det udj Saugstuen befindende Lösöre midler etc:

Saa haver vj da de forberörte 3^{de} Sauger med forefindende behörig redschab saas: Saugblader, Trosßer, atholtz trosßer, Korn huus (?) Tapper og deslige fuld Jern redschab, samt der til hörende Saugstue med Kiellerschab, dörer og vinduer og 2^{de} Smaa jern kachelovner, stabur og stald, item hosliggende Loche og 2^{de} Qvernehuuße hvorudj 4^{re} par Qverne dog de 2^{de} nesten udslidte, og de 2^{de} halfslitne; saa og den platz Feieren med underliggende huusmands platzer samt den gaard Gomnes som schylder til sterboed 1 schippund tunge, effter beste skiön med böxel over ald gaarden vurderet og taxeret for

2320 Rd:

Wed Brödre saugen befandtis ej meere skaarne bord			
uden det s: var vrag vrag, med 200 Lastebord a 5 ort	2	2	ort
Og ved Onsöe Saugen 1000 samfengt gran bord			
à 100 - 3 Rd ^r er	30		
1200 samfengt fure bord à 4 rd. Er	48		
Noch 300 Lastebord a 5 ort		<u>3 Rd</u>	<u>3 ort</u>
	Summa bord	84	1 ort

Anlangende det beholdne Saugtömmen da haver tienerer Gulbrand Olßen indgived sin skriffelig attest af i dag, om det her befindende beholdnings tömmer, som udj alt med maal under maal og vrag belöber sig til 982 tölter Hvormed tilstede verende höjfornehmme arvinger og deris fuldmegtig var fornöyed og begierte ej videre optelling paa tömmeret end efter tienerens angivelse ßom saa melder -

Specification

Paa hvis tömmer Endnu er i behold ved Skierdals bruget paa Ringerige nembl:

I hengslet	780 tylter
Paa Saugerne	50 tyl ^r
I Domholt Elven	<u>152 tyl^r</u>
	982 tylter

Saaleedis rigtig at være Testerer effter begier

Skierdalen d: 11 aug: 1706 -

Gulbrand Olßen

Hvilchet vj over hoved med gran og fure, maal undermaal og vrag har vurderet tylden a 4½ Rixd: med	1104 - 3
Gomnes som skylder til dette Sterboc 1 skippd med böxel over ald gaarden	120
Dereffter har vj sat de platzer paa Krogskougen for det höjeste de siunes at kand være værdt nemlig	3509 -
(fol. 135b) Hendrich Eschildßens platz for	20
Jörgen Hendrichßens 2 ^{de} platzer	30
Mathias Poulßens	10
og Ole Simenßens platz	6

Effter tienerer Gulbrand Olßens skriffelig indgivende findis i behold ~~udj Skierdalen~~

Blandkorn 59 t ^r tänden for 5 ort er	73 3	1 Malm Gryde	1
Roug 1 t ^{de}	1 3	1 Kaabber pande vog ½ bpd	1 8
Erter 2 t ^{der} a 1½ Rd	3 2	1 liden gl: Jern Gryde	16
salt 2 t: a 4 Rd	8	1 liden Kiste	12
fisch 3 q ^f a 1 Rd.	3	1 stege sped	12
flesch 6 bismersp a 3½ ort	5 1	1 Köche Kniv	8
Kiöd 8 bpd a 1 ort	2	1 fiskefad og steen saltfad	8
Jern 7 bpd 6 mk: a 1 ort 8 s	2 1 16	1 brundt steen Kruus med tinlaag	20
2 Krum tapper den Eene 2 Rd		1 dug af 2 ^{de} bredder 3½ al: gl:	3
og den anden 3½ rd ^{er}	5 2	1 gl: haandklæde	8
2 udsledt Saugblad	1 1 8	Een Seng med 2 dyner, 1 Rannet	
1 gl: Ege Kiste	1	hovedt Lag, 2 puder med vahr	
2 Jern skoler	1	og et par Læridßlagen samt een	
2 Kiedelringer	6	skind over dyne for	16 -
3 fisketeener	3	1 gl: blaat omhæng til een top-	
		seng udsledt	1 8
Andet Lösöre betenkende, da er fore-		1 sengestæd	1 8
funden i saugstuen udj Skierdalen		1 beslagen asch	1
5 tinfade vog 10½ pd à 16 ß er	1 3	1 gl: halv Kiste	16
7 tin Tellercher vog 7½ pd a 16 s er	1 1	2 gl: tæper af ingen værdj	
10 tinschieder a 3 s	1 6	1 Madskab i Kiöchenet	1
1 tin SaltKar	10	1 gl: Svendsk bordklæde	16
1 tin nat potte	1	1 lidet gl: Ege bord	1
2 blich Liußestagger	1	4 Læder stoeler a 3 ort	3 -
1 Mesßing plade med 1 Jern Liuße sax	16	2 gl: dito à 1 ort 8 ß	2 16
1 fyrbechen	1 8	1 liden Dam vard	2
1 Mesßing skonschee	1		
1 Mesßing fyrfad	12		

Summa belöber sig forskrefne forefundne midler af lösöre og fastegods til penge

3712 - 1 - 22 s

S: besigtiged, forefunden, registered og taxerit som foreschreved staar, testeris med Haand og hoströgte signeter Actum Anno, die et Loco ut supra

beskrevne 3 ark

TING 17. AUGUST 1706 I NORDERHOV

(fol. 135b) Mons^f Hendrich Luth paa Anders Christenßens vegne fordrede igien i Rette den Sag opsat fra den 18^{de} Junij Sistafvig, contra Ole Kios et consortes opsat til i dag d. 17 Aug. Hvorda udj efterschrefne Laquettes mænds (fol. 136a) overværelße Neml: Ole Gaugnum, Niels Berger, Michel Vexsal, Engebret Smidsböl, Hans Gullerud, Peder Tranbye, Anders Eidsgaard og Erik Jörgens: Tandberg, hand fremlagde citantens indleg, samt videmered Copie af Ole Kioßes Missive af 8 Augustj 1705 som paa forseigled papir er transporteret, begge af indhold som effterlæßis

Gud styrke Retten!

Som ieg nu formedelst een Rettergang og Aastædz tvistighed imellem Gubberud grdene og Ulden i Snarums Annex paa Modum, hvilcken efter opsettelse er apointered den 16 hujus igien at foretagis, kd comparere paa Nördrehougs ting, Hvilket samme dag indfalder, hvorfor ieg har begierdt Mons^f Hendrick Luth at fordre min Sag, contra Sognedalingerne igien udj

Rette, sampt producere medfølgende videmered copie af Ole Ols: Kioßes Missive S^f Hans Paj den 8 aug: 1705, tilskreven, og det udj henseende, at Ole Kios ved sit et consortis indgivne indleg den 18 Maij nestleden melder, hvorleedes min tieneris forhold, Handling eller Væben med dennem eller andre haver været, har de som fattige og Eenfoldige folk ingen Kiendelße af; udviißer da samme brev, hvorleedes besagde Ole Kios skicket sig mod andre, som er indlöben udj den tid hand handled med mig; sampt i övrige paastaar min Ret og dereffter afvarter een opholdelig dom som ieg begierer og formoder effter Ret og Billighedz medför og förrig udj Retten indgiven min paastand, Dommeren og Laugretted gud troligen være förönsket af

deris tienstschuldig tiener

Fröshoug den 13 aug: 1706 ./.

Anders Christensen

Hilßen forsent med vor Herre!

Kiere gode ven Mons^f Hans Pay, dernest Lader ieg eder venl: viide fuldkommen beskien, om den tömmerseddel, som Haagen Jörgenßen har til mig udgived, da haver ieg iche meere tömmer til han: siden april maaned Levered, end som 2 tyl: 9 stocker og een tylt undermaal, men alt det andet, som var Levered in Julij maaned er formeget. Hermed eder gud troligen i vold befaled, af Kios den 8^{de} aug: A^o 1705. Kiere Hans Halvors: (fol. 136b) för mig iche i nogen fordervelße for dette, for Jesu Navn skyld alleene, hermed eder gud befaled -

Ole Ols: Kios Eghd

Opskrifften paa samme brev

Ærlig og Velagt md, Hans Paj, dette tienstl: til hænde

Loco Sigil:

a Bragnes

At dette er een Rigtig og eensLiudende copie effter originalen, Testerer vi undersk^{ne}

Torkild Olufs: Hönen Guttorm Gunders:

Mons^f Derschou paa de indstevnttis vegne begierte fri Kiendelßes Dom og Mons^f Anders Christens: fra hans u:bevislig tillæg at corrigeris effter Loven sampt erstatte processens omkostning.

Som dagen er forlöben optagis Sagen til i morgen til Dombs -

Og er da udjnden denne tvistighed saaleedes dömbt og afsagt

Den utilbörlige Handel Citanten S^f And: Christensen beretter Ole Kios, Ole Stövren, Peder Olßen ibidm, Torbiön Siverslöcke, og Engebret Höghoug skal have haft med hans tiener Joen Christopherßen, overbevisis dem iche undtagen ved et privat forhör citanten har ordinered over dito sin tienere i Mænds bivær paa Sesrud, og den bekiendelße hand har aflagt for sin hosbond paa Fröshoug, som iche imod böndernis benegtelße Kand eragtis saa gyldige, at de dereffter kd kiendes bröstoffeldige, Hvorfore forberörte Dannemænd for Citanten Anders Christenßens tiltale hermed befries, Ogsom Torbiön Siverslöcke har godvilligen udloved 3 tyl: tömmer om hand dem end iche pligtig, saa bör de dog til citanten effter Lovens foresigende svaris -

Saal: for Retten passered, Testeris med egen hd og Zignete Actum Anno, diebus et Loco ut supra.

TING 17. JULI 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 136b) C M etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 17 Julij blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue i Hoele Præsteg: paa Ringerige, overværende (fol. 137a) Kongl: Maj^{ts} foged, Höyagtbar og velfornemme Mand Seig^f Laurs Tönder, velbaarne h^f Amptmand Gluds fuldmægtig Mons^f Christian Thomesen, Böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye, Sampt efftersk^{ne} Laugrettismænd af bem^{te} Hoele giæld Neml: Gulbrand Löcken, Thor Rösholmen, Niels Bierke, Gulbrand Field Peder Bierke, Ole Börgen, Jens Moe og Rolv Rudzödegaarden -

For Retten presenterede sig Mons^f Torchild Olßen paa höyagtbar og Velfornemme Mand Seig^f Christian Klæboes vegne befuldmægtiget og fordrende Anders Christenßen for Retten som til dette nu holdende Sageting af citanten Seig^f Christian Klæboe med de 2^{de} vidner er indstevnt for een Jern Kackelovn hand hannem Laant haver, dog med saa skiel at dersom hd betalte den med tömmerföring, /: som ej hidtil er skeed, :/ skulle hand den beholde, paa hvilchen Kacheloven böjde Lensmanden effter fogdens befaling schal have lagt Arrest.

Fuldmægtigen Mons^f Torchild Olßen var dernest paa Velbem^{te} Seig^f Klæboes vegne Dom med omkostnings erstatning begierende og saasom S^f Klebue ej har faaed Lige for dito Kachelovn som vejer 3 Skipd 3 Lispd og 7 skaalpd saa paastoed hand at faae sit igien.

Anders Christens: mötte for Retten og vedstoed paa oven anförte maade at have bekommet den Paastevnte Kachelovn -

Viidere blev ej indgived eller paastaaed.

Hvorfore her udjnden er saaleedes dömbt og afsagt

Saasom Anders Christenßen ej Kand benegte at den paa Stevnte Kachelovn hannem io med de Conditioner er betroed at hand skulle have den som et Laan indtil hand den Kunde betale, da som (fol. 137b) Saadan aftale af Anders Christenßen ej er effterleved er hand obligered inden Maanedes forløb at Levere oven tilbage eller og fornöye S^f Klæboe med arbeide effter forening sampt i omkostning for denne Process at svare citanten 1 Rd^f som af hans boe og Midler bör udsögis under Straf og execution effter loven -

Saal: for Retten passered Testeris med egen haand og Zignete Actum Anno, die et Loco ut supra besch: 1 ark

TING 8. MARS 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 149b) C M etc: Sam^{ne} efftersk^{ne} Laugrettismænd af Hoele Præsteg: paa Ringerige Thor Rösholmen, Niels Bierke Ole Börgen, Gulbrand Field, Gulbrand Löcken, Peder Biercke, Jens Kolbiörnrud og Christen Udvig gör vitterligt at Anno 1706 den 8 Martj blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue i dito Hoele giæld paa Ringerige var overværende udj velbaarne h^f Amptmand Poul Gluds stæd hans beskichede fuldmægtig Mons^f Uldrich Fridrich Wendelboe Kongl: May^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig: Laurs Tönder, Saa og Böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye med tingsögende almue fleere -

Klockeren her af Præstegieldet Gulbrand Evens: presenterede sig for Retten og begierte Almuens sandfærdige tilstand om hans Leilighed og fattige Vilkor som og hand er god for at svare dem af Kongens foged paafordrende famillie skat, / Hvor til almuen svarede at som her er et lidet Præstegield, saa falder og Klocherens indkomst liden, tilstaar ellers at hand er een fattig mand af saare ringe formue, og at hans aarlig indtegt ej kand tilstrekke at betale den fordring, med mindre hand skulle nödis til at qvitere Klocker Embedet, har ellers ingen

Klocker boelig, men alleeniste opRöddet et stöcke jord i een Sand Moe, hvorpaa hand har bygget sig et huus med Sogne Præstens tilladelße som har böxled den gaard Moe, som een huusmand har Nedsat. Hvilcket hand under Rettens vedbörliig bekreftning begierte beskreven -

Saaleedes passered Testeris med egen haand og signeter Actum A^o die et Loco ut supra.

besk: 1 ark

BESIKTELSE 2. APRIL 1707 PÅ TYRISTRAND

(fol. 164b) C M: etc: sampt effterskrefne Laugrettismænd af Hoele Præstegield paa Ringerige nemlig Gunder Rud, Engebret Leene, Claus Hunstad og Christopher Nielßen Gonnæs giör vitterligt at Anno 1707 den 2^{den} Aprilis haver vi effter den os af Velbaarne hr. Amptmand Poul Glud tilstillede order dat. Ovestad den 7 februarij 1707, forföjet os til Tyre Stranden j Hoele Præstegield paa Ringerige, der at optelle, maale og beskrive den der befindende hugne Last af Saugtömmen, Bielcker, Lodbielcker, Master eller Spirer som os der forekommer, oværende Welbaarne (fol. 165a) hr. Amptmandz der til beskickedede fuldmægtig Monsieur Christian Thomæsen og böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye - velb^{te} velbaarne hr. Amptmand höj respective ~~orde~~ befaling er af fölgende indhold -

Kongl: Mayts höj respective Sorenskriver S^r Christian Muller
Som det nu flux tilstunder at de Lastbrugende til Elvebreddene og andre beleilige stæder lader fremdrive hvis skoughugst de nestleden aar 1706 har begangen; saa haver ieg eraget fornöden til allerhöisommeligste og allerunderdanigste overholdelße af hans Kongl: Maj^{ts} allernaadigste udgangene skoug forordninger at lade optelle, maale og beskrive ald den udj Ringeriges Districter indeværende aar forefindende huggen Last, det være sig Saugtömmen, Bielcker, Lodbielcker, Master eller spirer under hvad nafn de næfnis Kand, hvorfore Kongl: Maj^{ts} Sorenskriver udj overværelße af Mons^r Christian Thomæsen som ieg under itzige dato har tilskrevet samme optelling og palming paa mine vegne at ville hosvære, tillige med hver stædz Lensmand og fire Laugrettesmænd paa bem^{te} Ringerige og deßen underliggende Annexer ved aarbens beqvemhed foranstaaende optelling og opmaaling ville forrette, og mig dernest samme optellings forretning med alle fornödene omstændigheder under vedbörliig bekrefftning u:opholdelig lade tilkomme - Jeg forbliver nest ald velstandz önsche

Ovestad d. 7 febr. 1707.

Kongl: Maj^{ts} Sorenskrivers tjenstvilligste
Paa Welb:ne hr. Amptmand Gluds veigne
udj hans Svaghed og effter hans ordre

U. F. Wendelboe

P.S. Om tiden til ovenstaaende forretnings foretægt og videre fuldbyrdelße, ville hand med Mons^r Thommeßen udförligens aftale adieu ./.

Med Opskrifft

(fol. 165b) Kongel. Majts tilforordnede Sorenskriver udj Ringerige og Hallingdal Seig^r

Christian Muller u. Hönen L S

Og haver vi da först giort een anfang med Fieldz Saugerne, hvor vi da paa Burud backene midt for Field har forefunden effterskrefne Last saasom -

58 tyl: 16 al: fure bielcker

7 tyl^r 3 træer 10 palm spirer

Paa Burud Jordet

11 tyl: 7 stocker 16 al: fure bielcker

nedfördt fra Kolkind, Solum, Veßsetrud og Berggaarden -

fremdreven af Burud besiddere -

Paa Nackerud Jordet 36 tyl: 16 al: fure bielcker	fremfört af Nackerud, Grefsrud, Stixrud, Aasterud og Braaten opsiddere -
Wed Nackerudz holmen befandtis 10 tyl: 16 al. stögte fure bielcker	Neddreven af Joen Aasterud og Clemmed Kopaaßen
Wed Kastet var beliggende 43 tyl: 16 og 18 al: stögte bielcker, hvoribland var 2 tyl: 18 al:	fremdreven af Kolbiörnrud, Haug, Grefsrud, Skindstadbraaten og Ertelja opsiddere -
Ved Kolbiörnrud Landet 5 tyl: Smaa stögte fure bielcker	Jens Kolbiörnrud tilhörende
Ved Haugs Landet 20 tyl: 16 al. fure bielcker	dreven af Haugs bönder -
Udj Solj Stranden 11 tyl: stögte 16 al: dobbelt 12 al: fure bielcker	fremdreven af Hollerud og Skaugmarkens opsiddere -
udj Hollerud Stöen 19 tyl: 16 al: stögte bielcker	neddreven af Hollerud og Skaugmarckens opsiddere -
(fol. 166a) Ved Skierdalens land befandtis Stögte bielcker og langtömmen af fure og gran in allis - 86 tylter	fremdreven af Hovind, Heiren, Kouserud, Piockerud, Opsal, Piocka, samt Skaugmarcken og Soelbergs opsiddere -

BESIKTELSE 2. APRIL 1707 PÅ STRANDA I NORDERHOV

(fol. 166a) Samme Dag med effterskrefne Laugrettis mænd nemlig Thor Breen, Madz Leerberg, Jörgen Biercke og Peder Eckornrud effterseet den Last som forefandtis ved Tyrestranden i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, overværende med os böjde Lensmanden Peder Rasmußen Raae, og fandt vi da beliggende

I Veeholt vigen 16 tyl: 16 al: rund fure tömmer	fremdreven af Hendrich Veeholt og Augustinus Haugen -
Ved Breen Kastet 8 tyl: 2 stocker 16 al: rund fure tömmer	fremfört af Thor Breen -
I Eckornrud Kastet 1 tyl: 4 stocker 16 al: rund fure tömmer, hvor iblandt nogle stögte	Neddreven af Peder Eckornrud
I Egge Stöen 14 tyl: 6 stocker rund fure tömmer	fremdreven kiört af Anders Christenßen Fröshoug, Ole og Siri Egge, samt Christopher Gielde -
I Asch Kastet 20 tyl: 6 stocker 16 al ⁿ rund fure tömmer	uddreven af Peder og Truls Ask -
Wed Stolpestad befandtis 9 tyl: 2 stocker 16 al. rund fure tömmer	Af Enken Röseng fremdreven -

BESIKTELSE 4. APRIL 1707 I HOLE

(fol. 166a) Den 4 April dito med ovenstaaende Laugrettismænd af Hoele Præstegield videre fortfaret med Lastens optelling j Hoele gield overværende Monsieur Thomæsen og Lensmanden Tosten Bye, **(fol. 166b)** hvor vi da fandt beliggende

I Trögsle vigen 36 tyl: 16 al: rund Gran tömmer	fremdreven af Hendrich Ulleren og Anders Bye -
--	--

Paa Sundvolden var beliggende
50 tyl: 16 al: stögte bielcke og rund töm-
mer af gran og fure

Neddreven af Engebret Leene, Peder Ulleren, Gul-
brand og Peder Löcken, samt Niels Guelßen Bye -

BESIKTELSE 4. APRIL 1707 I NORDERHOV

(fol. 166b) Samme dag med lensmanden Ole Raae og effterskrefne Laugrettismænd nemlig Engebret Veigsteen, Engebret Biörnstad, Peder Sundbye og Niels Nordbye effterseet Lasten j Nördrehougs Præstegield paa Ringerige og befandtis da

Ved Nördre Aaßen vigen
113 tyl: 16 al: rund tömmer af gran og fure

Neddreven af Wager, Gagnum, Lie, Burud, Veigsteen, Sundbye, Nordbye, Leerberg, Poulsrud, Ultved og Langengens opsiddere samt Rasmus og Frode Aaßen -

I Söndre Aaßen vigen
106 tyl: 16 al: rund gran tömmer

fremdreven af Siver Tanberg, Rösing og Brogs opsiddere, samt Peder Raae, Embret og Niels Frog, Niels Biercke, Gulbrand Hanßen Hurum, Sören Rackestad, Embret Biörnstad, Claus Aaßen, Christopher Piocken Embret Skiörvold og Ole Siverßen Wager -

I Sandvigen befandtis
5 tyl: 3 stocker 12 og 16 al: rund fure
tömmmer

fremdreven af Engebret Biörnstad og Gulbrand Ultved

Wed Slore vigen
13 tyl: 16 al: rund fure tömmer,
3 tyl: fure huus tömmer -

Neddreven af Ultved og Deli opsiddere -

Wed Bradstad Backen
4 tyl: 16 al: rund fure tömmer og
4 tyl: huus tömmer

Af Gulbrand Ultved fremdreven -

Ved Framdal og Skiörvoldzhougen
26 tyl: 2 stocker 16 al: rund fure tömmer

fremdreven af Burud og Ultved opsiddere samt Niels Hurum -

BESIKTELSE 7. APRIL 1707 I HAUG

(fol. 167a) Den 7 April med effter skrefne Laugrettis mænd nemlig Ole Sköjen, Peder Vestern, Jens Setrang og Ole Houg, udj lensmanden Ole Raaes nærværelße optellet Lasten udj Hougs Annex j Nördrehougs Præstegield paa Ringerige - og fandtis da beliggende

Ved Vestern Kastet og Elven strax neden
fore 29 tyl: 11 stocker 16 al: rund tömmer
af gran og fure

Af Peder og Fridrich Vestern samt Ole Sköjen og Niels Börger fremdrevne -

Paa Sætrangs jordet
1 tyl: 9 stocker rund grantömmmer

fremdreven fört af Ole Sköjen -

Wed Löcken Kastet
114 tyl: 10 stocker rundtömmmer af gran
og tall -
8 stocker gran tömmer paa maal

fremdreven af Torger Löcken, Loes opsiddere, Lars og Gulbrand Giermeboe, Gulbrand, Hans og Anders Berg, Poul og Jens Klecken, Elling og Ole Stixrud og Tryg Bölgen -

Wed Svartholmen og Viols backene
22 tyl: 1 stock 18 al: rund gran tömmer

nedkiört af Honerud, og Ourdals opsiddere, samt Alv Joenßen, Knud Haraldßen og Lars Askildzrud -

Paa Lamoen
22 tyl: 16 al: rund gran tömmer

neddreven af Erich Knæstang, Harald og Lorents Ören, samt Svend Trulßen

Ved Store Kastet norden for Viol
23 tyl: 4 stocker 16 al: rund tömmer, af gran
og fure - 17 tyl: dögtig fure Saugtömmmer

fremdreven udkiört af Hans Marigaard og Ole Vaa-
gaard -

Ved Nærstad Engen 10 tyl: 16 al: rund gran og fure tømmer 9 tyl: 11 stocker døgtig Saugtømmer af gran og fure - 6 tyl: 3 træer spirer	fremdreven af Engebret Nærstad og Ole Vaagaard -
(fol. 167b) Ved Lundstad foßen 11 tyl: 16 al: rund törfure tømmer 20 tyl: dögtig fure Saugtømmer	fremdreven af Hans Marigaard og Anders Lundstad -
I Nærstad backene 5 tyl: 16 al: rund furetømmer	fremdreven af Ole Vaagaard og Christopher Heen -

BESIKTELSE 9. APRIL 1707 I ÅDALEN

(fol. 167b) Den 9 dito effterseet Lasten j Aadalens Annex I Nördrehougs Præstegield paa Ringerige med Laugrettis mænd Gulbrand Lunder, Gulbrand Ellingßen, Andris og Ole Ellingßen Næs, og haver vi da forefunden -

I Urulenn strax ovenfor Næß 7 tyl: 1 St og 16 palm Raa og tör fure master, hvoriblandt nogle var afbröde	fremdreven af Anders Ferden, Poul Hval, Poul Klecken, Anders og Niels Ellingßen Næss -
I Skagnæs backene 6 tyl' dögtig fure Saugtømmer	Af Biörn Skagnes neddreven -
I Sæter Elven 10 tyl: dögtig Saugtømmer af gran og fure	neddreven af Gulbrand Hougerud -
Paa Enger Jordet var beliggende 3 tyl: dögtig fure Saugtømmer	fremdreven af Ole Enger -
Wed Findsand Stranden 1 tyl: 4 stocker dögtig fure Saugtømmer	Af Niels Pederßen Finnsand fremdreven -

BESIKTELSE 11. APRIL 1707 I LUNDER OG HERADSBYGDA

(fol. 167b) Den 11 dito optellet og beskrevet Lasten som fandtis j Lunder Annex og Herridz böygden j dito Nördrehougs gield Laugrettis mænd Siver Östveme, Elling Mitveme, Simen Wee og Michel Wexal - og fandt vi da beliggende

Ved Stöfren Landene 31 tyl: Saugtømmer af gran og fure paa maal	fremdreven af Bendt, Torger, Ole og Peder Stöfren -
Ved Hielmerud landet 14 tyl: dögtig fure og gran Saugtømmer	(fol. 168a) fremdreven af Truls Ask -
Og ved Hönefoßen 17 tyl: 16 og 18 al: rund fure tømmer	fremdreven af Anon Semmen, Poul Kile, Jörgen Op- pen, Helge Kile, Simen Vee og Halvor Oppen -

Saaleedis rigtig maalt, optellet og beskreven som forskrevet staaer, bekræfftis med vore Hænder og hos trögte Zigneter,

Actum, Anno, diebus et Locis ut supra -

beskreven 4 arck

TING 28. NOVEMBER 1707 PÅ BERG I HOLE

(fol. 175b) C M etc: gör vitterligt at Anno 1707: den 28 Novembr: blev Retten til almindelig Sageting betient paa Berg tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige, overværende Kongl: Mai^{ts} Foget Höiagtbar og velfornemme Mand Seig^f Laurs Tönder, Böigde Lensmanden Tosten Johanßen Bye sampt effterskrefne Laugrettismænd af dito Hoele gield nemlig: Claus Hunstad, Johan og Gulbrand Field, Gunder Rud, Knud Pioken, Embret Leene, Johannes Gomnes, og Peder Piockerud -

Mons^r Rasmus Muus presenterede sig for Retten og paa Welædle Hr. Raadmand Jens Nielsen Lærshous vegne fordrede Sagen igien udj Retten Contra Anders Christensen, hvilchen först udj Retten til det almindelig Sageting den 26^{de} November 1706 er giort anhengig -

Til hvilchen tid Welbem^{te} Hr. Raadmand ved skriftlig varsel hafde ladet indstefne dito Anders Christenßen for gield hand hannem skyldig og ei skal kunde betale etc. Stefningen er af effterskrefne indhold -

Saasom ieg effter anledning af Lov og Kongl: forordninger været foraarsaget virkelig at lade Arrestere Eder Anders Christenßen (fol. 176a) Fröshoug formedelst ieg u: gierne maa fornemme at I haver bragt Eder udj saadan tilstand at ieg udaf Eders befundene og for öjene komme midler samt restancer ei nær kand naae eller komme til min skadeslös betaling hos Eder effter Eders forskrivelse for de stoere Summa penger og for andet I af mig oppebaaret haver, saa for at forfølge samme Arrest Lovlig gives Eder hermed Lovlig Kald og varbel at möde mig eller fuldmægtig udj Rette paa Moe anordnede tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige förste Sageting som sat vorder nest effter denne stefnings Lovlig forkyndelse, at fornemme videre min paastand og Rettens Kiendelse effter Lov og Kongl: forordninger hvad I for slig mishandel bör lide og ungielde. Bragernes d. 5 Octobr: A^o 1706

Jens Nielßen Lærskou

Anno 1706 den 10 Novembr er denne stefning Lovl: Læst og anvist for Mons^r Anders Christenßens Boepæl, til vidne er Peder Torchildßen Testerer

Tosten Johanßen

Dereffter fremlagde fuldmægtigen Mons^r Muus en Arrest seddel paa Anders Christenßens person af 30 oct. 1706 og een reining dat. 26 nov. samme aar hvor udj Anders Christenßen tilreignis per balance at blive skyldig 574 Rd 1 ort 10 ß etc. begge af følgende bemeld

Kongl. Maj^{ts} Foget

Höitærede S^r Lars Tönder!

Saasom md. ved foregaaende execution effter erværbede dom over Mons^r Anders Christens: Fröshaug u: gierne maa fornemme at hans befundene midler og restancer saa vit som anvist og for öjene er kommen, icke nær kd strecke til gieldens betaling. Saa effter anledning af Lov og Kongl: forordninger om Ret og Execution over deslige debitorer, og effter min Hr. Principals velædle hr. Raadmand Lærskougs ordre, begieris tjenstlig at ermelte debitor Anders Christenßen effter Lovens maade virckelig paa sin person maa blive Arrestered indtil hand for den skyldige Summa samt alle andre fornöden og andvendte bekostninger gör fyldeste og skadeslös fornöyelße, hvilcken (fol. 176b) Arrest ved lovlige stefnemaal til Endelig doms erholdelse strax skal vorde forfuld. Saadan Rettens assistance forventis af

Moe den 27. October 1706 ./.. p^r ordre

Kongl. Mai^{ts} Hr. Fogets
tienstærbödige tierner

R. Pedersen Muus

Som Hr. Raadmand Velædle Jens Nielßen Lærskougs udskickede fuldmægtig siger sig ingenlunde at kand fravige sin medgivne Instrux i den post angaaende Arrestens udvirckelße, Saa understaar ieg mig ej mod Lovens foresigende i B. 1^{te} Capit. 19^{de} Art. 2^{de} og 8^{de} denne begiering at veigre; Hvorfore i mit Lovlig forfald hermed beskickes Lensmanden Tosten Bye som denne Arrest med vidne for Mons^r Anders Christenßen Lovlig haver at forkynde saaleedes, at saa fremt hand ei for den resterende Capital stiller Creditoren nöiagtig forsichring forbliver hans person under virckelig arrest udj sit eget huus til Sagens uddrag, og naar denne Arrest saaleedes er befestiget, leveres den igien med paateigning til Sagsögeren. Steen ut supra -

Lars Tönder

Anno 1706 den 30 October er denne Arrest Lovlig læst og forkyndt for Anders Christenßens boepæl I hans Egen paahör vidner vi underskrefne

<i>Tosten Bye</i>	<i>Ole Rolffßen</i>	<i>Halvor Rasmußen</i>
Mons ^r Anders Christenßen Fröshoug		debet
Effter sin til mig udstæde panteforskrivelße og derpaa erværbede byetingsdom af dato Bragnes den 29 April 1706. Capital		1595 Rd 2 s
Omkostninger effter samme dom		5
Widere paagaende omkostninger med mange reißer her op til Ringerige og i Sognedalen, for hesteleje underholdning og min fuldmægtiges u:mage og tidz spille		24
Kongens vorderings Sægt for Anders Christenßen, Joen Rösing og Arne Gulbrandßen		4 2 ort
Stemplet papir til udlegs forretningen		4
(fol. 177a) Fogdens u:mage samt hans tieneris mange reißer paa Ringerige og Sognedalen samt forretningens beskrivelße		18
Lensmanden Peder Raae og de 2 ^{de} vurderings mænd som var ved den förste forretning ved Heiren		1 2
Lensmanden og vurderings mændene som været 3 ^{de} gange i Anders Christenßens boe for deris u:mage		3
Lensmanden Ole Pederßen Raae for hand været med nu sidst om vurdering i Heiren samt de 4 ^{re} vurderings mænd for deris u:mage		4
Stemplet papir forbrugt til begieringer om executionen og om vurderingen		2
Stemplet papir til begiering om Arrest		12
Stemplet papir til stefning i Sagen		12
Lensmanden for arresten og stefningens forkyndelße		1
Stemplet papir til Dommens beskrivelße over Anders Christenßens debitorer		3
Sorenskriveren for sin u:mage, samme doms beskrivelße og forseiglings penge saasom det var et extra ordinaire ting		6
de 8 ^{te} Laugrettismænd som betiente Retten ved samme sag 2 ^{de} gange		4
Papiret til denne reigning		1 ort
Stemplet papir til indleg udj Sagen		<u>6 s</u>
		1671 Rd 1 ort 6 s

Reserverende mig videre bekostninger som paa Sagen vorder anvendt.

Moe den 26 November 1706 -

Herimod af Debitorens midler til mig udlagt effterskrefne.

1. Den fjerde part udj öfre Heirens Saug taxerit for	200 d:	
2. 44 tylter og 10 stocker med paagaende brötnings penger for	48	22
(fol. 177b)		
3 ^{de} Wed Heiren bestaaende 2 ^{de} Huuße	24	
4. 3 ^{de} smaa huuße bestaaende paa Snage tangen	8	
5: Anders Christenßens boehave og lösöre samt Creature til	93	3 6
6: En deel Huußer ved Heiren bestaaende som Joen Rösing været ejende for	81	
Og en deel af samme Joen Rösings boehave	24	3
7: Endelig en restands som effter medfölgende Soren- skrivers dom er	600 d	2 ort 14 s
afgaar for Magdelene Botel Hanßens	<u>3</u>	<u>3</u>
	bliver saa	596 - 3 - 14 s
Omkostning effter samme dom	24 - 3 - 8	
for 1 kvarter Salt	<u>1 - 1</u>	
	Er saa tilsammen	622 - 3 - 22 s
Her af fragaar de for Joen Rösing andförte	92	
med omkostningen	3 - 3 - 8	
bliver saa igjen af restansen		<u>617</u> <u>14</u>
	Latris	1096 - 3 - 20
P ^r bilantz bliver hand mig skyldig		<u>574 - 1 - 10</u>
	Summa	1671 - 1 - 6

Moe den 26 Novembr: 1706

pr ordre

R: Pederßen Muus

Widere producerede fuldmægtigen en byetingsdom dat: 22 April 1706:

Til at beviiße Hr: Raadmandens fordring hvis slutning melder at Anders Christens: bör betale 1595 Rd 2 ort og i omkostning 5 Rd^r.

Noch en hiemtingsdom at restancerne befindes saaleedes som de i Reigningen er anført, dat: den 19 Junij 1706.

Endeligen fremlagde Mons^r Muus Seig^r Lærshous skriftlige forsæt saaleedes forfattet:

Gud Störcke Retten!

Af i Rettelagde documenter vil ieg formode at Retten og en hver Retsindig skal kunde ßee og fornemme (fol. 178a) hvor vel og venlig ieg haver handlet med indstefnte Anders Christenßen og udaf min gode fortroelighed, om redelighed igjen at finde hos hannem, hvorpaa ieg gjorde hannem denne stoere forstreckning paa min ---d 826 Rd og 1 ort som ieg udj gode Engelsche Croner leverede, det öfrige af denne min fordring rejßer sig og mesten deel af Redbare penges forskud, som saa lang tid været mig aldeeles u:nöttig af hænderne og icke nödt det allerminste interesse af, er det da vel og redeligt, saaleedes at handle med en ærlig Mand maatte vel spør-
gis, paa saa faa aaringer at forsette eens rede midler og före sig i saadan tilstand at mand icke Kand naa sin betaling endschiönt mand haver antaget alt det Ribel og skrab som hand selv vil-
le fremföre, og lade komme for öjen. Naar man ret igiennem seer ald hans væßen og Handel imod mig kand u:feilbarlig sluttes, hvad sind og villie hand haver til at betale mig, og sig for-
beholden meget u:snildelig at fravende mig mine midler, imod ald Sömmelig ærbarhed og Ret til min alt for stoere skade og fortræd, hvorfor ieg siunis med ald billighed og Ret uden nogen

Condolence at have skillig aarsage at procedere imod hannem paa den maade som allerede begynt er, til den udvirckede Arrestes confirmation og videre protestere til endelige Dom paa hans frelse til fængsel effter loven og Kongl: forordninger at lide indtil hand for samme sin skyldige Gield og videre paagaende omkostninger, som ieg hereffter forarsagis at anvende paa hannem og herved vil have mig reserveret, giör fyldeste betaling. Hvorom ieg en u:opholdelig og Retmesßig dom afvarter og forbliver Heele Rettens

Moe den 26. November 1706 ./.

tiensstærbödige tiener
Jens Nielßen Lærskau

S^r Anders Christenßen mötte til vedermaals tale og sagde icke at Kunde underkaste sig Rettens Kiendelße förend hand faar approberet Citantens indgivne Reigning, hvilchen hand behöver til confrontation imod fogdens forhen gjorde indlegs forretning udj hans boe saavel som brug og restancer, der endnu icke i Retten er fremkommen, hvortil hand sig fastelig refererede, og ellers tilspurde fuldmægtigen (**fol. 178b**) Mons^r Muus om icke fremlagde restance Dom af 17 aug: er sin og hannem effter begier til vurdering bleven leveret.

Fuldmægtigen svarede her til at hand icke benegter at dommen jo er hannem leveret af Anders Christenßen for dereffter at söge og indrive restancerne, er ogsaa anfört paa Hr. Raadmands reigning samme doms bekostning som og bör være ham fölgelig saa fremt hand skal nötte sig noget af restancen, men skulle Anders Christenßen formeene sig for noget sært particulair at ville betiene sig af samme dom tillades ham noch at faae den i hænde her af Retten, dog saa at hand skaffer den tilstæde naar paesches -

Anders Christenßen tackede Mons^r Muus for hand vil cedere ham det som er hans eget, undrede og over Citanten vil tilföre sig samme doms bekostning, hvilcken hand selv har bekostet og erværbet -

Dernest producerede Contraparten Messieurs Jörgen Larßen og Christian Thomæßens skriftlig caution for hannem til Sagens uddrag, hvilchen saaleedes er meldende

At vj underskrefne for Anders Christenßens person, indgaar som fuldkomne Cautions-Mænd, det hand persohnlig skal være tilstæde og svare for underretten i den Sag med Hr: Raadmand Jens Nielßen Lærskou, indtil endelig dom er gangen af Sorenskriveren Seig^r Muller, for Arresten hand var paalagt, Tilstaar vi af Krafft indtil samme Sags udgang som forbemelt. Tandberg den 25 November 1706 ./.

Jörgen Lauridzen

Christian Thomæsen

Hvorned hr: Raadmand Lærskaug som selv personlig var tilstæde, var fornöjet -

(**fol. 179a**) Hvoreffter Sagen med parternes samtöcke til den nest paafölgende 16 Martij blev optagen -

Hvorda ~~begge parter mötte igien udj Rette~~ Mons^r Mus indfant sig igien for Retten, refererede sig til sit forrige og begierte dom -

S^r Anders Christenßen som iligemaade tilstæde svarede at hand endnu icke Kunde underkaste sig nogen Rettens Kiendelße förend hand niuder den seeniste ting paastaaende udlægs forretning, hvilchen hand behöver her i Retten förend hd kand besvare Sagen -

Som mand endelig udj Retten behöver den af Anders Christenßen paaberaabte udlegs forretning for deraf at underretis om hvis hand til Hr. Raadmand egentlig pligtig, alt saa foreleggis Mons^r Muus til nytt Sageting, samme document i Retten at producere, til hvilchen tid Sagen er opsat -

Den 26 Julij 1707 blev Retten betient paa Berg tingstue.

Mons^r Muus mötte atter igien udj Rette og forklarede at hand til denne tid effter Rettens seeniste forelæg kand icke frembringe den paaeschede udlægs forretning, mens vil formode at Anders Christenßen som nu er tilstæde icke skulle kunde contradicere den forhen i Retten indgivne Reining, paastoed fordi dom uden længer ophold effter forhen gjorde i Rettesetl-ber -

Anders Christenßen indgav dereffter sit skriffelig tilsvar i Sagen af denne indhold

Höytærede Rettens betienter!

Dersom Welædle Hr. Raadmand Lærskou i dag skulle ville æsche dom udj den Sag imellem hannem og mig, maa ieg tienstl: före Retten dette til erindring og formodende billige overvei- elße; Det Hr: Raadmand ei kand pretendere dom förend hand först har udfunden den endelig Rest os vil blive imellem, eftersom den forhen indlagde reining af mig icke saaleedes ge- stændiges (fol. 179b) Og paastaaer ieg da 1. Hr. Raadmand bör med forretningens beskrivelße over udlegget af mit og öfrige tilvurderede midler I Retten giöre mig vedbörlig rede og Rigtig- hed hvorom ieg til d--- lidet er underrettet, for at vide hvad som hand bekommet, og hvorlee- des ieg derfor, med videre mig fornöden er at eftersee, findes qviteret. 2. Hr. Raadmand har og stefnt min fader S^r Christen Christenßen for en gieldz fordring ieg hos hannem tilkommer med formeening hvad deraf kand gevindes, vil bem^{te} Hr. Raadmand selv annamme, des end- schab ieg og paastaaer, heldst effterdj hand selv incamineret Sagen Hr: Raadmand bör ervarte og deßen indfald udj den alt imellem Hannem og mig, förend endelig dom Kand gaee om no- get deraf mig formeentlig kand komme til gode, indbringe. 3. Er baade Retten saavelsom Hr: Raadmand bekiente den proces imellem mig og de bönder af Sognedalen, item min u:troe tiener Joen Christopherßen, hvilchen er i process for Laugting-Retten, mens formedelst bön- dernes tvende Modtvillige udeblivelßer, med videre af Laugmanden til anstundende Korsmis- ße Laugting forflöt, hvilchen ieg med u:mage, og med störe bekostning proceqverer, alt j hen- seende at niude min skades opretning hos dennem, sampt hvad derved formodentlig erholdes, at blive H^r Raadmand til tieniste; hvoraf hand udj alt behager at fornemme det ieg af yderste Krafft og Efne strever effter af faae hannem saa vit mueligt er, fornöjet, der giver mig det haab, Hand /: som en medliden Christen og honet Mand :/ igien considerer min fortræd og stoere skade. For hvilche berörte aarsagers skyld, samt hvis videre ieg og ellers fornödiger at i Rette före, vil ieg formode, som og fastelig paastaar, Sagen til neste almindelig Sageting hereffter vorder forflöt og optagen, saasom ieg des forinden ei Kand nu der koste mig nogen endelig dom, den ieg paastaaer ej heller bör feldis förend alting er bragt udj vedbörlig rigtig- hed, og Hr: Raadmand beviißer ieg ei med videre eller meere Kand betale, serdeelis vj paa begge sider den endelig Rest udfinder, hvilchet ieg saaleedes hermed til Rettens (fol. 180a) for billigst eragtende tienstl. insinuerer, med forhaabning mig fattige Mand skeer den deel som Ret er, og ei overiiles. Jeg forbliver

Rettens ydmyge tiener

Anders Christensen

Fröshoug den 26 Julij 1707:

Imod dette Indlæg fandt Mons^r Muus ej nödigt noget at indføre, alleeniste refererede sig til sit forrige -

Som fuldmegtigen Mons^r Muus effter seeniste forelæg ei producerer den udlægs forretning som af Contraparten Anders Christenßen paastaar endelig at fremlegges för endelig dom j Sagen kand afsiges; Dae effterdi Anders Christenßen ei vil acceptere den indlagde reining for gyldig, og det paaberaabte udlægs instrument er saa necessaire og fornöden i Retten at man des foruden nu punctuel kand udfinde hvad debitor bliver skyldig, hvorfore mand end

videre er foraarsaget at prolongere Sagen til neste ordinarie Saging, til hvilchen tid Mons^r Muus ville see sig forsiunet med alt det som i Sagen kand tiene til opliusing -

Hvoreffter da Sagen videre til denne tid ut supra meldt blev forflöt og optagen -

Og proponerede nu fuldmægtigen bem^{te} Mons^r Muus at hand icke effter mange anmodninger endnu har kundet erholde den udlægs forretning - som Retten ham seeniste ting forelagde at fremskaffe, ei heller den til fogden S^r Tönder overleverede byetings dom afsagt oven inciterede Anders Christenßen, som forvoldet disße mange opsettelßer med kostbare reißer og tidz spilde, saa fordi at det dog en gang kand naae sin tilbörlig endschab, begierte hand at Anders Christenßen som nu er nærværende maatte af Retten forelæggis udförlig at erklære sig om hand icke finder sig at være skyldig til Welædle Hr: Raadmand den Summa som forhen i Rette lagde reining forklarer -

(fol. 180b) Dertil svarede Anders Christenßen at Hand icke gestændigen Welædle Hr. Raadmand for denne Sag og sögning saa endelig stoer fordring som den paaberaabende og forhen i Rettelagde reining om formelder, mens sagde sig icke paa denne tid at Kunde sige hvad hans debet er, saasom Hr: Raadmand til des ei har produceret udlegs forretningen, henseende hand ei heller for sin person endnu erholdet nogen gienpart deraf -

Widere lod Rasmus Muus indföre at saasom Anders Christenßen paaskylder udlægs forretningen som Rasmus Muus erklæred sig ei at kunde have erholdet, og Anders Christenßen ei vil gestændige at være skyldig effter i Rette lagde reining over den endelige rest, som hand dog findes skyldig paa den anseelig Capital som Velædle Hr: Raadmand hafde forstragt ham, og ermelte Anders Christenßen med byetings dom af Bragnes er tilpligtet at betale, samme dom med gjorde udlegs forretning hviler hos fogden S^r Tönder, hvilchen hand nu ei i Retten Kand producere af aarsage som för er meldt, og som hand ei Kunde modsige Rettens seeniste foreleggelse, saa begierte hand da at Retten ville give ham beskreven hvad til denne tid passeret er udj denne Sag -

Mod forindförte Rasmus Musis proposition fandt Fogden S^r Tönder sig foraarsaget at lade indföre dette at som h^r Raadmanden strax effter udlegget var giort begierte og selv til sig annammede de ham overleverede documenter hvoraf hand for nogen tid siden tilbage levererte byetings dommen, men den paa Nördrehougs tjng ergangne Dom over Anders Christenßens debitorer veed hand ei förend kort tid siden af Sorenskriveren at være ham leveret, hvor den effter begier paa Hr. Raadmandens vegne blev expederet, efftersom den forrige blev Anders Christenßen her af Retten (fol. 181a) Raadmandens Nærværelße levered, saa kunde hand icke desforinden udrette eller forfærdige dend ommelte udlægs forretning, som -- strax dereffter skeede og for nogle dage siden været ferdig som og nu her haves ved haanden, alleene forvartet betaling for de herved anvente omkostninger og forretningers udferdigelße som ei effter offte anmodinger endnu skeed er. Anders Christenßen angaaende da kunde hand icke nægte at jo gienpart af samme forretning af ham er begiert beskreven, men ervartet hand dertil skulle indlevere det behörige stemplet papier, hvilchet endnu icke er effterkommet -

Til slutning proponerede Rasmus Mus at hand og eragter nödig at forestaaende fogdens indsigelße maatte vorde indfört ord fra ord hos samme för begierte passerede Rettens forhandling udj denne Sag, og at han: samme med i Rette lagde Documenter beskreven og verificered, mod vedbörlig betaling, forderligst maatte meddeelis -

Saaleedes for Retten passered, bekræfftis med Egen haand og Zignete. Actum Annis, diebus et Loco ut supra -

OPPSUMMERING AV LEIERMÅLSSAKER 1708 PÅ RINGERIKE

(fol. 181b) Paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige den 9^{de} Martj 1708 er Kirsti Erichsdaatter Knæstang dømt til at böde for ægte Leiermaal 2¼ Lod Sölv -

Den 12 dito paa Hoele tingstue Berg blev Jörgen Jenßen Moe for lös lejermaal tilfunden at böde 24 Lod Sölv -

Den 12 aprilis 1708 til opsettelße ting paa Tandberg tingstue er Kirsti Nielsdaatter Tveten for begangne lös lejermaal tilkiendt at böde 12 Lod Sölv 15 dage effter dommens forkyndelße -

(fol. 182a) Den 14 dito blev Ole Larßen og Peder Fleskerud tildømt at böde deris ægte lejermaals böder 15 dage effter Dommens anviisning under execution effter loven -

Saaleedes rigtig effter tingbogen bevidner

beskreven 1 Arck

TING 12. APRIL 1708 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 182a) C M: etc: gör vitterligt at Anno 1708 den 12 April blev Retten til opsettelße ting be-tient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, overværende Welbaar-ne hr. Amptmands Gluds fuldmægtig Mons^r Christian Thomæsen, Kongl: Mai^{ts} foget höiagtbar og velfornemme Mand Seig^r Laurs Tönders fuldmægtig Mons^r Lars Hanßen, udi Böigde Lens-mandens stæd hans Sön Ole Pederßen Raae samt effterskrefne Laugrettismænd nemlig: Tryg Bölgen, Embret Smedzböl, Engebret Skiörvold, Rasmus Amundrud, Joen Soelhough, Siver Tandberg, Embret Garhammer og Niels Opsal -

Welbem^{te} Kongl: Mai^{ts} foged Seig^r Tönder lod ved sin fuldmægtig Mons^r Lars Hanßen i Rette fordre Hans Olßen Kytta som hand til nestafvigte Sageting hafde ladet indstefne formedelst Hand skal have slaget Anne Sefrisdaatter Aslachsrud, hvorfra Sagen til denne tid effter fuld-mægtigens begiering er bleven optagen -

Og som indstefnte Hans Olßen hvercken til dette eller forrige ting har Indfundet sig for Retten aflagde stefnevidnerne Ole Raae og Hans Jenßen deris æed at hand til forrige ting var loulig stefnt at möde, og at hand tilstoed for dem da de stefnte hannem at hand slog til bemelte Anne Aslachsrud med een liden pind effter at hun hafde (fol. 182b) slaget ham for hand icke kunde lappe hende hendes skue til nöje -

Dereffter paastoed Lars Hanßen at som Hans Kytta har slaget sin Madmoder hvor hand tiente, hand da bör tilkiendes at böde sine trende 6 Lod Sölv -

Herudinden er saalunde dömbt og afsagt

Som det icke beviißes Anne Sefrisdaatter at være tilförit noget Saar eller meen af indstefnte Hans Kytta som alleniste med en pind skal have slaget til hende da hun tilforn for Skue Lap-perie skal have overfaldet hannem, saa Kand hand icke derfor i denne Sag tilfindes at være brödfeldig -

Saaleedes for Retten passeret, Testeris med Egen haand og Zignete. Actum Anno die et Loco ut supra.

beskreven 1 Arck

TING 12. MARS 1708 PÅ BERG I HOLE

(fol. 182b) C M: etc: gör vitterligt at Anno 1708 den 12 Martij blev Retten til almindelig Sage-ting betient paa Berg tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige, overværende udj Welbaarne hr. Amptmands og Assistance Raad Poul Gluds Stæd hans beskickedede fuldmægtig Mons^f Christian Thomæsen, Kongl: Mai^{ts} foget Seig^f Laurs Tönders fuldmægtig Mons^f Lars Hanßen, Böigde lensmanden Tosten Johanßen Bye samt effterskrefne Laugrettismænd nemlig: Tarald Hurum, Hovor Hunstad Ole Gomnes, Hans Skamarcken, Ole Börgen Johannes Field, Jens Moe og Ole Opsal -

Mons^f Lars Hanßen paa sin Principal fogden Seig^f Tönders vegne fordrede igien udj Retten den Sag contra Kari Olsdaater Storöen hvilcken hand först har giort anhengig udj Retten (fol. 183a) til afvigte aars almindelig Sageting den 29 November -

Til hvilcken tid velbemelte Seig^f Tönder hafde ladet indstefne dito Kari Olsdaatter for begangne lös lejermaal, og som hun ei mötte da for Retten, aflagde Stefnevidnerne Tosten Bye og Poul Aaßen deris æed at hun til denne tid var lovlig stefnt, hvorfra Sagen til den nest paa-følgende 20 december blev med Citantens consens og laugdags forelæg optagen -

Og da fremlagde Kari Olsdaatters hosbond Mons^f Christian Thomesen sit skrifftilig forbet i Sagen saaleedes meldende

Til Kongl. Mai^{ts} Foget S^f Laurs Tönders stefnemaal lader Karen Olsdaatter budeje paa Storöen ved sin hosbonde Christian Thomæßen svare saalunde: 1: hafde denne Sag været paatalt de tider forseelßen var skeed, da hun ejede noget, som er nu over 5 aar siden kunde hendes Klædemon ikke (?) anderleedis effter vilkaar til hans Mai^{ts} Ret inden tinge hende været paa-lagt en taalelig pligt pag: 161 og betalt, der hun nu aldeelis intet haver, men siden des sine haffte Klæder og deslige bekostet, og maa daglig bekoste paa sit barn, som ei skulle döe af hunger og vanrögt, hvilchet en gudelig og Christen Öfrighed for saa liden importance ei atraaer at et foster skulle fordervis paa sin skabning eller Siæl. 2. vil ogsaa formeenes fogden bör forklare om denne leiermaal er fört hans Kongl: Mai^t til regnskab, da saadant stoed under regnskab, saa og producere de höie herrer i Cammer Collegio deris ergangne Decission for denne og de andris, i denne ligformige tilfelde samme tider, udj et tingsvidne indragen, under een meening at intet ejende, der dog saadant tingsvidne som hun er benöjet med, bör staa fast med Krafft af Lou pag: 132, hvorföre nu vil haabe, Dommeren derpaa ingen dom hende til skade felder, som skulde snart være lige som 2^{de} Domme i een Sag etc. Thi den prioritet som fogden nu i saa fald ville tileigne sig, reigner man loven (fol. 183b) Pag. 875 h-----. 3. indlöber det udi Dommerens conduite at hun icke for ovenstaaende omstendigheder kand vorde libere-ret, aarsagis da at bede prolongation i Sagen til neste almindelig Sageting, naar gandsche al-muen comparerer for at naae en vishedz Kundskab hvorledis hendes ejendom er, og om hun er mægtig for at give heel, halv eller fierde dels sigt, des imidlertid begieres gienpart af det tingsvidne som fogden udvircket om hende, saavel som de fleere derudinden inddragen lige-som protocollen formelder, til sin Rets bedre sögende hos höiere öfrighed at forvente nogen naadig forskaansel hvilchet tingsvidne imod des maasche skal pligtig restitueris med forseig-lings penge effter pag: 199 og 201: Berrig den 20 decembr: 1707.

Af Dommerens tiensterbödige tiener

C: Thomæßen

Formeente dereffter at som fogden forlængst har taget Tings vidne om hendes fattigdom, hun da ei uden Cammeretz Decission bör svare nogen böder -

Find Larßen paa fogdens vegne hertil svarede at hand forundrer sig over det som S^f Christian Thomæsen foregiver først at Kari Olsdaatter skulle have ejet saa og saa meget da hun hafde fød barnet, hun da icke effter anmodinger ved hans principals da hafte tiener betalte sine böder. 2 Hvad sig anbelanger det paaberaabte tingsvidne forestillede hand Retten den raison at hans principal den tid var aarsaget at tage den udaf Retten formedelst hun da intet var ejende, og det spede barn laa hende da paa armene saa hun desver ei kunde tiene noget til hendes böders udreedelße, men som fogden fornemmer at hun nu har antaget tieniste, saa formeener hd derved nu at erlange hans Mai^{ts} böder hos hende. 3^{de} Kunde hand ei före noget til regnskab förend det kunde bekommes, formeener derfor at det forhen tagne tings (fol. 184a) vidne ei herudinden Kand være hinderlig naar Deris Kongl: Mai^{ts} böder Kand bekommes, paastoed dereffter dom i Sagen.

Som S^f Christian Thomæsen beraabte sig paa et tingsvidne til bestörckelße paa sin budeie Kari Olsdaatters vegne, blev Sagen til denne tid som ovenmelt med Find Larßens tilladelße opsat -

Hvoreffter fuldmægtigen S^f Larßen paastoed dom uden længere ophold i Sagen -

Herudinden er saaleedes dömbt og Afsagt.

Som det ved det forlængst tagene tingsvidne, som af fogden er bleven begiert beskrevet og af Amtmanden verificeret, er bleven giort bekiendt at Kari budeie paa Storöen som for omtrent 7 Aar siden har været beligget, har intet været noget ejende til At svare hendes Lejerm: böd: med, og det icke bevißes med det höi Kongl: Cammer Collegii anteignelße at böderne er fört fogden til svarelße; Alt saa befries hun for de paastefnte Lejermaalsböder at udgive -

Saaleedes for Retten passeret bekræfftes med Egen haand og hoströgte Zignete. Actum Annis diebus et loco ut supra -

beskrevet 2 arck ./.

OPPSUMMERING AV BØTESAKER 1707 PÅ RINGERIKE

(fol. 184b) Den 15 Martij paa Tandberg tingstue er Peder Roesbyes Qvinde Birgite Olsdaatter som hængte sig selv, hendes hoved lod dömt under Kongen -

Siver Biercke for den Amund Soelberg tilföiede Knifsting er samme dag tilkiendt at böde 3^{de} 15 lod Sölv -

Sören Nielßen og Mari Michelsdaatter er tilfunden den 6^{te} April paa Tandberg at svare deris lejermaals böder saa fremt de icke ægter hin anden -

Paa Tandberg tingstue den 16 Aug: blev David Smed for hand for slaget Hendrich Mölla med sin öxe tilkiendt at böde 3^{de} 3 lod Sölv, og Hendrich Mölla for hand har slaget David Smedz barn ligeleedes 3^{de} 3 lod Sölv -

(fol. 185a) Den 15 december til opsettelse tinget paa Tandberg tingstue er Hans Baardßen, Knud östre Hönen, Kari Embretsdaatter og Rönnov Sörensdaatter tildönt at svare deris Leiermaals böder, saa er og Kirsti Olsdaatter som er beligget udj Nördrehougs Præstegaard tilfunden at betale hendes Leiermaals Sægt som af vedkommende til fattige Præste Encker uddeelis -

Paa Hoele anordnede tingstue Berg den 20 dito er Marte Jacobsdaatter, Gunder Wig, Madz Kolbiönsrud og Gunder Broten tilkiendt at svare deris lejermaals böder effter loven -

Dette at være een rigtig udtog af ting protocollen paa de Sager som af Kongl: Mai^{ts} foged
Seig^r Tönder er indstefnt og I Retten paadömte Anno 1707. Bevidnes med Egen haand og
hoströgte Zignete -

beskreven 1 Arck

VEDLEGG

TING 15. JULI 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV ²

(fol. 51a) Stevningen er af følgende Indhold -

Saas: Jörgen Niels: Horßens d: 8 April 1701 har effter foregaaende Dom erholdet indförbel hos de Dannemænd Poul Hval og Harald Øren i Nordrehougs Gield paa Ringerige boende /: iblant andet udj deris paaboende Grder Neml: udj Hval 1 schippd 12 lpd 1 1/5 Setting med böxel og Hærlighed og udj Øren 16 lpd 18/35 Setting og vj undersch: som er tilsætte værger for Sl: Anders Pays börn har maat antaged paa bem^{te} voris Myndtlingers vegne ovenbem^{te} Fastegodz, hvoreffter vj og har ladet giöre nogle Frugteslöbe erjndringer til bem^{te} Grders beboere Neml: Poul Hval og Harald Øren at de sig med Mindelig betaling for Resterende Landskyld hos os skulle indfinde s: ej er skeed, Saa varslis da ved denne Stevneseddels loughlige forkyndelße bem^{te} Poul Hval og Harald Øren at möde os eller Fuldmegtig for Retten nestholdende almindelige Sageting udj Norderhougs Gield paa Ringerige, da at fornemme voris paa-stand og Rettens Kiendelße til formoedentlig skadislös betaling og omkostnings erstatning for den Resterende Landskyld tredie Aars tage, Fierde forhøyelße og viidere anklev udaf bem^{te} Fastegodz pro Annis 1701: 1702: 1703: og 1704 saa ville de og være tiltengte at medtage og fortroe Retten (fol. 51b) om de har nogen qviteringer for bem^{te} Aaring^r sögende Rettigheder; Tienistl: bedende hans Ko: M: Fouged Seig^r L. T: at denne Stevneseddel ved hans ærede paa-skriffit maa blive befordret til Lougl: forkyndelße for indbem^{te} vedkomende - Forblivende hans Kongl: May: Fougeds tienistvenl: tienere

Bragernæs d: 13 Junj A^o 1705

Jacob Hansen

Jacob Andersen

p^r ordre af sin fader

Jacob Knudsen

Dereffter producerede Fuldm: Een Udlegs forRetning dat: 3 Martij 1701: -

Hvorudj findes Indfört

At Sl: Anders Pays börn er tillagt i Hval som Poul Alvs:

paaboer med böxel

1 Skippd 12 lpd: 1 1/5 St.

Ligeleedis i Øren Harald paaboer

16 lpd: 18/35 Setting

Videre fremlagde hand trende Lodsedler, dat: 8 Novemb: 1702:

Som indeholder At

Nicolay Anders: Paj er tillagt, Fastegods

Udj Hval paa Ringerige

12 4/5 lpd 12/25 Set:

Udj Øren ibidm Harald paaboer

6 2/5 lpd 36/175 Set:

Karen Andersdaatter Pay tilkommer

Udj Hval paa Ringerige

6 2/9 lpd 6/25 Set:

Udj Øren ibidm Harald paaboer

3 1/5 lpd 18/175 Set:

Og Hans Anderßen Pay

Udj Hval paa Ringerige

12 4/5 lpd 12/25 Set:

Udj Øren ibidm Harald paaboer

6 2/5 lpd 36/175 Set:

² Tingreferatet på fol. 51a står også i tingbok I-24, fol. 206b, der stevningen og lodsedlene ikke er inntatt.

TING 16. JULI 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV ³

(fol. 54b) Hvor da Kongl: May^{ts} Foged ved skrifftl: Varbelseddell havde ladet indstevne Corporal Peder Gile formedelst hand har indlagt eendeel af almue vejen til sit Jorde - hvilchen stevning er af saa liudende indhold -

Böygde Lensmand Peder Rasmus:

Som ieg nu saa offte baade Selv Samt ved mine tienere saavel eder har ladet tilsige Peder Niels: Giloug Corporal ved det Hallingdalske Compagnie at indflötte den gierdzgaard hand i alfahrvejen u:lovl: har udflöt imellem Giloug og Raa som hd dog saa troztelig og u:hörrig Lader blive staaende, Saa haver i hannem med vidne straxen til Sommertinged at indstevne for Retten paa Tandberg at möde, Dommerens Retmesßig Kiendelße, til strafböders Lidelße Samt omkostning erstatning, saas: vejene mesten allestæder ere trange noch, saa ingen med Lov eller billighed burde indtrenge den meere, men snarere forbedre den til sin fuldkommenhed neml: 8 al:, som over alt effter ald gammel ordinance burde være, at ingen hindring for de reißende som kd möde hin anden med store Fæhres Ladz skulle falde hvilchen stevning i selv möder for Retten med og fremlegger,

Steen dend 28 Junij A^o 1705 -

L: Tönder

TING 6. AUGUST 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV ⁴

(fol. 55b) Dereffter producerede Fuldmegtigen een Missive som af Christen Holm til hans Ærværdighed hr: Hendrich Opdal med egen haand var skreven hvorudi hand selv vedgaar gielden hvilchen er af effterskrevne indhold

Min meget tilforladende gode ven h^r Hendrich Opdal

Hans missive er mig indhændiget hvor udover ieg erfarer indholdens Lydelße, at hs ærværdighed haver at fordre hos mig paa Mons^r Schumachers vegne 3 rd 2 ort som ieg iche Kd nægte at det er io Sandfærdig, og med forderligst til hans ærværdighed skal Consenteris, foruden ald fortred og det haver noch saa lenge henstaaen at det io engang maa betalis hans ærværdighed, haver ieg bekommed een skilling for det endnu, saa gud Lade mig aldrig komme for Guds blide Ansigt, og foruden et stöche Callemanch som ieg Kiöbte af hannem for 5½ daler som ieg betalte ham staar ogsaa her oppe ubetalt. Jeg Skall med det allerförste have den ære, at tale med hs ærværdighed, Jeg haver og saa hört at der skulle være ont for Skrædder der i böyden behager det hans ærværdighed at have mig nödig (fol. 56a) Er ieg eders ydmyge tiener med förste ord ieg fra hannem, hvor imod ieg forpligter at være og forblive hans bereedvilligste tiener

Christen Jens: Holm

Hönefossen d: 14 Nov: A^o 1703 -

Opskrift

Hederl: og Höylærde mand h^r Hendrich Opdal, ydmygest tilhende
a Hoele L S

³ Tingreferatet på fol. 54b står også i tingbok I-24, fol. 207b, der stevningen ikke er inntatt.

⁴ Tingreferatet på fol. 55b står også i tingbok I-24, fol. 212b, der Christen Holms missive ikke er inntatt.

TING 8. OKTOBER 1704 PÅ NORDRE STØVERN I SOKNEDALEN ⁵

(fol. 98b) Indföris paa pag: 96: Lit: A:

Hilßen med Gud:

Saas: ieg undersk: Peder Herbrandßen Stövren er höjligen foraarsaged ved Rettens Middel at lade paakiende om ieg icke de Ejedeeler imellem min Grd Stövren og Ole Stövrens Gaard som af alders tid har været Kiendt for Rette Skiælne imellem samme Gaarder ej er rette Deele, hvorover ieg formeener Ole Stövren at have gjort stor Aavircke med Löving, Braatehugst og deslige, hvilcked er mig paa min tilhörende Gaards Eyedeeler ej til Ringe skade og Nackdeel, Thj stevnis og varslis Eder forberörte Ole Stövren at möde mig i Rette paa Aastæden Stövren D: 8 Octobris förstkommende, da ieg vil formoede at det imellem vore Gaarde oprættede Deele af Dommer og Dannemænd i alle maader vorder ved Magt Kiendt, og I at indstaae mig ald den skade mig saaleedis af Eder tilföyed, hvilcked nermerre da for Retten skal vorde for-Clared; Saa stevnis Eder og til samme tid at anhöre Prov og vidnisbiurd som udj Sagen vorder indkaldet, Opholder icke Retten med udeblivelße under foresigende af Lougen -

Stövren dⁿ 26 Aug: 1704:

Peder Herbrdßen Stövren

TING 10. OKTOBER 1704 PÅ VEME I SOKNEDALEN ⁶

(fol. 98b) Indföris paa pag: 96: b: Lit: B: C: -

B:

Hilßen med Gud!

Saas: Siver Helges: Østweeme tilföyer mig adskillige fortrædligheder I det hand med braatehugst, Rödning og Slotter, gaar for nær ind paa mine Eyedeeler til Nedre Weeme, og tilegner sig alt det mig med Rette burde tilkomme, som ieg dog han: icke kand forhindre förend vj faaar oprættet it rigtigt Skiælne og deele Gaardene imellem, effterdj vj effter VelEdle Hr: Assistance Raad og Laugmk: (!) Hannibal Stockfleths Dom af 27 Majj 1690 ere samEyer; Da paa det ieg eengang kand viide hvad mit er, foraarsagis ieg at lade Retten paakiende hvor Deeled imellem forskrevne Grder skal oprættiß. Thi stevnis og varslis Eder bem^{te} Siver Helges: her ved at möde mig paa Aastæden ved stoerElven Sogna d: 10 octobris förstkommende for Dommer og Laugræt, Hvor ieg vil formoede it Rigtig Skielne og Deele os imellem vorder oprættet fra bem^{te} Elv Sogna, indtil andris Eyer vedtager og det effter Gaardenes skyld, Opholder icke Retten med udeblivelße under Lougens foresigende, datum Weeme d. 11 Sept. 1704

Torsten Narves: Weeme Eghd

C: At saasom ved Aastædets nöye Grandskning, overfart og besigtelße, befindis at de Femb Steene Sorensch: alleeniste og uden ald anden beviislighed grunder sin Dom paa, og den: der ved gör til Deelesteene og fuldkommen skiælne imellem övre Weeme og Nedre Weeme samt östre Weeme, ere uden alle de beviisligheder (fol. 99a) som effter Louen kunde og burde bevidne deris Rigtighed, I det de hvercken med Gyldige Prov, Deelis breve, Domme eller Hævd, krafftig giöris, som uden det icke i ringeste maader haver lighed til Deelesteene etc: Thi effter saadan Sagens beskaffenhed og Klare beviislighed Kiendis for Ret, at den indstevnte Sorensch: Jens Tyges: Dom, og det skiælne samt de Deelesteene som der udj giöris og bekræfftis, bör som ugiort og u:effterretl: at holdis, og samme Deelesteene af ingen værdj at agtis, som og icke bör komme Nedre Weeme og östre Weeme paa deris Eyedeeler til nogen

⁵ Tingreferatet på fol. 96a står også i tingbok I-24, fol. 173a, der Peder Støverns innlegg ikke er inntatt.

⁶ Tingreferatet på fol. 96b står også i tingbok I-24, fol. 173a-b, der Torsten Vemes innlegg og lagmann Hannibal Stockfleths dom av 27. mai 1690 ikke er inntatt.

præjudice, skade eller afgang udj nogen maader, men omtvistede Eyedom at være og blive de tvende Weeme Grder til SambEyer og Fællitz som hid indtil; etc:

L S H: *Stockflet*

TING 13. OKTOBER 1704 PÅ GARHAMMER I SOKNEDALEN ⁷

(fol. 99a) Stevningen indföris paa pag: 97: Lit: **D**: -

D: Jeg undersk: foraarsagis at lade ved Rettens maade bytte ock uddeele min Gaards skoug som er i Fællig med min broder Christopher Garhammer og Naboe Elling Baarnaas effter proportion af Skylden fra den:, saasom min Grd Söndre Garhammer skylder lige saa meget som baade Nördre Garhammer og Baarnaas tilsammen paa it lispd nær, hvoreffter eenhver kand viide sin tilkommende Lod og andeel i Marcken med dispensation og Raadighed der over effter eget behag og tycke, hvilcket alt anleediger mig ved denne Stevneseddel at varble besagte min broder Christopher Peders: Garhammer med hans hustrue Dorethea Torgiersdaatter og deris tvende Söner Thor og Trugels Trugelsöner, Dernest den Dannemand Elling Helgeßen Baarnaas, at möde mig i Rette paa Söndre Garhammer for Kongel: May: Sorensk^r og behörige Laugrettismænd dⁿ 13 octobris förstkommende, hvilcken tid, ieg ut Supra melt, vil paastaae Skielne og Deelee for berörte voris Grder, eenhver til effterretlighed imellem, Landzloug og Ret Gemæs. Ladende ingen udeblivelße skee under Lougens biudende, Garh^r d: 13 Sept: 1704: -

Embret Peders: Garh^r

Saa stevnis og Lensmanden Helge Berg s: Proprietar og Eyere for Baarnaas, som hd behager noget til Sagen at vil Svare.

Embret Garh^r

Indlegget indföris paa pag: 97: b: Lit: **E**:

E: Gud Störcke Retten!

Jeg haver effter fremlagde Stevneseddel til i dag varsled min Kiere broder Christopher Garh^r og Naboe Elling Baarnaas, item hans Fader den Dannemand Helge Berg som Proprietair for Baarnaas, til it ~~Fællitz~~ Deelis oprættelße voris Gaarder i Udmk: og til skougs imellem, hvilcket icke er henseed for at legge mig udj nogen Process med den:, mens alleene ieg derved söger at (fol. 99b) oprætte og stadfæste een tryggere Kierligheds Venskab og Naboelig omgiengelße for os, vore Hustruer og Börn paa alle Sider, Saa at eenhver hereffter kand bruge, item fræde sit eget effter behag ock tycke, hvilcket ieg, effter min ringe skiönsomhed har overveyed dette at være nermeste anledning dertil. - Hvad ieg min paastevnte begiering anbelanger, da er ieg ydmygst bedende, Retten g:steligst ville giöre Separation imellem Nördre Garhammer samt Baarnaas og mig, for voris anparter af den ringe Skoug voris Gaarder er tilliggende, som kand skee effter Skyld og Landtal proportionaliter at regne, Hvor ieg da for min deel tilkommer Hælningen af Marcken paa it lispd nær, Baarnaas vedkommende, og at min andeel falder falder nest ved Joensrud Ejendom til ungefehrlig Mitskougs og de andris der imod, saavidt Skougen er tilstræckende. Og som ieg formoeder min begiering medbringer ald Skiæl og billighed, vil ieg des Aarsage haabe min begierings effterkommelße, hvorudj Landzlouen er mig medholdig. Samptl: Rettens administrerende Guds Naade erönskes -

Deris ydmyge tiener

Engebret Pederß: Garh^r

Garhammer d: 13 octobris 1704

⁷ Tingreferatet på fol. 97a står også i tingbok I-24, fol. 173b-174a, der Engebret Garhammers innlegg ikke er inntatt.

TING 15. OKTOBER 1704 PÅ NORDRE GARHAMMER I SOKNEDELEN ⁸

(fol. 99b) Indföris paa pag: 98: Lit: F: -

F: Hilßen med Gud!

Saas: voris Grande Engebret Garh^r söger ved Retten fra os sig udj Fællismarck at lade adskille, da paa det ieg og kand viide hvad mig Eigentlig i samEyer skoug og mk: kd tilkomme, Aarsagis vi ligeleedis os fra Baarnaas Eyedeeler med Rettens Middel at lade Separere; Til hvilcken Ende herved Lougl: Kald og Warßel Gives Eder Helge Berg og Elling Baarnaas som Jorddrot og Leylending til bem^{te} Baarnaas at j möder os eller Fuldmegtig i Rette for Dommeren og it uvilligt Lougræt paa Aastæden Nordre Garhammer d: 15 octobris förstkommende, der at være overværende imedens it rigtigt Deele og Skiffte forrættis imellem forberörte Garh^r og Baarnaas, saa varslis og til samme tid og stæd Gulbrd Halckindrud Clemmed Hofland, Peder og Niels Rösbye, item Goute Sörsdal om I som nest angrensende til Baarnaas noget udj og til denne Sag haver at lade Svare. Udebliver icke under foresigende af Lougen, Garhammer D: 30 Sept: 1704:

Paa min K: Steffader og Moders vegne

Trugels Trugels: Garh^r

⁸ Dette tingreferatet på fol. 98a står også i tingbok I-24, fol. 174a, der Truls Garhammers innlegg ikke er inntatt.